



บทที่ 4

2. นีโอฮิวแมนนิสกับการพัฒนามนุษย์ทางด้านสังคม

แนวคิดนีโอฮิวแมนนิสนั้น ไม่ได้เสนอแต่เพียงเรื่องของการพัฒนาปัจเจกบุคคล ให้สามารถบรรลุถึงความสุขที่แท้จริงของชีวิตได้เท่านั้น แต่ยังได้เสนอวิธีการพัฒนาความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์กับผู้อื่นและสิ่งอื่นๆในสังคมด้วย โดยจะมีหลักยามะและนิยามะ เป็นหลักในการปฏิบัติตนของแต่ละปัจเจกบุคคล และมีระบบการจัดสังคม เศรษฐกิจ และการปกครองที่เรียกว่าเฟร่าท์ไว้ด้วย เพื่อให้ปัญหาในด้านต่างๆที่มีอยู่ นั้นสามารถคลคลงได้

2.1 เฟร่าท์ ทฤษฎีเศรษฐกิจการเมืองแบบนีโอฮิวแมนนิส

เฟร่าท์ (Prout) เป็นชื่อย่อของทฤษฎีประยุกต์ใช้ประโยชน์อย่างก้าวหน้าหรือ Progressive Utilization theory ที่เกิดขึ้นโดยการพยายามสังเคราะห์เอาส่วนที่ดีของทุนนิยมและสังคมนิยมมารวมกัน สังเคราะห์เอาส่วนที่ดีของจิตนิยมและวัตถุนิยมมารวมกันอย่างแยกคางและการกลมกลืน เป็นทฤษฎีเศรษฐกิจและสังคมแบบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นมนุษย์ ธรรมชาติของมนุษย์ ความต้องการของมนุษย์ และความก้าวหน้าของมนุษย์ได้อย่างมาก

ทฤษฎีเฟร่าท์ เกิดขึ้นในปี 2502 โดยนักคิด นักปฏิบัติธรรมชาวอินเดียชื่อ ศรีพระบาทเรนจัน ลักการ เฟร่าท์แม้จะเป็นทฤษฎีที่ใหม่ แต่ก็ได้เสนอแง่มุมที่น่าสนใจที่นำจะมีการนำมาพิจารณาได้ในหลายประเด็น ในปัจจุบันแนวคิดแบบเฟร่าท์กำลังเริ่มเป็นที่รู้จักกันในหลายประเทศ เช่นอินเดีย ฟิลิปปินส์ เคนมาร์ค อเมริกา ฯลฯ

ในโลกปัจจุบัน คนที่มีความทุกข์นั้น มีจำนวนนับได้เป็นล้านคน ความทุกข์ดังกล่าว ไม่เพียงแต่เกิดมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจการเมือง และสงครามเท่านั้น แต่เกิดมาจากปัญหาเรื่องความบีบคั้นของอารมณ์และจิตใจด้วย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้ถ้ามีการใช้ไปในทางที่ผิด จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่มนุษย์จำนวนมากได้ วิทยาศาสตร์ในปัจจุบันได้เริ่มกลายเป็นศาสตร์ที่ลึกลับในมือของคนกลุ่มน้อยเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งคนธรรมดาทั่วไปในสังคมนั้นไม่สามารถเข้าใจได้ มนุษย์ในปัจจุบันกำลังพยายามแสวงหาชุดใหม่ เพื่อที่จะได้สามารถมีพึ่งพาตนเองทางด้านเศรษฐกิจให้ได้มากขึ้น พร้อมกับพัฒนาจิตส่วนลึกของตนให้มีความก้าวหน้าขึ้นด้วย

ทฤษฎีเฟร่าท์พยายามที่จะเสนอระบบ เพื่อการแก้ปัญหาสังคมในปัจจุบันและพยายามที่จะจัดสังคมให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ที่จะเอื้อให้สมาชิกแต่ละคนในสังคมได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆของตนเองให้สูงขึ้นเรื่อยๆ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ ปัญญาและทางจิตวิญญาณด้วย จนกระทั่งมนุษย์สามารถที่จะบรรลุถึงความสุขที่แท้จริง อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตได้ เฟร่าท์เป็นแนวคิดที่พยายามที่จะเสนอวิธีการในการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึก และวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมอย่างจริงจัง เพื่อให้สังคม

สามารถเปลี่ยนแปลง เป็นสภาพที่มีความเหมาะสมมากขึ้น

ในโลกมนุษย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในทางที่ดีขึ้นและเลวลง การเปลี่ยนแปลงนั้นอาจจะทำให้เกิดความยุ่งยากและวุ่นวายมากขึ้น หรืออาจจะทำให้หมดสิ้นปัญหาและโปร่งเบาขึ้นได้ การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ไม่มีทิศทางกำหนด ความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นนั้น เรียกว่าความก้าวหน้า หรือ Progressive ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ที่ละเอียดอ่อนกว่า และมีความลึกซึ้งมากกว่า ความก้าวหน้านั้นจะต้องมีทิศทางไปสู่เป้าหมาย ทั้งเป้าหมายสำหรับปัจเจกชน และเป้าหมายสำหรับสังคม

เป้าหมายสำหรับปัจเจกบุคคลนั้น จะอยู่ที่ความสามารถในการบรรลุถึงสภาพที่มีความสุขที่แท้จริง ที่มีความเป็นอิสระพ้นจากพันธนาการทั้งปวง ความสุขที่แท้จริงนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อจิตใจของบุคคล สามารถที่จะประสานกลมกลืน เป็นหนึ่งเดียวกันสำนึกถึงบริบทที่ของจักรวาลได้ (ดูคำอธิบายเรื่องเกี่ยวกับอภิปรัชญาประกอบ) จิตใจของมนุษย์โดยปรกตินั้น จะเกิดความก้าวหน้าขึ้นได้ก็เมื่อสามารถเอาชนะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเองได้ ดังนั้นหากจิตใจได้รับความขัดแย้งในเรื่องของอุดมคติของชีวิตบ้าง จิตใจก็จะมีประสบการณ์ และจะรู้จักไตร่ตรองพิจารณาเรื่องต่างๆ ได้ละเอียดรอบคอบขึ้น จนจิตใจสามารถเกิดพัฒนาการขึ้นได้ จิตใจของมนุษย์นั้น จะสามารถพัฒนาขึ้นจนถึงระดับที่มีความตระหนักรู้อย่างถาวรสูงสุดได้ ก็ต่อเมื่อมนุษย์ได้มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าและมีความตั้งใจอย่างจริงจังในการแสวงหาสมบูรณภาพแล้วเท่านั้น

จิตใจของมนุษย์ในสังคมและสภาพความเป็นไปของสังคมนั้น มีความเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้ง เมื่อจิตใจของมนุษย์ในสังคมได้มีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้นแล้ว ก็ย่อมส่งผลให้สภาพของสังคมโดยรวมมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้นด้วย ในทางตรงข้าม หากสภาพของสังคมนั้นได้มีการจัดให้เกิดความเหมาะสมแก่พัฒนาด้านจิตใจ ร่างกายและทางจิตวิญญาณแล้ว ก็จะช่วยให้นักมนุษย์สามารถพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ของตนได้ดีขึ้นเหมือนกัน เป้าหมายสำหรับสังคมของเรานั้น จึงมุ่งเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสังคม ให้สามารถเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในสังคมทุกคนในทุกๆ ด้านให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะเป้าหมายสูงสุดของชีวิตมนุษย์นั้น ไม่ได้อยู่ที่การได้ครอบครองวัตถุหรือการได้บริโภคมากมาย แต่อยู่ที่การได้บรรลุถึงความสุขที่แท้จริงภายในจิตใจของตนต่างหาก

ปัญหาในเรื่องของการดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในสังคมนั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก หากไม่มีการแก้ไขให้หมดไปแล้ว มนุษย์ผู้ยากจนก็จะยังคงสนใจอยู่แต่กับเรื่องของการหาเลี้ยงชีพเพื่อความอยู่รอด และจะไม่สามารถให้ความสนใจในสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนและมีคุณค่ามากกว่านั้นได้ ดังนั้นสังคมที่เหมาะสมจึงควรจะต้องขจัดปัญหาในเรื่องของการดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดของสมาชิกในสังคมให้หมดไป เพื่อให้คนส่วนใหญ่ในสังคมสามารถใช้ชีวิตเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ให้มีคุณค่าในทางที่ละเอียดอ่อนได้

มากขึ้น เช่น การฝึกฝนเรื่องเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมต่างๆ เรื่องของสติปัญญาการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม หรือเรื่องของการปฏิบัติธรรมเพื่อการบรรลุถึงความสุขที่แท้จริงของชีวิต เพื่อการหลุดพ้นจากพันธนาการต่างๆ เป็นต้น

ความก้าวหน้านั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทกว้างๆ ดังนี้คือ

1. ความก้าวหน้าทางวัตถุ เป็นความก้าวหน้าเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทางวัตถุขึ้น เช่น การเริ่มประดิษฐ์ เกรียน จักรยาน จักรยานยนต์ รถสามล้อเครื่อง รถยนต์ต่างๆ และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นเฮลิคอปเตอร์ เครื่องบิน และยานบินอวกาศต่างๆ เป็นต้น

2. ความก้าวหน้าทางวิชาการ ได้แก่ความก้าวหน้าทางด้านการถ่ายทอดความรู้ การศึกษา การสื่อสาร ศิลปะ แนวคิด และการจัดสังคมในสภาพต่างๆ เช่น มนุษย์ในยุคแรกนั้นถ่ายทอดความรู้กันโดยการบอกต่อกัน ต่อมาก็มีการบันทึกเป็นหนังสือต่างๆ และต่อมาก็มีพัฒนาการขึ้นเป็นระบบคอมพิวเตอร์และเป็นสถาบันการศึกษาต่างๆ ตั้งในปัจจุบัน เป็นต้น

3. ความก้าวหน้าทางด้านอารมณ์ จะได้แก่ความก้าวหน้าในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกต่างๆ ของมนุษย์ ให้มีความสงบ มีความสุข และมีความเบิกบานมากขึ้น มีความโกรธ ความเกลียด ความริษยาอาฆาต ความหงุดหงิด ความเบื่อหน่าย ความแบ่งแยกพรรคพวกต่างๆ น้อยลง เป็นต้น

4. ความก้าวหน้าทางด้านจิตวิญญาณ เป็นความก้าวหน้าของมนุษย์ในเรื่องที่จะพยายามฝึกตน ให้สามารถบรรลุถึงการมีความสุขที่แท้จริงของชีวิต จนมีความเต็มเปี่ยมสามารถที่จะมีความรักที่บริสุทธิ์ ให้แก่สมาชิกทุกหน่วยในสังคมได้ มีความเบิกบานและมีความสงบลึกซึ้ง แม้ในขณะที่กำลังเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เป็นต้น

ในความก้าวหน้าทั้ง 4 ประเภทนี้ ความก้าวหน้าชนิดหลังสุดเท่านั้นที่สามารถถือได้ว่าเป็นความก้าวหน้าที่แท้จริง ที่จะไม่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาอื่นใดได้อีกเลย

การประยุกต์ใช้ประโยชน์ หรือ Utilization หมายถึง การประยุกต์ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ ให้มากที่สุด เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมากที่สุด ให้ได้ยาวนานที่สุด เพื่อให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจมากที่สุด และเพื่อให้สังคมบรรลุสู่ภาวะ ที่มีความเอื้อต่อพัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้านให้ได้มากที่สุด ซึ่งวิธีการที่จะประยุกต์ใช้ทรัพยากรต่างๆ นั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 4 วิธีคือ

1. การเปลี่ยนรูปแบบ ได้แก่การเปลี่ยนรูปของสิ่งต่างๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น เช่น การเปลี่ยนไม้เป็นเฟอร์นิเจอร์ เป็นบ้าน การเปลี่ยนขยะให้เป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ เป็นแก๊สหุงต้ม (Bio Gas) และการเปลี่ยนเหล็ก ดิบๆ ฯลฯ ให้เป็นเครื่องจักร เครื่องกลต่างๆ เป็นต้น

2. การเปลี่ยนสถานะ ได้แก่การเปลี่ยนตำแหน่งที่อยู่ของสิ่งต่างๆ

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้สอยมากขึ้น เช่น การเปลี่ยนระดับการไหลของน้ำ ทำให้เกิดอ่างเก็บน้ำ เขื่อน และกระแสไฟฟ้าได้ การนำน้ำมาจากใต้ผิวดินมาใช้กับเครื่องจักร เครื่องกลต่างๆ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิต โรงงานอุตสาหกรรม และการคมนาคมอย่างสูง การฝึกนักโทษต้องขังให้รู้จักฝึกการประกอบอาชีพ ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดจำนวนอาชญากรของสังคม และช่วยเพิ่มจำนวนพลเมืองดีขึ้นได้ เป็นต้น

3. การเปลี่ยนในเรื่องของเวลา ได้แก่การทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้สามารถใช้สิ่งของได้ในระยะเวลายาวนานขึ้น เช่น การถนอมรักษาอาหาร การอนุรักษ์ศิลปะ ฯลฯ เป็นต้น

4. การเปลี่ยนสิทธิในการครอบครอง ทรัพย์สินต่างๆที่ไม่ได้รับการประยุกต์ใช้ ให้แก่บุคคลอื่นที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพย์สินเหล่านั้นมากกว่า ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงเรื่องการสร้างประโยชน์ ให้เกิดขึ้นแก่สังคมโดยส่วนรวมเป็นหลัก เช่น เรื่องการมีนโยบายที่จะเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ที่ไม่ได้รับการใช้สอยจากเจ้าที่ดิน ให้ค่อยๆเปลี่ยนมาอยู่ในครอบครองของเกษตรกรมากขึ้น การบริจาคทรัพย์สินที่ขึ้นสูงหรือคนมั่งมีไม่ได้ใช้ให้แก่คนยากจน เป็นต้น

ซึ่งทรัพย์สินของโลกนั้นอาจแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆได้ 3 อย่างคือ

1. ทรัพย์สินทางวัตถุ เป็นทรัพย์สินที่หมดสิ้นไปได้ เช่น แร่ธาตุต่างๆ ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร ฯลฯ ซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้มนุษย์ควรจะนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นสิ่งที่ประโยชน์ต่อมนุษย์ให้มากที่สุด

2. ทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทคโนโลยี และวิชาการด้านต่างๆ ที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินเหล่านี้ควรที่จะได้รับการพัฒนา อนุรักษ์ และนำมาปรับประยุกต์ให้เกิดเป็นประโยชน์ต่อสังคมมนุษย์ให้มากที่สุด

3. ทรัพย์สินทางจิตวิญญาณ ได้แก่ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชีวิตและจิตใจของมนุษย์ให้มีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้งมากขึ้น ได้แก่ศาสตร์ที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของชีวิต ซึ่งการค้นพบและข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการในด้านที่ลึกซึ้งของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ควรที่จะประยุกต์ใช้ประโยชน์จากศาสตร์ต่างๆเหล่านี้ ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมมนุษยชาติให้มากที่สุดด้วย

การประยุกต์ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทั้งสามประเภทนี้ จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติโดยรวมทั้งหมด ดังนั้นจึงต้องมีการใช้หลักในเรื่อง "การแจกจ่ายอย่างสมเหตุสมผล" (Rational Distribution) ด้วย เพื่อให้สมาชิกในสังคมเกิดความพอใจสูงสุดขึ้นได้ ซึ่งการแจกจ่ายอย่างสมเหตุสมผลนี้ ไม่ได้หมายถึงการแบ่งผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน หรือเหมือนๆกัน (Equal Distribution) โดยการปันส่วน ฯลฯ ทั้งนี้เพราะมนุษย์นั้นมีธรรมชาติที่แตกต่าง

ต่างกันในเรื่องของความชอบ ความนิยม วิถีชีวิตและความต้องการต่างๆ ซึ่งการแบ่ง  
 อย่างเท่าเทียมกัน หรือเหมือนกัน อาจจะไม่ได้นำมาซึ่งความสุขโดยรวมของสมาชิก  
 ทุกคนในสังคมก็ได้ การจำแนกแจกจ่ายอย่างสมเหตุสมผล จึงพิจารณาแบ่งปันทรัพยากร  
 โดยการคำนึงถึงความพึงพอใจของสมาชิกแต่ละคนในสังคมเป็นหลัก ซึ่งความพึงพอใจ  
 เหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมกัน หรือเหมือนกันก็ได้

ศักยภาพทางด้านกายภาพ ปัญญาและจิตวิญญาณของมนุษย์ ควรที่จะได้  
 รับการพัฒนาขึ้นอยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถประยุกต์ใช้ ทรัพยากรทั้งสามประเภทของมนุษย์  
 ให้เกิดเป็นประโยชน์ต่อสังคมและตนเองให้มากที่สุด บุคคลที่มีร่างกายแข็งแรง ควรที่จะ  
 ใช้กำลังกายของตนในการช่วยเหลือสังคม บุคคลที่มีสติปัญญาดี ก็ควรที่จะใช้สติปัญญา  
 ของตนในการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งต่างๆ และจัดระบบสังคมให้เหมาะสมขึ้น ส่วนบุคคลที่มีจิต  
 ใจที่งดงาม และมีความเข้าใจชีวิตดี ก็ควรที่จะใช้ศักยภาพของตนในการช่วยให้บุคคลอื่น  
 ในสังคม สามารถพัฒนาศักยภาพในด้านที่ล้าหลังได้มากขึ้นด้วย

ในศักยภาพทั้งสามด้านของมนุษย์นั้น จิตใจที่มีความอ่อนโยน สงบ  
 ละเอียดย่อมล้าหลังขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ปัญญาและความสามารถในการจัดการเรื่อง  
 ราวต่าง ๆ นั้น เป็นสิ่งที่สำคัญรองลงมา และความแข็งแรงทางกายภาพนั้น เป็นสิ่งที่มีความ  
 สำคัญท้ายสุดในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นบุคคลที่มีศักยภาพที่เด่นตั้งแต่สองด้านขึ้นไป ควรที่จะ  
 ใช้ศักยภาพในด้านที่มีความล้าหลังซึ่งของตนมากกว่าศักยภาพด้านอื่น การประยุกต์ใช้ทรัพยากร  
 ทั้งสามประเภทนั้น ก็ควรจะเป็นไปเพื่อการพัฒนาศักยภาพทางด้านจิตวิญญาณและปัญญาของ  
 มนุษย์ในสังคม มากกว่าการพัฒนาทางด้านวัตถุหรือทางกายภาพเท่านั้น แต่ทั้งนี้ก็มีได้  
 หมายความว่า จะให้มีการเน้นในด้านหนึ่งด้านใดมากเกินไป จนเกิดเป็นความไม่สมดุลย์ใน  
 ชีวิตขึ้น การแก้ปัญหาทางด้านความขาดแคลนวัตถุ และการพัฒนาทางกายภาพจะเตรียม  
 ให้มนุษย์พร้อมที่จะพัฒนาในสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนล้าหลังขึ้นได้ การใช้ปัญญาของมนุษย์ใน  
 การจัดการสิ่งต่างๆ ก็เพื่อที่จะให้มนุษย์มีความสะดวกสบาย และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม  
 แก่การพัฒนาจิตใจ ให้สามารถบรรลุถึงความสุข สงบ และความสมบูรณ์ได้ง่ายขึ้น  
 เป็นต้น

สังคมโลกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นวิธีการประยุกต์  
 ใช้ศักยภาพของมนุษย์และทรัพยากรด้านต่างๆ ก็ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย  
 กลุ่มชน และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ที่ผ่านมา เป็น  
 เวลาอันยาวนาน มนุษย์ได้สร้างทฤษฎีและวิธีการจัดสังคมขึ้นมากมาย แต่เมื่อกาลเวลา  
 และสภาพสังคม ตลอดจนสภาพจิตใจของคนในสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ทฤษฎีที่ไม่  
 ได้มีพัฒนาการตามความเปลี่ยนแปลงของมนุษย์เหล่านั้น ก็จะเริ่มใช้การไม่ได้ แต่มนุษย์  
 ก็ยังคงยึดอยู่กับโครงร่างของทฤษฎีเหล่านั้น ไว้อย่างแน่นเหนียว จนสังคมไม่อาจจะ  
 พัฒนาต่อไปได้ และยิ่งเกิดสภาพแห่งความแปลกแยกในการใช้ทฤษฎีต่างๆ เหล่านี้ต่อไปอีก

ด้วย การประยุกต์ใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ จึงจะต้องมีการแปรผันไปตาม สภาพสังคม ยุคสมัย กาลเวลา และกลุ่มชน ที่มีความแตกต่างกันไปด้วย และวิธีการประยุกต์ใช้นั้น ควรจะต้องมีลักษณะที่มีพัฒนาการมากขึ้นเสมอ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

ผู้ยิ่งใหญ่เช่น พระเยซู โสเครตีส กาลิเลโอ ฯลฯ นั้น ได้รับการต่อต้านอย่างสูงจากสังคมในประวัติศาสตร์ แต่ด้วยความพยายามอย่างไม่ลดละ และด้วยความคิดที่ก้าวหน้า ลึกซึ้งและแหวกแนวของบุคคลเหล่านี้ ก็ได้ช่วยให้สังคมได้มีพัฒนาการขึ้นอย่างมากมาในยุคนั้นๆ เมื่อยุคสมัยได้เปลี่ยนแปลงไป แนวคิดแบบเก่าจะมีความขัดแย้งกับการค้นพบใหม่ๆ อยู่เสมอ และแนวคิดแบบเก่าก็จะหมดคุณค่าไปเพราะความไม่สอดคล้องกับสภาพของสังคมใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมา ทฤษฎีทางเศรษฐกิจและสังคมและระบบคุณธรรมก็เช่นกัน ได้เกิดขึ้นและจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปมากมายหลายหน เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาให้ได้

ทฤษฎีหรือTheoryนั้น หมายถึง ข้อสรุป กฎ หรือทางแก้มนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

ทฤษฎีเพร่าทหรือ Progressive Utilization Theory จึงหมายถึง ทฤษฎีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ที่มีอยู่ในจักรวาลนี้ อย่างก้าวหน้า เพื่อให้มนุษย์สามารถที่จะพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตนเอง และในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุขมากที่สุด ได้เป็นเวลายาวนานที่สุด เพร่าทนั้นเป็นทฤษฎีการจัดระบบสังคม เศรษฐกิจการเมือง ที่มีธรรมะเป็นพื้นฐาน มีเป้าหมายเพื่อการปลดปล่อยมนุษย์ให้พ้นจากพันธนาการทั้งปวง ทั้งทางด้านจิตวิญญาณ ทางด้านปัญญาความรู้ และทางด้านสังคม เศรษฐกิจการเมืองด้วย เพร่าทเป็นทฤษฎีที่พยายามจะแก้ไขความรู้สึกกลุ่มนิยมแบบต่างๆ ที่มีความคับแคบ การเอาวัดเอาเปรียบ และความฉ้อฉลในรูปแบบต่างๆ ของมนุษย์ให้หมดไป และพยายามสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการของมนุษยชาติโดยรอบด้านขึ้นด้วย เพร่าทนั้นตระหนักถึงสังคมในสภาพที่เป็นจริง มีการศึกษาถึงประวัติศาสตร์การพัฒนาของมนุษยชาติอย่างละเอียด และได้เสนอวิธีการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างเป็นรูปธรรม เพร่าทจึงไม่เหมือนกับการเสนอทฤษฎีแบบสังคมพระศรีอารย์ (Utopia) ขึ้นลอยๆ

การแสวงหาเสรีภาพนั้น เป็นแรงจูงใจหลักเบื้องหลังวิวัฒนาการของสังคม มาตั้งแต่ยุคเริ่มต้นของประวัติศาสตร์มนุษย์ มนุษย์พยายามที่จะปลดปล่อยตนเองให้พ้นจากพันธนาการของความวิปริตทางธรรมชาติ ของสภาพแวดล้อม และของสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้นเองมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ เรื่องของความอยุติธรรมในสังคม เรื่องของโครงสร้างทางวัฒนธรรม และเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นจากความกดดันของจิตใจมนุษย์ทางด้านต่างๆ ประวัติศาสตร์ของยุคฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในยุโรปนั้น ก็เพื่อที่จะพยายามปลดปล่อยมนุษย์ให้พ้นจากอำนาจการเอาวัดเอาเปรียบของศาสนจักร และแนวคิดแบบเทวษัตริย์ที่มีลัทธิขาดประคองพระเจ้า แต่แนวคิดชาตินิยม

และอำนาจของรัฐแบบใหม่ที่สังคมยอมรับว่าเป็นความคิดที่ก้าวหน้า ก็กลับเป็นแรงเสริมให้ประเทศในทวีปยุโรปมีการขยายอำนาจเป็นจักรวรรดินิยม ไปสู่ประเทศแถบเอเชียอาฟริกา ซึ่งในที่สุดแนวคิดชาตินิยมนี้ก็ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นในศตวรรษที่ 20

นักปรัชญาการเมืองเช่น ฮอบส์ , ล็อกค , รัสโซ , และเฮเกิลนั้น ได้เสนอระบบเศรษฐกิจการเมืองขึ้นใหม่ ที่มีความเชื่อพื้นฐานว่า "มนุษย์นั้นเกิดมาพร้อมกับเสรีภาพ" นักคิดในยุคนี้ได้เสนอแนวคิดเรื่องเสรีภาพของมนุษย์ขึ้นใหม่ เช่น เรื่องของเสรีมวลชน เสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพทางการค้า และสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ฯลฯ เป็นต้น แม้ว่าจะมีการกล่าวถึงเรื่องของเสรีภาพ แต่ยุคใหม่ที่เกิดขึ้นก็ยังไม่สามารถที่นำมนุษย์ไปสู่เสรีภาพได้อย่างแท้จริง แม้ว่ามนุษย์จะสามารถไปพ้นจากอำนาจของศาสนจักรและสังคมศักดินาในยุคกลางได้ แต่มนุษย์ยังคงตกอยู่ภายใต้อำนาจของทุนอยู่ สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมทุนนิยม การขยายระบบการค้าและความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างแรงงานและเจ้าของที่ดินต่างๆ จะเริ่มหายไป มนุษย์ในยุคนี้ยอมรับอำนาจที่ไม่เจาะจงมากขึ้น และกลายเป็นพ่อค้ากันมากขึ้น สภาพจิตใจของมนุษย์ในสังคมทุนนิยมนี้เต็มไปด้วย การแข่งขัน ความรู้สึกไม่ปลอดภัย ความรู้สึกด้อย ความเพ้อฝัน และความแปลกแยกกับตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างกันของมนุษย์ในยุคนี้ ถือเรื่องการค้าเป็นหลัก มนุษย์จะให้คุณค่าแก่กันโดยใช้เรื่องความสามารถในการหาเงินเป็นเกณฑ์ สภาพของสังคมเช่นนี้ ทำให้มนุษย์เกิดความแปลกแยกขึ้นตามทฤษฎีของมาร์กซ์ ซึ่งความแปลกแยกนั้นหมายถึง สภาวะความรู้สึกที่มนุษย์รู้สึกขัดแย้งกับการกระทำของตนเอง ขัดแย้งกับสิ่งที่ตนเองสร้างขึ้น ในสังคมแบบตะวันตก สภาพความแปลกแยกนี้มีอยู่สูงมาก อาจเป็นเพราะทุนนิยมนั้นกำหนดความก้าวหน้าอยู่ที่การเพิ่มความมั่งคั่งทางวัตถุ มนุษย์จึงได้สร้างเครื่องจักร เครื่องกลขนาคมหิม่าขึ้น สร้างระบบอัตโนมัติ และระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองที่ซับซ้อนแบบทุนนิยมขึ้น จนในที่สุดมนุษย์ก็กลายเป็นเพียงสิ่งเล็กๆ ที่หมดคุณค่าไป เมื่อต้องเทียบตนเองกับระบบโครงสร้างอันมหึมา

ในสังคมตะวันตกนั้น เศรษฐกิจส่วนใหญ่จะอยู่ในมือของคนส่วนน้อย เช่นบรรดาบรรษัทเงินทุนต่างจํานวนไม่มาก คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ไม่สามารถที่จะควบคุมความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจของตนเองได้ บริษัทเล็กๆ ในสังคมใหญ่จะต้องต่อสู้อย่างมากกว่าที่จะได้ส่วนครองตลาดเพียงเล็กน้อย ความรู้สึกไม่มั่นคง ไร้คุณค่าต่างๆ จึงเกิดขึ้น เป็นวิกฤตการณ์ในสังคมตะวันตก สังคมที่มนุษย์วัดกันด้วยวัตถุนั้น ทำให้เกิดเป็นการมองโลกในแง่ร้าย เกิดเป็นความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม และเกิดความไม่ไว้วางใจระหว่างกันและกันในกลุ่มมนุษย์ขึ้น

ส่วนในประเทศด้อยพัฒนานั้น ก็ต้องต่อสู้กับเรื่องปัญหาความยากจน การว่างงาน และภาวะเงินเฟ้อ การจัดสภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี ทำให้เกิดเป็นสภาพ

การเอาวัดเอาเปรียบในสังคมกันได้มาก สังคมทุกแห่งหน ต่างตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของชนชั้นที่มีความแตกต่างกันมากขึ้น และเศรษฐกิจของประเทศที่ยากจน ก็ต้องพึ่งพาประเทศที่มีความมั่งคั่งมากขึ้น เสรีภาพจึงกลายเป็นสิ่งที่อยู่ไกล จากความจริงในชีวิตของมนุษย์ไป

มาร์กซ์ได้ประกาศไว้ในแนวคิดของเขาว่า การทำลายล้างทุนนิยมจะทำให้เกิดเสรีภาพที่แท้จริงขึ้นได้ แต่มาร์กซ์ก็พลาดที่ได้จำกัดสังคมนิยมไว้ด้วยข้อจำกัดของวัตถุนิยมเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองขึ้น มนุษย์จึงยังไม่ได้รับเสรีภาพหรือคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต ประชาชนต้องยอมจำนนต่อกลไกของรัฐ ซึ่งปกครองโดยชนชั้นใหม่

มาร์กซ์กล่าวว่ากำลังการผลิตนั้น จะเป็นเหตุหลักที่ทำให้เกิดการปฏิวัติสังคมขึ้น และแม้ว่ามาร์กซ์จะมีพื้นฐานเป็นนักมนุษยนิยมอยู่ก็ตาม แต่เขาก็ลืมเรื่องศักยภาพในการเอาชนะสภาพแวดล้อมของมนุษย์ไป เขาจึงไม่ได้ให้ความสำคัญแก่นมนุษย์ เกี่ยวกับการปฏิวัติหรือการปฏิรูป สังคมเลย และทฤษฎีความมั่นคงทางเศรษฐกิจของเขาก็มืดในเรื่องของเศรษฐกิจมากเกินไป จนทำให้มนุษย์กลายเป็นเพียงจักรกลของสังคมที่มีคุณค่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น มนุษย์กลายเป็นเพียงปัจเจกชนเล็กๆที่ทำอะไรไม่ได้ ในระบบสังคมนิยมนั้น ปัจเจกชนควรเสียสละเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ฯลฯ สิ่งนี้ส่งผลต่อระบบโครงสร้างของสังคม จนสิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินของปัจเจกชนได้หมดไป ในยุคของสตาลิน ประชาชนถูกจำกัดอยู่ในขอบเขตมากขึ้น และการเอาวัดเอาเปรียบของชนชั้นผู้ปกครองก็เกิดขึ้น

แม้ว่ามาร์กซ์จะเคยกล่าวว่า การบรรลุอิสรภาพโดยสมบูรณ์ของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่มีค่ามากกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจก็ตาม แต่จากทฤษฎีความมั่นคงทางเศรษฐกิจของมาร์กซ์ เขากลับปฏิเสธโอกาสที่ปัจเจกบุคคล จะพัฒนาตนไปสู่อิสรภาพที่สมบูรณ์ในเรื่องการบรรลุลหรรคม เรื่องการค้นพบความจริงแห่งชีวิต และเรื่องของความสุขที่แท้จริง มาร์กซ์ลืมไปว่าอุดมคติสูงสุดของมนุษย์ก็คือ การได้บรรลุถึงอิสรภาพภายในที่สมบูรณ์ไปเสีย ทฤษฎีของมาร์กซ์พยายามอธิบายเรื่องการกำจัดความแปลกแยกของมนุษย์ลง แต่มนุษย์ในสังคมแบบมาร์กซิสต์นั้น กลับยิ่งมีความแปลกแยกมากกว่ามนุษย์ในระบบทุนนิยมเสียอีก ทั้งนี้เพราะว่าเสรีภาพส่วนบุคคลในสังคมนั้น ก็ถูกริดรอนไปโดยสิ้นเชิง

หลังจากที่สงครามโลกครั้งที่สองจบสิ้นลง ลัทธิมาร์กซ์ได้แยกออกเป็นหลายกลุ่ม เกิดเป็นสังคมนิยมแนวใหม่ที่เรียกว่า "ยูโร-คอมมิวนิสซึม" ขึ้น สังคมนิยมแนวใหม่นี้ยอมรับ การมีระบบการแบ่งแยกทรัพย์สินส่วนบุคคล และทรัพย์สินส่วนรวมในระยะยาวขึ้น มีการสนับสนุนวิถีทางแบบประชาธิปไตย และจะไม่ยอมรับการเผด็จการโดยชนชั้นกรรมาชีพ แต่ยอมรับความแตกต่างระหว่างพรรคการเมือง ยอมรับสภาพผู้แทนราษฎร และทฤษฎีการกระจายอำนาจการปกครอง ระบบเช่นนี้ มีความสำคัญและส่งผลดีมากกว่า



ระบบคอมมิวนิสต์แบบเดิม ทั้งนี้เพราะอำนาจนั้น จะอยู่ใกล้มือของประชาชนมากกว่า แต่แม้ระบบนี้จะทำให้มนุษย์ได้รับเสรีภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น แต่หลักพื้นฐานก็ยังคงผูกอยู่กับแนวคิดทางด้านวัตถุนิยมอยู่ ยูโรคอมมิวนิสซึมไม่ได้สนใจที่จะพิจารณาในเรื่องของคุณค่าชีวิต และการแสวงหาเรื่องความสุขที่แท้จริงของชีวิตกันอย่างจริงจังเลย ซึ่งหากชีวิตยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลของวัตถุนิยมอยู่ มนุษย์ก็จะยังไม่สามารถที่จะได้รับเสรีภาพที่แท้จริง ที่จะนำไปสู่หลุดพ้นจากพันธนาการทั้งปวงของชีวิตได้ ทางแก้ไขจึงมีอยู่เพียงทางเดียวคือ การเปลี่ยนระบบคุณค่าชีวิตของคนในสังคมเสียใหม่ ให้ทุกคนได้รับการประกันในเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และให้ทุกคนได้รับโอกาสที่จะพัฒนาจิตใจของตนเองได้มากขึ้น ให้ทุกคนมีโอกาสที่จะใช้ชีวิตอย่างมีคุณธรรม และมีโอกาสที่จะใช้ชีวิตอย่างสมคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ได้ (Acarya Tedbhevananda Avedhuta , ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : 1-45 )

ความขัดแย้งระหว่างสังคมนิยมและทุนนิยมในัจจุบันนั้น เป็นเพียงความขัดแย้งระหว่างอำนาจทางการเมืองเท่านั้น เป็นความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ทั้งสองแบบ ซึ่งกำลังจะนำโลกเข้าสู่ภาวะสงครามอันน่าสยดสยองแล้ว ความขัดแย้งระหว่างลัทธิทั้งสอง กำลังเข้ามาแทนที่แนวคิดในการเปลี่ยนแปลงปฏิวัติสังคมนิยม เพื่อให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งหากจะพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้ว จะเห็นว่ามนุษย์นั้นไม่ใช่เป็นเพียงกลุ่มอะตอมที่มาอยู่รวมกันเท่านั้น แต่มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีปัญญา ญาณ มีความสามารถที่จะตระหนักถึงสภาวะธรรม และความสุขที่แท้จริงได้ มนุษย์ไม่ใช่จักรกลเหล็ก แต่มนุษย์เปี่ยมไปด้วยศักยภาพอันยิ่งใหญ่ ที่สามารถจะสร้างสังคมใหม่ให้เกิดความสงบสุขขึ้นได้ (Acarya Krtashivananda Avedhuta , 1981 : 1-40 )

เมื่อลองวิเคราะห์สภาวะการเอารัดเอาเปรียบ ในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ ก็จะสามารถเข้าใจได้ว่าอะไรคือจุดอ่อนของสังคม ความกดดันทางเศรษฐกิจนั้น ไม่ใช่การเอารัดเอาเปรียบเพียงรูปแบบเดียว จักรวรรดินิยมทางการเมือง ความกดดันทางจิตวิทยา สังคมและทางวัฒนธรรมต่างๆ ก็ล้วนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าของสังคมมนุษย์ได้ด้วยทั้งสิ้นคือ

ทางด้านศาสนา ความเชื่อทางด้านศาสนานั้น เกิดขึ้นมาจากความกลัวธรรมชาติ มนุษย์ในยุคแรกเริ่มนั้นจะบูชา ภูเขา แม่น้ำ ดวงตะวัน สายฟ้า ฯลฯ ก็ด้วยเหตุเพื่อการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และด้วยความกลัว มนุษย์จึงเริ่มสร้างวัตถุบางสิ่งขึ้นเป็นสัญลักษณ์ของพระเจ้า เช่น รูปปั้น วัตถุ โบสถ์ ฯลฯ จนวัตถุได้กลายเป็นศูนย์กลางของความเชื่อในลักษณะต่างๆไป ความเชื่อเหล่านี้ส่งอิทธิพลต่อจิตใจของมนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมอย่างลึกซึ้ง จนเกิดเป็นความมั่งงายและความบ้าคลั่งทางศาสนาขึ้น สงครามนองเลือดต่างๆทางศาสนาจึงสามารถเกิดขึ้นได้ครั้งแล้วครั้งเล่า พิธีกรรมทางศาสนาต่างๆที่มีมาแต่อดีต นอกจากจะช่วยให้มนุษย์ตระหนักถึงความรู้สึกละเอียดอ่อน ลึกซึ้งและ

มีความสงบสุขภายในตนเองได้น้อยมากแล้ว ยังทำให้มนุษย์ขาดแตกแยกออกเป็นศาสนาต่าง ๆ ที่ไม่ยอมรับซึ่งกันและกันด้วย เพราะต่างเชื่อว่า "พระเจ้าของเราเท่านั้นที่มีอำนาจที่ยิ่งใหญ่ที่สุด" หรือ "สิ่งใดที่องค์ศาสดาของเราตรัสสอน สิ่งนั้นก็คือความจริงที่สุด" เป็นต้น

แต่ศาสนาทั้งมวลในประวัติศาสตร์นั้น ได้สร้างคำสอนทางศาสนาขึ้นก็เพื่อจะแนะนำวิถีชีวิตแบบใหม่ ให้สังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่มีความก้าวหน้าขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจงด้วยเงื่อนไขเฉพาะในยุคหนึ่งๆ แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป การปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และการดำรงความสมดุลย์ของคำสอนต่างๆ ให้คงอยู่นั้นก็เริ่มมีปัญหาคขึ้น นักบวชในยุคหลังจึงมีการพยายามตีความคำสอนของศาสดาขึ้น แต่ก็เพียงการตีความตามความเข้าใจของตน ซึ่งอาจจะไม่ถูกต้อง ยิ่งไปกว่านั้นนักบวชบางกลุ่มยังตีความศาสนาเพียงเพื่อสนองเป้าหมาย ในการหาผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น มนุษย์ในปัจจุบันจึงได้สูญเสียเรื่องการใช้เหตุผลไปมากเพราะความมกมาย ที่เป็นอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ของปัญญา จนทำให้มนุษย์ไม่สามารถที่จะจัดแผนนาการทางจิตใจของตนเองลงได้ นักบวชจำนวนมากในสังคม ต่างไม่เห็นด้วยกับการที่จะต้องมีการปฏิรูปศาสนา ให้เข้ากับโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเลย จึงทำให้ศาสนาส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบันนั้นลดความสำคัญลงไป

สิ่งสำคัญที่ควรจะต้องมีการย้ำ และทำความเข้าใจกันให้เด่นชัดก็คือ เรื่องของความแตกต่างระหว่างความหมายของธรรมะและศาสนา คำว่าธรรมะนั้นตามรากศัพท์ในภาษาสันสกฤต หมายถึง "คุณลักษณะของจิตใจมนุษย์ตามธรรมชาติ" ธรรมะเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนสามารถมีได้ มนุษย์ปฏิบัติธรรมในลักษณะต่างๆ ก็เพื่อที่จะแสวงหาความหลุดพ้นจากพันธนาการทั้งปวงของชีวิต เพื่อแสวงหาความสุขที่แท้จริง และเพื่อแสวงหาความจริงอันถ่องแท้ของชีวิต ธรรมะเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะทำให้มนุษย์เกิดความรักความเมตตาที่บริสุทธิ์ เสรีภาพ ความเท่าเทียม และความยุติธรรมทั้งปวง ธรรมะจะก่อให้เกิดความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้มนุษย์ตระหนักได้ว่า สรรพสิ่งทุกอย่างในจักรวาลนั้น ล้วนกำเนิดมาจากสภาวะเดียวกัน และท้ายที่สุดก็จะแตกดับสลายไปสู่สภาวะเดียวกัน ธรรมะเป็นสิ่งอมตะ เป็นสิ่งที่ไม่จำกัดอยู่กับเรื่องของกาลเวลา สถานที่เชื้อชาติและความเชื่อต่างๆ

ธรรมะนั้นจะช่วยให้มนุษย์สามารถเปิดใจให้กว้าง จนไปพ้นจากอิทธิพลของความคิดและความรู้สึกที่คับแคบทั้งปวงได้ เช่นความเกลียดชัง ความริษยา และความแบ่งแยกต่างๆ เป็นต้น ธรรมะจะทำให้มนุษย์สามารถที่จะตระหนักถึงสภาวะจิตที่บริสุทธิ์อันเป็นสากล ทำให้สามารถเห็นได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้น เป็นสภาวะธรรมที่มีความเท่าเทียมกันหมด อันเป็นสภาวะแห่งความสุขที่แท้จริง เป็นกระแสคลื่นที่มีอยู่ในทุกๆ สิ่ง ธรรมะนั้นเป็นความตระหนักรู้ในสภาพแห่งความประสานกลมกลืนกันของสังคมมนุษย์ เป็นความรู้ที่ว่า

ชีวิตของมนุษย์นั้นเป็นเรื่องของอุดมคติ ที่มีความรักเป็นพันธะที่แข็งแกร่งที่สุด จนทำให้มนุษย์สามารถที่จะช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างไม่มีความเห็นแก่ตัว

วัตถุนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะแทนที่ความเชื่อทางศาสนาได้ แต่ธรรมะที่แท้ จะสามารถแทนที่ศาสนาได้ ดังนั้นหากสังคมยังคงเน้นการส่งเสริมในเรื่องของวัตถุอยู่ โดยไม่คำนึงถึงเรื่องของธรรมะแล้ว สังคมก็จะดำเนินไปสู่อนาคต ที่ยังคงจะมีความขัดแย้ง และความไม่สมบูรณ์อยู่

ทางด้านการเมือง ระบบการเมืองในปัจจุบันนั้น จะเป็นเพียงเรื่องของ การแสวงหาอำนาจทางการเมืองเท่านั้น ชั้นปกครองจะวางกฎและระบบต่างๆ โดยมีแนวทางเพียงเพื่อการป้องกันรักษาอิทธิพลของตนให้มั่นคง การเมืองในปัจจุบันนี้ ไม่ได้เน้นในเรื่องของจริยธรรมอย่างพอเพียง จึงทำให้สังคมเกิดพัฒนาการในทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนน้อยมากกว่าจะ เอื้อต่อคนส่วนใหญ่โดยรอบด้าน

ตั้งแต่ที่สังคมตะวันตกได้มีการปฏิบัติ ต่อต้านอำนาจของศาสนจักรและอำนาจของรัฐในยุคฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมมา แนวคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือแบบเสรีมวลชนก็ได้เกิดขึ้น แต่จากประวัติศาสตร์ในช่วง 2 ศตวรรษที่ผ่านมา แนวคิดนี้ก็ยังไม่สามารถที่จะนำเสรีภาพมาสู่มวลชนได้ในทางปฏิบัติ ประชาธิปไตยนั้นได้ตั้งสมมติฐานไว้อย่างไม่ถูกต้อง 2 ข้อคือ เรื่องที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนนั้นเกิดมาพร้อมกับเสรีภาพ และเรื่องที่ได้เสนอว่ามนุษย์ทุกคนนั้นได้เกิดมาอย่างมีความเท่าเทียมกัน ในความเป็นจริงนั้น มนุษย์เกิดมาท่ามกลางพันธนาการแทบทุกด้าน ทั้งเรื่องข้อจำกัดทางกายภาพ เรื่องของอาหารที่มีแต่ความแปรปรวน และเรื่องของจิตวิญญาณที่ยังไม่สามารถค้นพบเสรีภาพอันเป็นความสุขที่แท้จริงของชีวิตเลย ความสามารถของมนุษย์ในโลกนั้น ก็ยังมีความแตกต่างกันอยู่อย่างมาก บุคคลใดที่มีความสามารถเหนือกว่า ก็จะมีโอกาสในการสร้างอนาคตให้แก่ตนเองได้มากกว่า ที่สำคัญก็คือเสรีภาพทางเศรษฐกิจการเมืองที่ไม่มีข้อจำกัดของบุคคลบางกลุ่มนั้น ยังสามารถที่จะบั่นทอนและริดรอนเสรีภาพของบุคคลกลุ่มอื่นๆ ที่มีความสามารถหรือโอกาสที่น้อยกว่าได้

แนวคิดเกี่ยวกับรัฐสภาของระบบประชาธิปไตยแบบทุนนิยมนั้น จำกัดอยู่เฉพาะรูปแบบของการเลือกตั้งของประชาชนเท่านั้น แต่ไม่ได้คำนึงถึงเรื่องของการรับรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเมืองการปกครองและการเลือกตั้งของประชาชน ว่าจะมีเพียงพอหรือไม่ ประชาธิปไตยที่ผ่านมา จึงยังไม่สามารถที่จะเลือกคนดีที่มีความสามารถได้ การขาดแคลนเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ก็เป็นเหตุหลักอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้ระบบการเลือกตั้งในสังคมทุนนิยมนั้น ไม่เป็นไปอย่างถูกต้องและยุติธรรม ประชาธิปไตยในลักษณะนี้ จะเปิดโอกาสให้นายทุน สามารถที่จะเอารัดเอาเปรียบได้ จนรัฐในความหมายที่เป็น "องค์กรอาสาสมัครของประชาชน" ของรัสเซีย นั้น ก็ได้กลายเป็น "องค์กรอาสาสมัครของผู้มีอภิสิทธิ์" ในทางปฏิบัติไป

ข้อผิดพลาดที่สำคัญของทฤษฎีนี้คือ เรื่องหนึ่งก็คือ แนวคิดเรื่องเสรีภาพในการกักตุน และเรื่องความเป็นเจ้าของทรัพย์สินส่วนบุคคลได้โดยไม่จำกัดนั้น ทฤษฎีทางเศรษฐกิจแบบการค่าเสรี (Laisser Faire) เมื่อมีการประสานกับการเมืองแบบรัฐสภาประชาธิปไตย ก็สามารถทำให้ผู้ที่ค้อยโอกาสกว่าในสังคม อยู่ในภาวะที่ช่วยตัวเองไม่ได้ในการแข่งขันแบบเสรีไป

ฮิตเลอร์นั้น เริ่มกุมอำนาจทางการเมือง ด้วยวิธีการของประชาธิปไตย ลัทธิฟาสซิสต์ในหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศค้อยพัฒนานั้น มีจุดเริ่มต้นที่พัฒนามาจากระบบรัฐสภาประชาธิปไตย การแข่งขันระหว่างพรรคการเมือง สามารถนำไปสู่ความแตกแยกเป็นพรรคฝ่ายค้านขึ้นได้ และเมื่อความขัดแย้งมีมาก จนเกิดเป็นความระส่ำระสาย ขาดระเบียบวินัย การเพด็จการโดยรัฐบาลก็จะขึ้น เหตุการณ์เช่นนี้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอในประเทศแถบเอเชีย อาฟริกา และอเมริกาใต้ และแม้ในยุโรปตะวันตกบางประเทศนั้น ระบบ"นีโอฟาสซิส"ก็เริ่มที่จะมีอิทธิพลมากขึ้น ผู้เพด็จการจะอาวดอ้างถึงอำนาจที่ได้มาจากระบบประชาธิปไตย แต่หลังจากที่ตนได้บรรลุถึงอำนาจแล้ว ก็จะทำลายประชาธิปไตยอันเป็นบันไดไปสู่อำนาจนั้นเสีย เพื่อว่าตนจะสามารถดำรงอยู่ในอำนาจได้เป็นเวลานานขึ้น

ส่วนในสังคมแบบคอมมิวนิสต์นั้น นอกจากจะไม่สามารถกินเสรีภาพสู่ประชาชนแล้ว ยังกลับตรอนเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชนลงไปอีกด้วย จนถึงผู้ปกครองนั้นได้เกิดขึ้นแทนที่ชนชั้นนายทุน และมาร์กซ์เองก็ไม่ได้กล่าวถึงโครงสร้างทางการเมืองที่ควรจะเป็น ตลอดจนเรื่องการเติบโตของระบบการเมืองในสังคมภายหลังการปฏิวัติเลย มาร์กซ์เพียงแต่กล่าวว่ารัฐจะมีอำนาจเหนือสังคมด้วยระบบทหาร ตำรวจ และการจัดตั้งของรัฐ ซึ่งกลไกแห่งอำนาจเช่นนี้จะจางหายไปในที่สุด แต่กาลเวลาที่ได้ผ่านมาแล้วร่วม 60 ปี กลไกแห่งอำนาจของรัฐในรัสเซียก็ยังไม่หมดสิ้นไป แต่ยิ่งกลับแข็งแกร่งขึ้นด้วยระบบของทหารและตำรวจลับ จนเสรีภาพส่วนบุคคลนั้นได้รับการปฏิเสธโดยสิ้นเชิง เป็นเหตุให้การก่อตัวของปัญญาชนในประเทศนั้น เป็นไปได้อย่างยากลำบากมาก

นโยบายคอมมิวนิสต์ในปัจจุบันนั้น หมายถึงอิทธิพลของโซเวียตหรือจีนเท่านั้น หากประเทศใดหรือคนกลุ่มใดต้องการจะลองทำตามนโยบายของทฤษฎีมาร์กซิสต์อย่างเป็นอิสระ ก็จะถูกกล่าวหาว่าเป็น"ลัทธิแก่"ไป ในปัจจุบันมหาอำนาจทั้งรัสเซียและจีนต่างพยายามที่จะยึดเหนี่ยวแนวคิดแห่งการปฏิวัติด้วยอำนาจทางการทหาร ซึ่งวิธีการเช่นนี้ ได้ก่อให้เกิดความบิบบิ้นแก่ประชาชนในประเทศแถบเอเชีย อาฟริกา และอเมริกาใต้อย่างมาก ประเทศที่มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ จะมีความขัดแย้งกับอุดมคติและความจริงที่เกิดขึ้นในสังคมของตนเองเป็นอย่างมาก เพราะข้าราชการของรัฐได้มีการวิวาทกันเองเพื่อการช่วงชิงอำนาจและอิทธิพล อันเป็นที่มาของความมั่งคั่งและตลาดทางการค้า คอมมิวนิสต์จะยึดอำนาจและสมบัติทั้งหมดจากบรรดาผู้คัดค้าน และผู้ที่มีความคิดเห็นขัดแย้ง

กับตน เมื่อได้อ่านาจามาแล้วก็จะมี การต่อสู้แย่งแย่งกันเองในหมู่เดียวกัน จนสามารถที่จะ กลายเป็นเผด็จการโดยสมบูรณ์แบบได้

การต่อสู้ในปัจจุบันระหว่างทุนนิยมหรือคอมมิวนิสต์นั้น จึงไม่ใช่เรื่อง ของการต่อสู้ทางอุดมคติอีกต่อไป แต่เป็นเรื่องของการแย่งชิงอำนาจและอิทธิพลทางการเมืองเท่านั้น การต่อสู้ทางอุดมคติในปัจจุบัน จะเป็นการต่อสู้เพื่อแสวงหาคูณค่าของความ เป็นมนุษย์ที่มีเสรีภาพอย่างแท้จริง และเพื่อไปให้พ้นจากชีวิตแบบกลไก ในสังคมวัตถุนิยม อุดมคติจะเป็น เรื่องของการต่อสู้ระหว่างเผด็จการสมบูรณ์แบบและประชาธิปไตยที่แท้จริง

สำหรับปัญหาทางด้านการเมืองระหว่างประเทศในปัจจุบัน ความไม่ เท่าเทียม และความไม่เสมอภาคก็ยังคงดำเนินไปเรื่อยๆ รัฐที่มีอำนาจมากกว่าเท่านั้น จึงจะมีโอกาสใช้สิทธิในความเป็นรัฐของตน โดยไม่ต้องคำนึงถึงสิทธิของรัฐอื่นได้ ประวัติ ศาสตร์ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่า ชาติที่ยิ่งใหญ่สามารถที่จะใช้อำนาจของตนยึด เอาสิ่งที่ตนต้องการจากชาติที่ย่อนแอกว่าได้ รัฐมหาอำนาจต้องการที่จะผูกขาดความเป็น มหาอำนาจไว้ โดยอาจอ้างว่าตนเป็นประเทศต้นแบบที่มีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบที่สุด ที่ทุกประเทศควรต้องทำตามบ้าง มีระบบสังคมนิยมที่ถูกต้องที่สุดบ้าง ความไม่ต้องการให้ ชนชาติอื่นพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์บ้าง และการเข้าแทรกแซงทางการเมืองโดยการหนุนด้าน อาวุธ หรือหนุนให้เกิดความขัดแย้งในประเทศหรือระหว่างประเทศมากขึ้นบ้าง เช่นกรณี เวียดนาม กัมพูชา เกาหลีใต้ หรืออัฟกานิสถาน เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมนี้มีพื้นฐานอยู่บนแนวคิด เรื่องสิทธิในการครอบครองทรัพย์สินส่วนบุคคล และเรื่องของเสรีภาพทางการค้าเป็นหลัก โดยไม่มีการควบคุมเรื่องการกักตุนสะสมเลย ซึ่งประเด็นนี้เป็นจุดที่ทำให้เกิดการพัฒนา อย่างเอาัดเอาเปรียบกันทางเศรษฐกิจขึ้นในระยะยาว มนุษย์ได้ใช้ความเห็นแก่ตัวในการ ตีความแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพส่วนบุคคลออกมาอย่างไม่ถูกต้อง จนทำให้ชนชั้นนาย ทุนนั้นสามารถที่จะควบคุมกลไกการผลิต ตลอดจนอำนาจทางเศรษฐกิจไว้ได้ ภาวะการ เอาัดเอาเปรียบในประเทศคือพัฒนา กำลังจะถึงจุดที่คนส่วนใหญ่ในสังคมทนไม่ได้ จึง ต้องลุกขึ้นมาทำการปฏิวัติ ส่วนในประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นแล้ว แม้ว่าจะสามารถประกัน เรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ได้ แต่ปัญหาเรื่องระดับความแตกต่างกัน ของรายได้ ที่ไม่ได้สัดส่วนกันนั้น ก็กำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่จะต้องมีการแก้ไขกัน ทั้งนี้ เพราะระบบทุนนิยมเปิดโอกาสให้อำนาจทางเศรษฐกิจ ตกอยู่ในมือของคนเพียงไม่กี่คน เท่านั้น ในปัจจุบันชนชั้นนายทุน ไม่เพียงแต่จะสามารถควบคุมกลไกทางการผลิต และวิธ การจำแนกแจกจ่ายเท่านั้น แต่ยังสามารถควบคุมสื่อสารมวลชน สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางวัฒนธรรม และแม้แต่สถาบันทางศาสนาได้ด้วย ความสามารถในการควบคุม สถาบันเหล่านี้ทำให้ อำนาจทางเศรษฐกิจและวัตถุนิยมนั้นมีความแข็งแกร่งขึ้น จนจิตใจ ของมนุษย์ในสังคมนั้น เริ่มจมและวนเวียนอยู่กับปัญหาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ ระบบทุน

นิยมที่ไม่มีการควบคุมนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาทางสภาพแวดล้อม เช่น เรื่องอาชญากรรมทางเพศ ยาเสพติด และปัญหาโสเภณี เป็นต้น การโฆษณาชวนเชื่อ และสื่อมวลชนในปัจจุบันได้เราให้มนุษย์ใช้ชีวิตไปตามสัญชาตญาณอย่างลึกลับมากขึ้น จนคุณค่าของผู้หญิงในสังคมได้ลดลงจนเหลือเป็นเพียงสินค้าในสังคมทุนนิยมเท่านั้น วัฒนธรรมอันละเอียดอ่อนที่สามารถช่วยให้มนุษย์มีจิตใจที่ลึกซึ้งสงบ อ่อนโยนมากขึ้น ก็เริ่มถูกแทนที่ด้วยวัฒนธรรมแบบตีสโก้ ฯลฯ เป็นต้น ทุนนิยมได้เปิดโอกาสให้คนไม่กี่คน ใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย ในขณะที่คนนับล้านๆ กำลังอดอยาก ทุนนิยมเปิดโอกาสให้มีการค้าอาวุธสงคราม เปิดโอกาสให้มีการทำลายล้างและการก่อสงครามแก่กัน รวากับว่ามันเป็นเรื่องที่สามัญสำหรับมนุษย์ วิกฤตการณ์เกี่ยวกับเรื่องปัญหาเงินเฟ้อและการว่างงาน เป็นสิ่งที่สังคมทุนนิยมต้องเผชิญอยู่เสมอ นอกจากนี้ในสังคมที่มีความเป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น คุณค่าชีวิตของมนุษย์ก็จะค่อยๆ ลดน้อยลง และความเป็นกลไกของชีวิตก็จะมีมากขึ้น สภาพความแปลกแยกทางจิตใจของผู้คน จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอในสังคมทุนนิยม

มาร์กซ์มีแนวความคิดว่า เป้าหมายทางการผลิตที่สำคัญมากสำหรับมนุษย์ ทุนในระบบทุนนิยม ก็คือการได้ครอบครองคุณค่าส่วนเกิน มาร์กซ์จึงปฏิเสธการมีคุณค่าส่วนเกินในการผลิตเสีย เพราะไม่ต้องการให้มีการเอาเปรียบแรงงาน และไม่ต้องการให้มีชนชั้นพิเศษที่จะมาครอบครองคุณค่าส่วนเกินในระบบสังคมนิยม จึงทำให้เกิดเป็นความเฉื่อยในการเติบโตทางเศรษฐกิจขึ้น ประเด็นนี้โลกสังคมนิยมในปัจจุบัน เริ่มตระหนักถึง และเริ่มยอมรับการมีคุณค่าส่วนเกิน แล้วว่าเป็นปัจจัยหลักที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมนั้น ยังมีการปฏิเสธในเรื่องการครอบครองทรัพย์สินส่วนบุคคล สังคมนิยมถือว่าทรัพย์สินทั้งหมดนั้นเป็นของรัฐ ประเด็นนี้ก็เป็เหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความเฉื่อยในการผลิตขึ้นได้เช่นกัน นอกจากนี้การยึดทรัพย์สินและที่ดินโดยวิธีการที่กระหน่ำกัน ยังทำให้ผู้คนนับล้านต้องเดือดร้อน หรือเสียชีวิตไปเพราะการขัดขืนอีกด้วย สังคมนิยมแบบ ยูโร-คอมมิวนิสซึม จึงยอมรับสิทธิในการมีทรัพย์สินส่วนบุคคล ระบบผลตอบแทน และแรงจูงใจขึ้นในปัจจุบัน

การรวมอำนาจทางเศรษฐกิจเข้าสู่ศูนย์กลางโดยสมบูรณ์ของสังคมนิยม ทำให้มีการกล่าวว่า สังคมนิยมนั้นก็คือระบบทุนนิยมโดยรัฐ ชีวิตที่มีลักษณะเป็นกลไกในสังคมนิยมนั้น ก็ยังคงมีการดำเนินต่อไป นอกจากนี้สังคมนิยมยังไม่ยอมรับในเรื่องของพัฒนาการทางจิตวิญญาณที่ลึกซึ้งของมนุษย์ด้วย ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมที่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถที่จะนำเสรีภาพที่แท้จริงมาสู่ประชาชนได้ สังคมนิยมยังเปิดโอกาสให้ชนชั้นอภิสิทธิ์สามารถใช้อำนาจของตนในการเอาเปรียบ และใช้อำนาจในการตัดลึนใจแก่ชนประชาชนในสังคมโดยทั่วไปได้

ด้วยปัญหาข้างที่ได้กล่าวมา ชี้ให้เห็นว่าโลกในสังคมปัจจุบัน กำลังบ่ายหน้าเข้าสู่สภาพวิกฤตการณ์ในด้านต่างๆ ซึ่งนีโอฮิวแมนนิสได้แยกแยะให้เห็นได้ชัดดังนี้คือ



1. วิกฤตการณ์ทางด้านอุตสาหกรรม มนุษย์ในปัจจุบันนี้มีปัญหาเรื่อง ความทุกข์ใจและความแปลกแยกกับตนเองก็เพราะ มนุษย์ไม่ทราบว่าเป้าหมายของชีวิตคือ อะไร ชีวิตนั้นควรจะมีอะไรเพื่ออะไร มนุษย์จำนวนมากพยายามที่จะแก้ปัญหาเรื่องความ แปลกแยกของตนโดยการเสพยาเสพติด บ้างก็ฆ่าตัวตาย บ้างก็กลายเป็นคนเพื่อพันทุ่ม ลอย และบางคนก็ได้พยายามแสวงหาอุดมคติสำหรับชีวิตอย่างไม่หยุดยั้ง จากกลุ่มที่มีความ เชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอยู่จำนวนมากมายในสังคมปัจจุบัน ทั้งกลุ่มทางด้านศาสนาธรรม กลุ่ม ทางด้านการเมือง และกลุ่มทางด้านการพัฒนาสังคม เป็นต้น

2. วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โลกมนุษย์ในปัจจุบันนี้ ไม่ได้มีการจัด สรรทางเศรษฐกิจกันอย่างเหมาะสม สถานที่จำนวนหลายแห่งในโลก มีคนเป็นจำนวน มากที่อดอาหารตาย แต่ก็มีมนุษย์ในโลกจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ที่เสียชีวิตเพราะมีการทาน อาหารมากเกินไป จนเกิดเป็นโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ มนุษย์จำนวนมากได้ใช้ทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัดนั้น ไปผลิตสิ่งที่ไม่จำเป็น ที่เกินกว่าความจำเป็นในการดำรงชีพ เช่น สีน้ากาแฟ เครื่องสำอางค์ราคาแพงต่างๆ ตลอดจนการสร้างอาคารมาเช่นว่ามนุษย์ตาย กันเอง ในขณะที่มนุษย์อีกกลุ่มหนึ่งนั้น ยังไม่สามารถที่จะมี แม้แต่สิ่งที่เป็นความจำเป็น ขั้นพื้นฐานของชีวิตเลย

3. วิกฤตการณ์ทางการเมือง เป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สังคม ปัจจุบันนั้น มีสงครามอยู่เกือบทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นสงครามกลางเมืองในประเทศ หรือสงครามระหว่างประเทศ สงครามระหว่างประเทศทุนนิยมและประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ตลอดจนสงครามระหว่างศาสนาต่างๆ ผู้นำในสังคมแข่งกันเพื่อที่จะได้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด มีอำนาจมากที่สุด โดยไม่ได้คำนึงว่า จะมีประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมากเท่า ใด ต้องเดือดร้อนกันบ้าง

4. ทัศนคติที่เก่าและล้าสมัย สถานการณ์ของสังคมประเทศต่างๆใน ปัจจุบันเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นเทอชฎีทุนนิยมหรือ คอมมิวนิสต์ก็ตาม ต่างไม่ สามารถที่จะแก้ปัญหา สถานวิกฤตการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมได้

5. วิกฤตการณ์ทางด้านคุณธรรม จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันไม่อาจจะ เป็นสถานที่แห่งใดบนผืนโลก ต่างล้วนเกิดความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรม เกิดการเอา ใจเอาเปรียบ ความเห็นแก่ตัว อาชญากรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน การแสวงหาวิมุตติ ธรรมนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ต้องพูดถึงกันเลย เพราะพระนิพพานหรือพระเจ้า ได้ กลายเป็นนิทานสำหรับยุคลสมัยไปเสียแล้ว

6. สังคมขาดผู้นำที่แท้จริง ผู้นำของสังคมในปัจจุบันนั้นขาดคุณสมบัติที่ เหมาะสม ไม่มีผู้ใดสามารถที่จะแก้ปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง จึงทำให้ปัญหาสังคมยังคงดำรง อยู่อย่างยาวนาน และแก้ไขได้ยากดังเช่นที่เป็นอยู่

เหตุต่างๆเหล่านี้ ทำให้ศรีพระบาทเรณัจฉน พยายามที่จะเสนอรูปแบบ

ของสังคมที่ควรจะเป็น ที่มีสภาพที่เหมาะสมกับพัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้านขึ้น ตลอดจนได้เสนอยุทธวิธีในการ ที่จะช่วยให้สังคมสามารถบรรลุถึงสภาพดังกล่าวขึ้นด้วย ซึ่งยุทธวิธีหรือทฤษฎีการสร้างสังคมใหม่นี้ เรียกว่า ทฤษฎี "เพร่าท์"

#### อุดมคติของระบอบสังคมแบบเพร่าท์

จิตของมนุษย์โดยธรรมชาตินั้น มีความปรารถนาที่จะไปให้พ้นจากข้อจำกัดทั้งปวง มีความต้องการที่จะรู้ถึงความจริงที่สมบูรณ์ของชีวิตและจักรวาล และมีความต้องการที่จะรู้สึกถึงความสุขที่แท้จริงอันบริสุทธิ์ สงบ และเป็นอมตะ แต่การที่มนุษย์ในปัจจุบันนั้นปฏิเสธศาสนาที่พยายามสอนให้มนุษย์นั้นมีความรัก มีความเอื้ออาทรต่อกันและกัน ที่สอนให้มนุษย์พยายามแสวงหาความสุขที่แท้จริง อันเป็นสิ่งอมตะของชีวิตก็เพราะว่า เคยมีคนบางกลุ่มบางพวกในประวัติศาสตร์ ได้ใช้ศาสนาในการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นมาก่อนนั่นเอง แต่ที่เป็นเช่นนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่า ธรรมะที่เป็นความจริงของชีวิต ที่ทุกศาสนายยายามสอนให้แก่มนุษย์ในสังคม อันเป็นคุณค่าที่แท้จริงของศาสนานั้นจะหมดไปด้วย

ทุกชีวิตในจักรวาลนั้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันหมด อุดมคติแห่งสากลภาพ ที่สอนให้มนุษย์เห็นว่าสรรพสิ่งทุกชนิดในจักรวาลนี้ มีความสำคัญเหมือนกันหมด เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ความพยายามที่จะแบ่งแยกมนุษย์ออกเป็นล้วนย่อยๆ ตามพื้นฐานทางด้านศาสนา เผ่าพันธุ์ ชาติ และเพศนั้น เป็นเพียงสิ่งที่เกิดมาจากความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวของคนบางกลุ่ม ที่จะไม่สามารถคงอยู่ได้อย่างถาวร

อำนาจของคุณธรรมที่แท้จริงนั้น แม้จะไม่ได้ได้รับการบัญญัติเป็นกฎหมาย แต่ก็จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เสรีภาพที่แท้จริงของมนุษยชาตินั้น เกิดขึ้นกับชีวิตได้ คุณค่าทางจริยธรรมที่แท้จริง เป็นสิ่งที่มีความลึกซึ้ง เป็นกฎของความเป็นมนุษย์ และเป็นแนวคิดที่จะต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอ มนุษย์นั้นมีกฎพื้นฐานบางอย่างที่จะต้องดำรงไว้ เพื่อความสมดุลย์ของการสัมพันธ์ต่อกัน และเพื่อการพัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้าน

จริยธรรมที่สูงสุดเป็นเรื่องของความพยายามของจิต ที่จะไปให้ถึงสภาวะธรรมอันไร้ขอบเขตจำกัด ที่อยู่นอกอิทธิพลของกาลเวลา สถานที่และบุคคล และหากสังคมไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญของความรู้สึกอันละเอียดอ่อนนี้ของมนุษย์แล้ว สังคมก็จะไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายแห่งความเป็นสังคมของอารยชนได้เลย คุณธรรมนั้นเป็นแต่เพียงพื้นฐาน การพัฒนาชีวิตและจิตวิญญาณจะเป็นวิธีการ และการมีชีวิตที่สมบูรณ์แบบจะเป็นเป้าหมายของชีวิตมนุษย์

ความก้าวหน้าทางธรรมจะนำมาซึ่งความตระหนักรู้ภายใน และความก้าวหน้าทางปัญญา การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับจิตใจ จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในระดับกายภาพ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรจะต้องก้าวไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางจิตใจของมนุษยชาติ เพื่อว่าพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์จะสามารถสะท้อน ให้เห็นถึงพัฒนาการที่แท้จริงของมนุษยชาติได้ รูปแบบของการก่อสร้างตึก



ลอยฟ้า ถนน สะพาน โรงงานอุตสาหกรรม และอาวุธสงครามต่างๆ ล้วนไม่สามารถ  
จะเป็นมาตรฐานแห่งความก้าวหน้าได้เลย ทั้งนี้เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์จะ  
เคลื่อนที่ไปสู่เสรีภาพที่แท้จริงได้อย่างไร

บุคคลผู้ที่จะสามารถแบกรับภาระของสังคม เพื่อต่อต้านความคิดเห็นที่  
คับแคบ การเอาวัดเอาเปรียบรูปแบบต่างๆ ตลอดจนพันรนาการทั้งมวลของมนุษย์และ  
สังคมนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ลึกซึ้งรอบรู้ เป็นผู้ที่ไม่ยอมจำนนต่อข้อจำกัดทั้งปวง ไม่มี  
ความรู้สึกแบ่งแยกเรื่องชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนา ฯลฯ และจะต้องเป็นผู้ที่เห็นว่ามีมนุษยชาติ  
นั้น เป็นสิ่งที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอันจะแบ่งแยกไม่ได้ เป็นผู้มีคุณธรรม และ  
รู้จักคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม ทฤษฎีเพิร์ธาท์ เรียกบุคคลกลุ่มนี้ว่า "ซัดวิพระ" (Sed  
Vipra) หรือปัญญาชนคุณธรรม

นักตรียนักปราชญ์ของเพลโต (Philosopher King) อภิมนุษย์หรือ  
Super man ของนิตเชต์ และผู้ใช้แรงงานของมาร์กซนั้น ต่างก็ยังไม่สามารถเป็นผู้นำ  
ที่เหมาะสมสำหรับสังคมที่จะมีความก้าวหน้าได้ เพิร์ธาท์จึงได้เสนอว่าซัดวิพระหรือปัญญาชน  
ที่มีคุณธรรม ผู้ที่สามารถเอาชนะข้อจำกัดเรื่องความเห็นแก่ตัวของตนเอง พร้อมกับทั้งมี  
ความสามารถที่จะเข้าใจ รู้ทัน และจัดการกับการเอาวัดเอาเปรียบทุกรูปแบบได้เท่านั้น  
จึงจะเป็นผู้นำที่สามารถนำสังคมไปในทางที่ดีได้

#### การเมืองของระบบสังคมแบบเพิร์ธาท์

องค์กรสหประชาชาติในปัจจุบันนั้น เป็นเพียงเวทีสำหรับการควบคุม  
กำลังทหารระหว่างชาติ ของประเทศมหาอำนาจเท่านั้น ประเทศทุนนิยมส่วนมากใน  
ปัจจุบัน เริ่มที่จะประสบปัญหาเรื่องความขัดแย้งภายในชาติ และในประเทศคอมมิวนิสต์  
เอง ก็เริ่มจะมีการแตกแยกออกเป็นส่วนใหญ่แล้ว ประเทศโลกที่สามส่วนมากก็ต้อง  
เผชิญกับภาวะขัดแย้งของอำนาจภายในประเทศ และหลายประเทศก็ได้กลายเป็นสนามทดสอบ  
อาวุธ ฯลฯ ของประเทศมหาอำนาจ องค์การระหว่างประเทศที่แท้จริง ที่จะรวม  
กันเป็นรัฐบาลของโลก จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นจะต้องสนับสนุนให้มีขึ้น เพื่อที่จะ  
สามารถปรับดุลย์อำนาจทางการเมืองระหว่างประเทศได้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถ  
กำจัดความคับแคบเรื่องการแบ่งแยกผิว เผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา ฯลฯ ลงไปได้

สภาของรัฐบาลโลก ควรจะมีการร่างกฎหมายร่วมกัน เพื่อป้องกันมิ  
ให้ประเทศใดในโลก สามารถที่จะร่างกฎหมายที่เป็นการเอาเปรียบ และเป็นอันตราย  
ต่อผลประโยชน์ของคนกลุ่มน้อยและผู้ที่ยึดถือโอกาสกว่าทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ  
ได้ การจัดตั้งรัฐบาลโลกขึ้น ก็เพื่อที่จะให้มนุษย์นั้น ได้มีปัจจัยที่สำคัญที่จะสามารถช่วย  
ลดความขัดแย้งต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้คือ

1. มีปรัชญาชีวิตที่เหมือนกัน การที่คนในสังคมนั้น จะมีความร่วมมือ  
ร่วมใจกันได้อย่างแท้จริง ทุกคนจะต้องมีปรัชญาชีวิตที่เป็นอุดมคติร่วมกัน ปรัชญาชีวิตที่

เหมือนกัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ความขัดแย้ง และการวิวาทกันของสมาชิกบนโลกนั้นมีน้อยลง ปรักฎาต่างๆในโลก ทั้งที่หยาบและละเอียดนั้น ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกัน ในระยะแรกของการเปลี่ยนแปลงทางด้านปรักฎา ปรักฎาที่หยาบและละเอียดจะผลานกัน สร้างแบบสังคมในระยะเริ่มต้นขึ้น แต่เมื่อเวลาผ่านไป ประชาชนที่ได้รับแรงจูงใจที่ละเอียดอ่อนขึ้น จะมีมากขึ้น จนในที่สุดก็จะเกิดปรักฎาใหม่ที่มีความลึกซึ้ง ละเอียดอ่อนขึ้นได้ ในเวลานั้น โครงสร้างของสังคมโลก ก็จะมีคามมั่นคงและแข็งแกร่งขึ้น

2. การมีโครงสร้างของรัฐบาลที่เหมือนกัน เพื่อการกำจัดอิทธิพลของชนชั้นที่มีอำนาจ ที่มีมาในประวัติศาสตร์ในทุกยุคสมัย ประชาชนส่วนใหญ่ควรได้รับการยอมรับเรื่องคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ดังนั้น กฎหมาย กฎคุณธรรม หรือกฎแห่งความเป็นมนุษย์ จึงควรจะต้องมีความใกล้เคียงกันอย่างมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โครงสร้างเช่นนี้ ควรจะมีการจัดเรื่องของความคับแค้นแห่งการแบ่งแยกชนชั้น เผ่าพันธุ์ ศาสนา และความเชื่อ ฯลฯ ขึ้น และควรมีการยอมรับกฎหมายที่เป็นสากลด้วย

3. บทบัญญัติในการลงโทษผู้กระทำผิดนั้น ควรมีพื้นฐานอยู่บนโครงสร้างของรัฐ และควรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องแนวคิดทั้งหมด เกี่ยวกับเรื่องของความชั่วและความดี อย่างลึกซึ้งด้วย

4. จะต้องมีการประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ให้แก่มนุษย์ทุกคน อาหาร บ้าน เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และการศึกษา เป็นสิ่งแรกที่รัฐบาลจะต้องจัดให้มีขึ้นแก่มนุษยชาติทุกคน ต่อเมื่อมีส่วนเกิน จึงจะสามารถจำแนกแจกจ่ายออกไปเป็นความพึงพอใจพิเศษ ในเรื่องสมคูลย์ทางด้านเศรษฐกิจของโลกนี้ เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องสร้างให้มีขึ้นในสังคมโลกโดยเร็ว

ประชาชนส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้ ยังคงสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการแสวงหาความต้องการขั้นพื้นฐานอยู่ จึงไม่ได้สนใจในเรื่องของการแสวงหาผู้นำที่แท้จริงมากนัก ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ที่ประชาชนจะต้องตระหนักรู้ให้มาก เพราะการได้มาซึ่งผู้นำที่ถูกต้องนั้น ย่อมทำให้ชีวิตในทุกๆด้านของมนุษย์ สามารถเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นได้ ในระยะเวลาอันสั้น และการได้มาซึ่งผู้นำที่ไม่ถูกต้องนั้น ย่อมทำให้ปัญหาต่างๆ ตลอดจนการเอาตัวเอาเปรียบนั้น สามารถดำเนินต่อไปได้ยาวนาน

บางคนกล่าวว่า หากจัดให้มวลชนมีการศึกษาแล้ว การเลือกตั้งก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายแห่ง แม้ประชาชนจะมีการศึกษาในระดับที่น่าพอใจ แต่ประชาชนก็ยังไม่พอใจกับระเบียบและคุณค่าของประชาธิปไตย ที่ได้มาจากการเลือกตั้งของเขาเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุว่า การศึกษาในสังคมสมัยใหม่นั้นสามารถเพียงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรู้หนังสือ และข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ ได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถช่วยให้บุคคลมีความเติบโตทางด้านอารมณ์ จิตสำนึก และความตระหนักในความผิดชอบชั่วดีเลย การศึกษาที่ไม่ได้สอนให้มนุษย์ตระหนักในเรื่องคุณค่าที่

แท้จริงของชีวิต การศึกษาที่ไม่ได้สอนให้ประชาชนมีสำนึกทางด้านสังคมและการเมืองนั้น ก็ย่อมไม่สามารถช่วยทำให้ประชาชนได้รู้จักการเลือกผู้นำที่ดี ที่มีคุณธรรมเข้าไปบริหารประเทศได้ ดังนั้นตามทฤษฎีเพิร์ทแล้ว ผู้ที่มีสำนึกทางสังคมการเมือง และผู้ที่มีคุณธรรมขั้นพื้นฐานเท่านั้น ที่ควรจะมียุทธวิธีในการออกเสียงเลือกตั้งได้ ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นควรจะคัดเลือกมาจาก กลุ่มสังคมอิสระ ที่ไม่ใช่สถาบันทางการเมืองหรือรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบเผด็จการแบบฟาสซิสต์นั้น ไม่สามารถจะกระทำได้อย่างง่ายนัก

รัฐสภาประชาธิปไตยในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา นั้น ยังไม่เคยมีความสามารถที่จะจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การบรรลุเสรีภาพที่แท้จริงให้แก่มนุษย์ได้เลย แนวคิดแบบประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้น ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจการเมืองมากขึ้น และไม่ควรถูกปล่อยให้มีการจำกัดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพียงเพื่อป้องกันการดำรงอยู่ของชนชั้นหรือพรรคการเมืองเท่านั้น ประชาธิปไตย จะสามารถก่อให้เกิดผลที่ดีได้จริง ก็ต่อเมื่อประชาชนได้มีสำนึกทางการเมือง และได้ตระหนักถึงเรื่องของการพัฒนาคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ สิทธิของประชาชนในการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ไม่ควรจำกัดอยู่แค่เพียงเรื่องการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ควรจะครอบคลุมถึงสิทธิในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็นทางด้านการปกครองต่อรัฐบาลโดยทางอ้อมได้

เพิร์ทได้อธิบายว่า ระบบประชาธิปไตยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น ยังไม่สามารถจะเรียกได้ว่าเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุด เพราะตราบไต่ก็ตามที่ระบบประชาธิปไตยไม่สามารถจะรับประกันได้ว่า การเลือกตั้งจะทำให้ได้บุคคลที่เป็นคนดี ที่พร้อมพร้อมด้วยความสามารถมาบริหารประเทศแล้ว วิธีการเลือกตั้งเช่นนั้นก็ย่อมไม่ใช่วิธีการที่ดี ประชาธิปไตยนั้นจะสามารถประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ประชาชนในสังคมมีความพร้อมด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้แล้วเท่านั้น คือ

1. ประชาชนจะต้องได้รับการประกันเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เพราะหากประชาชนในสังคมยังคงต้องดิ้นรนในเรื่องของการดำรงชีพอยู่ ลักษณะของการซื้อเสียงในการเลือกตั้งก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้มาก การเลือกตั้งก็ย่อมไม่ได้เกิดมาจากเสียงของประชาชนอย่างแท้จริง ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งด้วยการซื้อเสียงเลือกตั้งนั้น นอกจากจะไม่ได้ใช้ความสามารถของตนเองแล้ว ยังเป็นการแสดงความทุจริตใจในการบริหารให้เห็นตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว บุคคลเช่นนี้ย่อมไม่สามารถจะเป็นผู้นำที่ดี ที่จะนำสังคมไปสู่อุดมคติได้

2. ประชาชนจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งในสังคม จะต้องเป็นคนดีและตระหนักถึงคุณค่าของความมีคุณธรรม เชื่อว่าคนที่มีความดีเท่านั้นจึงจะสามารถได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้บริหารประเทศได้

3. ประชาชนจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของสังคม จะต้องเป็นผู้ที่มีความ

รู้และจิตสำนึกทางการเมือง เพราะว่าคนที่เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความจริงใจ ในการพัฒนาสังคมเท่านั้น ที่จะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาบริหารประเทศ ส่วนคนที่ เป็นคนคดโกง ไม่มีความสามารถ และไม่มีความจริงใจต่อส่วนรวมจะไม่มีโอกาส ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาบริหารประเทศได้

นอกจากนี้เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเผด็จการ โดยการใช้อำนาจ ทหารหรือตำรวจของรัฐบาล การสร้างโครงสร้างทางสังคมที่เรียกว่า "กลุ่มผู้บริหารสังคม" ขึ้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น คนกลุ่มนี้จะได้รับการคัดเลือกมาจากบุคคลในอาชีพต่างๆ ในทุก ระดับตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงส่วนกลาง ผู้รับการเลือกตั้งกลุ่มนี้ จะต้องเป็นผู้ที่เป็นบัณฑิต วิชา ที่มีคุณธรรมเท่านั้น คนกลุ่มนี้จะทำหน้าที่เฝ้าดูการทำงาน และรับคำแนะนำจากประชาชนกลุ่มต่างๆโดยตรง ทั้งนี้เพราะคนกลุ่มนี้จะมีความสัมพันธ์กับประชาชนอยู่เสมอ โดย ผ่านทางสหภาพแรงงาน และกลุ่มผู้แทนจากการทำงานอาชีพต่างๆ เมื่อใดที่กลุ่มผู้บริหาร สังคมพบว่า รัฐบาลนั้นมีการทำงานอย่างไม่เหมาะสม มีการทุจริต หรือเปิดโอกาสให้มีการ เอาไว้คเอาเปรียบกันในสังคมขึ้น ตลอดจนเริ่มที่จะมีการใช้อำนาจและอิทธิพลในทางที่ ไม่ถูกต้อง กลุ่มผู้บริหารสังคมก็จะให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อว่าประชาชนจะได้สามารถ ทำการเปลี่ยนรัฐบาลได้ในเวลาต่อไป กลุ่มผู้บริหารสังคมยังจะทำงานร่วมกับรัฐบาล ใน เรื่องของการร่างนโยบายด้วย แต่จะไม่ก้าวก้าวยกับการบริหาร การตุลาการ หรือการ ออกกฎหมายของรัฐบาลเลย

การเลือกตั้งรัฐบาลในระบบของเพร่าที่นั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะไม่ได้ มาจากระบบพรรคการเมือง แต่จะมาจากชื่อเสียงทางด้านคุณความดีของตนเป็นหลัก โดยกลุ่มผู้บริหารสังคมจะทำการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งขึ้น เมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะก่อตั้งกลุ่มคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้น เพื่อทำการหาเสียงและการจัดการ เรื่องต่างๆเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่อไป จนเมื่อเลือกตั้งเสร็จ ผู้ได้รับการเลือกตั้งก็จะทำ งานบริหารประเทศไป ระบบการเลือกตั้งแบบนี้เรียกว่า ประชาธิปไตยแบบไร้พรรคการเมือง หรือประชาธิปไตยแบบแยกส่วน

#### เศรษฐกิจของระบบสังคมแบบเพร่า

ขั้นตอนแรกๆของระบบเศรษฐกิจแบบเพร่าก็คือ จะต้องมีการประกัน ในเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต ให้แก่ประชาชนทุกคนในสังคมเสียก่อน การ ประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานในระบบแบบเพร่าที่นั้น จะไม่ใช่ทำโดยการปันส่วนหรือ การแจกจ่ายทรัพย์สินอย่างในสังคมแบบอื่น แต่จะต้องทำโดยการสร้างงานให้แก่ประชาชน ผู้ที่ขาดรายได้ขั้นพื้นฐานนั้นทำ และเมื่อประชาชนได้รับรายได้จากการทำงานแล้ว ก็ จะนำเงินนั้นไปซื้อหาสิ่งต่างขมาสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของคนอีกทีหนึ่ง เพร่าที่เชื่อว่า มนุษยชาตินั้นมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีสิทธิที่จะมีชีวิต ใช้ชีวิตและพัฒนาชีวิตของตนอย่าง เท่าเทียมกัน เชื่อว่าทรัพยากรทั้งหมดของโลกนั้น ควรจะเป็นของประชากรโดยรวมของ

โลก ไม่ใช่เป็นของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การประกันในเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิตให้แก่สมาชิกทุกคนในสังคม จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ต่อเมื่อมีส่วนเกินเหลือจากการแบ่งสรรความจำเป็นขั้นพื้นฐานแล้ว จึงควรจะมีการจัดแบ่งสรรส่วนเกินนั้นต่อไป วิธีการเช่นนี้จะสามารถแก้ปัญหาที่สำคัญได้ 2 ประการคือ

1. ปัญหาเรื่องแรงเฉื่อยในการผลิตของแรงงานในสังคม ประชาชนจะได้รับเงินไปซื้อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ต่อเมื่อได้มีการทำงานแล้วเท่านั้น

2. ปัญหาเรื่องรสนิยม หรือความต้องการที่แตกต่างกันของคนในสังคม แม้ว่ามนุษย์นั้นจะต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และการศึกษาด้วยกันทั้งหมด แต่ลักษณะของสิ่งต่างๆที่มนุษย์ต้องการนั้นก็ไม่เหมือนกัน เช่นอาหารของคนจีนอาจจะต้องเป็นเส้นหมี่ ก๋วยเตี๋ยว ข้าว ฯลฯ ของคนอินเดียอาจจะต้องเป็นโรตีสาว และของชาวตะวันตกอาจจะต้องเป็นขนมปัง ของชาวอาฟริกันอาจจะต้องเป็นแป้งข้าวโพด ฯลฯ เป็นต้น มนุษย์บางคนต้องการกินอาหารจำนวนมาก แต่บางคนแม้ได้รับอาหารเพียงเล็กน้อยก็สามารถอยู่รอดได้แล้ว การจำแนกแจกจ่ายความจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในลักษณะของรายได้ จึงทำให้มนุษย์สามารถที่จะเลือกในสิ่งที่เหมาะสมกับตนได้ วิธีการเช่นนี้เรียกว่าการจำแนกแจกจ่ายอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะไม่เหมือนกับเรื่องของการจำแนกแจกจ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ในระบบแบบสังคมนิยม ที่จะปันส่วนให้ทุกคนในสังคม ได้รับในสิ่งเดียวกันที่เหมือนกันทั้งหมด ซึ่งประเด็นนี้อาจไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ที่เกิดมามีความแตกต่างกันเป็นพื้นฐานได้

และเมื่อได้มีการจำแนกแจกจ่ายเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในสังคมได้อย่างทั่วถึงแล้ว หากยังมีส่วนเกินในการผลิตอยู่ ส่วนเกินนี้จะต้องมอบให้แก่ผู้ที่ทำงานเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้นั้นสามารถทำหน้าที่ในการบริการสังคมต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สังคมนั้นก็จะมีความเจริญมากขึ้นได้ บุคคลในสังคมนั้น ต่างมีศักยภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละคน ต่างก็สามารถช่วยเหลือสังคมได้ตามความสามารถของตนทั้งสิ้น ซึ่งหากรัฐมีการส่งเสริม และมีแรงจูงใจที่จะทำให้คนในสังคมเกิดความขยันขันแข็งและเสียสละแล้ว สังคมก็สามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว การมอบส่วนเกินในลักษณะนี้จะไม่ทำให้เกิดความมึนงงหรืออึดอัด เพราะส่วนเกินที่มอบให้นั้นจะต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับงานช่วยเหลือสังคมที่บุคคลกระทำ ส่วนเกินจะไม่ใช้สิ่งที่อำนวยความสะดวกส่วนตัวเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้งานการช่วยเหลือสังคมของบุคคลนั้น เป็นไปได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงขึ้น เช่นหากทุกคนในสังคมมีรถจักรยานสองล้อเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐาน นายแพทย์ก็อาจจะได้รับการอนุญาตให้มีรถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์พยาบาล เพื่อที่จะสามารถให้บริการแก่สังคมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เกษตรกรอาจจะได้รับรถแทรกเตอร์ เพื่อที่จะสามารถทำการผลิตได้มากขึ้นและรวดเร็วขึ้น เป็นต้น

การจำแนกแจกจ่ายโดยวิธีนี้ นอกจากสามารถจะแก้ปัญหา 2 ประเด็นที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ยังสามารถที่จะแก้ปัญหาในเรื่องของแรงจูงใจในการผลิตด้วย ในระบบสังคมนิยมนี้ ไม่ว่าประชาชนจะผลิตสินค้าได้จำนวนมากเท่าไร และไม่ว่าบุคคลจะทำงานช่วยเหลือสังคมมากสักเพียงใด ผลผลิตและผลงานก็จะเป็นของรัฐของส่วนรวมทั้งหมด ทำให้คนทำงานไม่มีแรงจูงใจที่จะผลิตให้มากขึ้น หรือสร้างผลงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สิ่งนี้ส่งผลให้พัฒนาการโดยรวมของรัฐนั้นถดถอยลง แต่ถ้ามีการจำแนกคุณค่าส่วนเกินของสังคมในลักษณะที่เป็นแรงจูงใจ ให้ประชาชนในรัฐพยายามที่จะทำงานเพื่อช่วยพัฒนาสังคม และช่วยเหลือกันและกันมากขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว พัฒนาการของรัฐโดยรวมย่อมสามารถที่จะเกิดขึ้นโดยรวดเร็ว

และเมื่อสังคมโดยรวมมีพัฒนาการที่สูงขึ้น มาตรฐานชีวิตและระดับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนในสังคมก็ควรจะสูงขึ้นด้วย เช่นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต ในด้านการพาหนะของสังคมในยุคก่อนอาจจะเพียงเกวียน แต่เมื่อสังคมมีพัฒนาการมากขึ้นดังในปัจจุบัน ความจำเป็นขั้นพื้นฐานก็ยกระดับจนมีความสะดวกสบายมากขึ้น เป็นรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ และต่อไปในอนาคตความจำเป็นขั้นพื้นฐานของสังคม ก็อาจจะยกระดับขึ้น จนมนุษย์แต่ละคนอาจจะสามารถมีเครื่องบินเล็ก หรือจรวดที่เป็นของตนเองได้ เป็นต้น ระดับความจำเป็นขั้นพื้นฐานและมาตรฐานชีวิตของประชาชนที่สูงขึ้นนี้ จะกลายเป็นสิ่งที่สามารถชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการที่แท้จริงของสังคมได้

ระบบแบบเพร่าก็แม้จะถือว่าทรัพยากรทั้งหมดในจักรวาลนั้น เป็นทรัพย์สินส่วนรวมของประชากรโลก แต่เพร่าก็ไม่ปฏิเสธในเรื่องของการครอบครองความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ชีวิตสามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวก เพร่าก็นั้นปฏิเสธเพียงเรื่องของการสะสมทรัพย์สินส่วนเกิน หรือการสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุอย่างไม่มีขอบเขตจำกัดเท่านั้น เพราะเพร่าที่เห็นว่าทรัพยากรทางวัตถุของโลกนั้นมีปริมาณที่จำกัด หากบุคคลส่วนน้อยบางกลุ่มสามารถครอบครองและสะสมทรัพยากรส่วนมากไว้ได้ เพียงเพื่อสนองผลประโยชน์และความต้องการอันไม่จำกัดตนเองแล้ว ก็ย่อมเป็นการเบียดเบียนบุคคลกลุ่มอื่น ให้ไม่สามารถมีความจำเป็นขั้นพื้นฐานอย่างพอเพียงแก่การดำรงชีพได้ ดังนั้นในระบบเศรษฐกิจแบบเพร่าก็ จึงได้กำหนดเรื่องของเพดานรายได้สูงสุดไว้

การสะสมทรัพยากรบางอย่าง ให้อยู่ในครอบครองของคนคนเดียวหรือคนกลุ่มเดียวนั้น เรียกว่าการกักตุน ที่จริงแล้วทรัพยากรทุกอย่างในจักรวาล เป็นสมบัติของทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน สิทธิในการเป็นเจ้าของหรือกรรมสิทธิ์ต่าง ๆ นั้น จึงเป็นเพียง เรื่องของกฎหมายเท่านั้น มนุษย์ควรจะมีสิทธิ์เพียงที่จะนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม แต่ไม่ควรจะมีสิทธิ์ที่จะกักตุนและสะสม

มนุษย์โดยทั่วไปนั้น จะมีการกักตุนสะสมทรัพยากรต่าง ๆ ด้วยเหตุหลักๆคือ เพื่อการตอบสนองต่อความจำเป็นในการดำรงชีพของตน หรือเพื่อความอยู่รอด

ของครอบครัว แต่ก็มีผู้ที่ทำการละสมักกัน เพราะความรู้สึกลึกซึ้ง หรือความรู้สึกที่ไม่สมบูรณภายในจิตใจส่วนลึกของตน ซึ่งความรู้สึกนี้จะไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยการละสมหรือกักตนที่พยากร แต่จะต้องแก้ไขด้วยวิธีการพัฒนาจิตใจให้สามารถตระหนักถึงสมบูรณภาพภายในของตนเองขึ้น มนุษย์ในโลกนี้มีความปรารถนาที่จะละสมทรัพย์จำนวนนับไม่ถ้วน แต่ในจักรวาลอันกว้างใหญ่นั้น ก็มีทรัพย์แต่เพียงจำกัด ดังนั้นหากปล่อยไปให้บุคคลหรือกลุ่มคนจำนวนน้อยสามารถละสมทรัพย์กันได้มากอย่างไม่มีการจำกัดเลย บุคคลอื่นๆ ในสังคมก็จะได้รับความเดือดร้อนขึ้น ซึ่งทางแก้ก็คือ จะต้องค้นหาทางออกทางด้านจิตใจให้แก่ มนุษย์ โดยการปฏิบัติธรรม ซึ่งสมบัติทางธรรม ได้แก่ความสุข ความรู้ที่บริสุทธิ์ ลึกซึ้ง การรู้จักตนเองและโลกนั้น เป็นทรัพย์ที่มนุษย์สามารถละสมให้มีจำนวนมากเพียงใดก็ได้ ไม่จำกัด สมบัติทางธรรมนี้เมื่อมีการละสมให้มากขึ้น ก็ไม่ได้สร้างให้เกิดความเดือดร้อนขาดแคลนให้แก่ผู้ใด จักรวาลนั้นกว้างใหญ่และเป็นของมนุษย์ทุกคน ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีสิทธิ์ที่จะใช้ประโยชน์และหาความสุขจากทรัพย์ในจักรวาลได้ แต่มนุษย์ก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะใช้ทรัพย์ไปในทางที่ผิด เช่นการนำทรัพย์ไปสร้างอาวุธ เพื่อการทำลายชนเผ่ากันขึ้น

ในระบบทุนนิยมนั้นถือว่า การกักตุนนั้นเป็นสิทธิ์โดยกำเนิดของมนุษย์ จึงได้ก่อเกิดปัญหาในเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม และการแบ่งสรรทรัพย์กันขึ้น ซึ่งระบบคอมมิวนิสต์นั้นก็พยายามที่จะแก้ปัญหาด้วยการใช้กำลังอำนาจเข้าบีบบังคับอย่างสุดโต่งจนเกินไป จนเกิดเป็นปัญหาเรื่องการขาดเสรีภาพในทุกด้านไป ในเรื่องนี้เราเห็นว่า การกักตุนนั้นแสดงถึงสุขภาพทางจิตที่เสื่อมโทรมของมนุษย์ในสังคม เราจึงเสนอทางแก้โดยการ แก้ไขที่จิตใจของมนุษย์ ให้หันเหความสนใจที่ต้องการละสมวัตถุที่หยามนั้น มาสนใจที่จะฝึกจิต เพื่อการแสวงหาและละสมในสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งมากกว่าแทน การฝึกจิตจะช่วยให้มนุษย์รู้สึกเต็มเปี่ยมจากภายใน จนความกระหายในวัตถุที่เกิดขึ้นอย่างผิดธรรมชาตินั้น ลดน้อยลงได้ การฝึกจิตหรือการฝึกให้คนสามารถพัฒนาศักยภาพด้านต่างขุ่น นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอย่างแท้จริงแล้ว ยังไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่คนอื่นในสังคมด้วย ในขณะที่การกักตุนละสมนั้น นอกจากจะไม่สามารถให้ความมั่นคงแก่ชีวิตและจิตใจอย่างแท้จริงแล้ว ยังจะก่อให้เกิดเป็นความเดือดร้อนแก่คนอื่นในสังคมได้ด้วย เราจึงไม่สนับสนุนการรวมอำนาจทางเศรษฐกิจ และการผูกขาดทางการค้า แต่จะพยายามส่งเสริมให้เกิดการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจออกไป เพื่อให้การละสมวัตถุของคนกลุ่มน้อยนั้น ไม่สามารถเกิดขึ้นได้สะดวกนัก และยังเป็นการช่วยให้เกิดการประกัน ในเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกในสังคม ได้อย่างทั่วถึงกันมากขึ้นด้วย

เรื่องของทรัพย์สินในครอบครัวเดิม ของผู้มั่งคั่งในระบบทุนนิยมนั้น เราเห็นว่าไม่เห็นด้วยกับการยึดทรัพย์เหล่านั้นมาโดยการ ใช้ กำลังอำนาจอย่างกระตั้นหันบัง-

คับเอามา เพราะนั้นย่อมก่อให้เกิดความไม่สมดุลย์ในเรื่องของการปรับตัวทางด้านจิตใจ และชีวิตความเป็นอยู่ แต่เพราะที่จะเสนอวิธีการปฏิรูปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งในที่สุดทรัพยากรทั้งหมดของจักรวาลจะได้รับการจำแนกแจกจ่ายอย่างเหมาะสม และเพราะที่ก็ไม่เห็นด้วยกับวิธีการของสังคมนิยมที่จะทรมาณผู้กดขี่ นายทุนหรือชนชั้นกลางอย่างไร้มนุษยธรรม แต่จะเพียงสร้างข้อจำกัดในระบบสังคม เพื่อไม่ให้ความโลภในทรัพย์ของบุคคลกลุ่มนี้ สามารถก่อกองร้ายหรือเอาเปรียบสังคมต่อไป เพราะที่ยังไม่เห็นด้วยกับการล้งหนำญ่ผู้ปกครองยุคก่อน ด้วยเหตุเพียงว่าเขาเคยเอาโรคเอาเปรียบสังคมมาก่อน หรือเพราะเหตุที่เขามีความคิดเห็นแตกต่างไปจากคนเท่านั้น เพราะที่เห็นว่าผู้ปกครองยุคก่อนนั้น ก็เป็นเพียงมนุษย์กลุ่มหนึ่งที่สามารถจะทำสิ่งที่ผิดพลาดได้เช่นกัน

การกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจของเพร่าที่นั้น จะทำโดยนโยบายทางด้านการศึกษา การปฏิรูปการเกษตร การปฏิรูปที่ดิน การกำหนดเขตแดนรายได้ การปฏิรูปการศึกษา การใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง และการจัดหน่วยสังคมทางเศรษฐกิจที่เรียกว่า समाज (Samaaj) ขึ้น

นโยบายทางด้านอุตสาหกรรมของเพร่าที่นั้น จะเป็นระบบอุตสาหกรรมแบบกระจายอำนาจทางอุตสาหกรรมออกไป ไม่ให้มีการผูกขาดทางด้านการผลิต และการผูกขาดทางด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ แรงจูงใจในการผลิตของระบบแบบเพร่าที่นั้นจะอยู่ที่การบริโภคของประชาชน ไม่ใช่อยู่ที่การสร้างผลกำไรของผู้ผลิต ความเป็นเจ้าของการผลิตและแหล่งผลิตนั้น จะกระจายออกไปในท้องที่ต่างๆ ให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้มีโอกาสร่วมมือกันเป็นเจ้าของมากขึ้น ตลอดจนการผูกขาดทางด้านแหล่งผลิตก็จะลดน้อยลงด้วย เพร่าที่แบ่งอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆดังนี้คือ

1. อุตสาหกรรมหลัก (Key Industry) จะควบคุมดูแลโดยรัฐบาล เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตวัตถุดิบพื้นฐานต่างๆ เพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการบริการคนทั้งหมดในสังคม เช่น การผลิตเหล็ก แร่ธาตุ เส้นด้าย ไฟฟ้า น้ำปะปา การรถเมล์ ฯลฯ เป็นต้น อุตสาหกรรมหลักนี้ รัฐบาลจะดำเนินการโดยใช้นโยบาย "การดำรงอยู่รอดได้โดยไม่แสวงหากำไร" (No Profit No loss Basis)

2. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (Large Scale Industry) จะควบคุมดูแลโดยใช้ระบบสหกรณ์ที่มีเจ้าของร่วมกันมากมาย แม้ว่าระบบสหกรณ์ในอดีต จะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรก็ตาม แต่ด้วยความช่วยเหลือของรัฐบาลในด้านต่างๆ เช่น การลดภาษี การจัดสินค้าราคาถูกให้แก่สหกรณ์ การช่วยทางด้านเทคนิควิทยา เพื่อให้สหกรณ์สามารถลดต้นทุนการผลิตลง การให้ความคุ้มครองในเรื่องแข่งขันอย่างไม่ทำเทียมกันทางธุรกิจ ฯลฯ ตลอดจนการใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงานสหกรณ์ การ

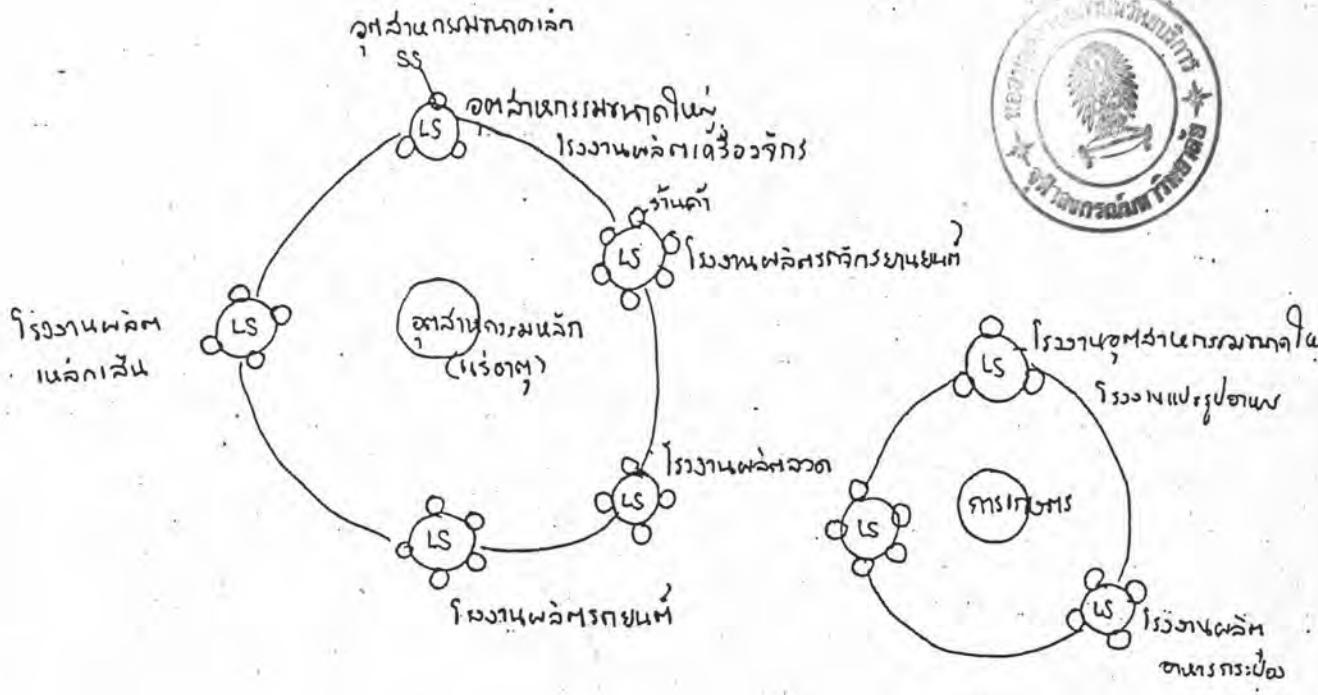


ควบคุมการทำงานของสหกรณ์ให้มีระบบขึ้น จะช่วยให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น  
 อุตสาหกรรมขนาดใหญ่นี้จะทำการผลิตสินค้า ประเภทที่ต้องใช้เครื่องจักรและเครื่องกล  
 จำนวนมาก เช่นกิจกรรมการทอผ้าขนาดใหญ่ โรงงานผลิตรถยนต์ โรงงานผลิต  
 เครื่องจักร เครื่องกลต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งหากสังคมเปิดโอกาสให้เอกชนที่ทำงานโดย  
 แรงจูงใจในด้านการแสวงหาผลประโยชน์และกำไร ได้เป็นเจ้าของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่  
 ใหญ่ได้ ระบบสังคมก็จะกลายเป็นระบบทุนนิยมไป ดังนั้นการตั้งเพดานรายได้จึงเป็น  
 สิ่งจำเป็น ที่จะต้องมีการกำหนดขึ้น เช่นการกำหนดให้บุคคลมีที่ดินและบ้านพัก เพื่อ  
 การอยู่อาศัยได้ไม่เกินปริมาณเท่าใด ให้กลุ่มเกษตรกรหนึ่งๆ มีที่ดินทำการเกษตรได้ไม่  
 เกินปริมาณเท่าใด เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีการพิจารณาในเรื่องของคุณภาพของที่ดินประกอบ  
 ด้วย หากเป็นที่ดินที่ไม่อุดมสมบูรณ์ กลุ่มเกษตรกรก็อาจจะได้รับปริมาณที่ดินมาก แต่หาก  
 เป็นที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก ก็จะได้รับปริมาณที่ดินที่ลดน้อยลงด้วย การกำหนดเพดาน  
 รายได้และทรัพย์สินต่างๆขึ้นในสังคมนั้น ก็เพื่อช่วยให้การจำแนกแจกจ่ายทรัพยากรที่มีอยู่  
 อย่างจำกัดนั้น เป็นไปอย่างยุติธรรมและมีความทั่วถึงกันมากขึ้น ระบบสหกรณ์นั้นจะทำให้  
 สังคมแบบทุนนิยมนั้น ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายนัก จึงทำให้เกิดความมั่นใจขึ้น  
 ได้ว่า อำนาจทางเศรษฐกิจที่แท้จริง จะสามารถอยู่ในมือของประชาชนได้อย่างแท้จริง

รัฐบาลจึงจะต้องหนุนให้สหกรณ์ประเภทต่าง ๆ นั้น สามารถทำงานได้  
 อย่างคล่องตัว และจะต้องช่วยสนับสนุนให้สังคมมีสหกรณ์จำนวนมากขึ้น เพื่อให้เกิดการ  
 กระจายรายได้ และการพึ่งพาตนเองของหน่วยย่อยทางเศรษฐกิจต่างๆได้ และหาก  
 สหกรณ์ประสบภาวะล้มละลายหรือมีอุปสรรคในการทำงานมาก จนไม่สามารถที่จะดำเนินการ  
 การต่อไปได้ รัฐบาลก็ควรที่จะให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสหกรณ์  
 รวมทั้งอาจจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่สหกรณ์ทางการเงินด้วย

3. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก (Small Scale Industry) ซึ่งส่วน  
 ใหญ่จะเป็นเรื่องของแรงงานฝีมือ ลักษณะสินค้าจะเป็นสินค้าที่มีความสำคัญสำหรับสังคม  
 ไม่มากนักและไม่ต้องใช้เครื่องจักรและโรงงานที่ซับซ้อนใหญ่โต อุตสาหกรรมเช่นนี้ปัจเจก  
 บุคคล หรือครัวเรือนต่าง ๆ มีสิทธิ์ที่จะเป็นเจ้าของได้ เช่น พวกหัตถกรรมพื้นบ้าน ภัตตาคาร  
 เครื่องปั้น โรงงานผลิตอาหาร ฯลฯ เป็นต้น ร้านค้าและธุรกิจขนาดย่อมนั้น  
 จะถือว่าอยู่ในจำพวกเดียวกับอุตสาหกรรมขนาดเล็กได้เช่นกัน

โอกาสในเรื่องการจ้างงาน ควรจะจัดให้เกิดมีขึ้นในท้องถิ่นต่างๆทั่ว  
 ประเทศมากขึ้น อุตสาหกรรมไม่ควรจะกระจุกอยู่เพียงที่เมืองหลวงหรือเมืองหลักต่างๆ  
 ของประเทศเท่านั้น ลักษณะการจัดโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ควรจะจัดให้อยู่ใกล้แหล่ง  
 วัตถุดิบมากขึ้น เกิดเป็นหน่วยทางเศรษฐกิจที่เรียกว่าสมาจขึ้น (Economic Unit หรือ  
 Samaaj) ดังกล่าวต่อไปนี้คือ



ทฤษฎีเพร่าที่จะไม่ปฏิเสธ ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีและวิทยาการที่ทันสมัย เพราะเพร่าที่เห็นว่าเทคโนโลยีและประดิษฐ์กรรมใหม่ๆ จะทำให้มนุษย์สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น โดยใช้เวลาและแรงงานน้อยลง ผู้ใช้แรงงานที่เคยทำงานอย่างหนักตลอดเวลา เมื่อมีเครื่องจักรเครื่องกลมาทุ่นแรงงาน งานโดยเฉลี่ยตามปกติของคนงานแต่ละคนก็จะลดน้อยลง และคนงานจะมีเวลาว่างได้มากขึ้น ในขณะที่ผลประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับนั้น ยังคงมีความใกล้เคียงกับผลประโยชน์เดิม ในลักษณะของปันผลจากสหกรณ์ เวลาว่างที่มีมากขึ้นนั้น มนุษย์สามารถที่จะใช้ไปในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเพิ่มพูนศักยภาพทางด้านต่างๆ ของตนเองให้มากขึ้นได้ เช่น เรื่องของศิลปะ เรื่องเกี่ยวกับการคิดค้นทางสติปัญญา การพัฒนาจิตวิญญาณโดยการปฏิบัติธรรม หรือการช่วยเหลือสังคมในลักษณะอื่นๆ ได้ เป็นต้น เวลาว่างนี้จะเป็นเวลาที่มนุษย์ใช้ในการแสวงหาคคุณค่าให้กับชีวิต ซึ่งจะทำให้ความเป็นกลไกของชีวิตในสังคมแบบอุตสาหกรรมนั้นลดลง ความแปลกแยกต่างๆ ในจิตใจของมนุษย์ในสังคมนั้น ก็จะลดน้อยลงได้เช่นกัน

ในกรณีที่โรงงานอุตสาหกรรมและที่ดินจำนวนมากนั้น ยังอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อยเพียงไม่กี่คน รัฐบาลก็ควรที่จะมีนโยบายการปฏิรูปที่ดิน เพื่อการจัดระบบความเป็นเจ้าของเสียใหม่ โดยกระทำเป็นระยะๆ ดังนี้คือ

ระยะที่ 1 ที่ดินบางส่วนควรตกอยู่ภายใต้ระบบสหกรณ์ โดยที่ลักษณะความเป็นเจ้าของที่ดินจะยังคงดำรงอยู่ เขตกันแบ่งที่ดินจะถูกเพิกถอนไป ในขณะที่ความเป็นเจ้าของที่ดินจะยังไม่หมดไป และเมื่อสหกรณ์สามารถบริหารที่ดินนั้นๆ จนเกิดผลประโยชน์ได้แล้ว ก็จะมีการแบ่งผลประโยชน์กันในลักษณะดังนี้คือ

75% ของผลประโยชน์จะเป็นของเจ้าของที่ดิน

25% ของผลประโยชน์จะเป็นของสหกรณ์

ระยะที่ 2 ทุกคนควรมีสิทธิที่จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ และที่ดินทั้งหมดควรจะตกอยู่ภายใต้ระบบสหกรณ์ ผลประโยชน์ของสหกรณ์นั้น จะมีการแบ่งปันกันในลักษณะดังนี้คือ

50% ของผลประโยชน์จะเป็นของเจ้าของที่ดิน

50% ของผลประโยชน์จะเป็นของสหกรณ์

ระยะที่ 3 นั้น จะเป็นระยะที่ระบบสหกรณ์เริ่มทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีผู้ใดที่จะได้รับการอนุญาตให้เป็นเจ้าของที่ดิน นอกจากผู้นั้นจะต้องเข้าร่วมแรงเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การแบ่งแยกที่ดินในระบบใหม่ จะพิจารณาเพียงกรณีเรื่องของการจำเป็นขั้นพื้นฐานและกำลังการผลิตเท่านั้น การแบ่งปันผลประโยชน์ของสหกรณ์จะเป็นในลักษณะดังนี้คือ

75% ของผลประโยชน์จะเป็นของสหกรณ์

25% ของผลประโยชน์จะเป็นของเจ้าของที่ดิน

ระยะที่ 4 นั้น สหกรณ์จะเริ่มมีอำนาจโดยสมบูรณ์ 100% การจัดการทุกด้านจะทำโดยสหกรณ์ ที่ดินทั้งหมดจะเป็นสมบัติของสหกรณ์ เรื่องของความเป็นเจ้าของจะหมดไป และทุกคนจะสามารถเลี้ยงชีพตนได้ โดยการใช้จ่ายแรงงานของตน

รัฐบาลในระบบของเพร่าที่ มีหน้าที่ที่จะต้องช่วย ให้ระบบสหกรณ์สามารถที่จะดำรงต่อไปได้เป็นระยะเวลายาวนาน อาจโดยการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนและข่าวสารต่างๆ ตลอดจนการออกกฎหมายบางอย่าง เพื่อช่วยให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างราบรื่น

ทุกขี้อเพร่าที่ยังได้เสนอนโยบายทางด้านการเกษตร และหลักการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของชนบท ไว้ดังต่อไปนี้คือ

1. จะต้องมีการปฏิรูปที่ดิน ให้สหกรณ์สามารถเป็นเจ้าของที่ดินได้มากขึ้น อย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ เพื่อให้มีการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจให้แก่คนส่วนใหญ่ได้มากขึ้น

2. ควรจะต้องมีการใช้เครื่องจักร เครื่องกล เพื่อช่วยให้การผลิตนั้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถสร้างผลผลิตได้มากขึ้น รวดเร็วขึ้น และสิ้นเปลืองแรงงานน้อยลง

3. ควรมีการตัดระบบพ่อค้าคนกลางให้หมดไป เพื่อให้โอกาสในการเอาไร้เอาเปรียบแรงงานนั้นไม่เกิดขึ้น

4. ควรมีการเปลี่ยนนโยบาย ในการเก็บภาษีเสียใหม่ เพื่อให้เกษตรกรนั้นสามารถจำหน่ายเป็นสินค้าทางการเกษตรแทนเงินตราได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิด

ความสะดวกแก่เกษตรกร และทำให้เกษตรกรมีทางเลือกมากขึ้น

5. ควรมีการพัฒนาเกษตรกรรม ให้กลายเป็นอาชีพ ที่มีความทัดเทียมกับอาชีพอื่น ๆ ได้

6. ให้มีการกระจายอำนาจของระบบเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีการจ้างงานในท้องถิ่นมากขึ้น และควรมีการลดสัดส่วนความพึ่งพาของรัฐในระบบการเกษตร ให้มีเกษตรกรเหลือเพียงประมาณ 30-45% ของประชากรทั้งหมด ส่วนประชากรที่เหลือนั้น จำนวน 20% นั้นควรมีอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมเพื่อป้องกันให้แก่การเกษตร เช่น การผลิตปุ๋ย การสร้างแหล่งน้ำ การบำรุงพันธุ์พืชและสัตว์ต่างๆ จำนวน 20% นั้นควรมีอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ให้เป็นสินค้าอุปโภคและบริโภค จำนวน 10% นั้น จะมีอาชีพทางการค้า และอีก 10% จะมีอาชีพทางด้านวิชาการ

โดยใช้วิธีแบบสหกรณ์ ความเป็นเจ้าของที่ดินจะยังคงดำรงอยู่จนกระทั่ง ความรู้สึกทางจิตวิทยาของชาวนามีการเปลี่ยนแปลงไป ตลอดระยะเวลาที่ความเป็นเจ้าของที่ดินนั้นยังมีอยู่ เจ้าของที่ดินจะได้รับส่วนแบ่งการผลิตในลักษณะของ เงินปันส่วนจากสหกรณ์ การมีระบบสหกรณ์นั้นนอกจากจะเป็นการกระจายรายได้แล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ ได้มากขึ้น อันจะส่งผลโดยตรงต่อผลผลิต และทำให้ช่องว่างระหว่างการเป็นเกษตรกรและการเป็นนักวิชาการในเมืองนั้นลดน้อยลงได้

การที่ทฤษฎี เปร้าที่จะสามารถเกิดขึ้นจริงในสังคมได้นั้น จะต้องอาศัยหน่วยทางสังคมเศรษฐกิจขนาดเล็กที่เรียกว่าสมาคมช่วย สมานั้น ก็คือกลุ่มเคลื่อนไหวทางด้านเศรษฐกิจสังคม ที่มีเป้าหมายเพื่อการต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบในทุกรูปแบบ สมานั้นจะมุ่งทำงานเพื่อสนับสนุนให้ท้องถิ่นหรือเขตทางเศรษฐกิจการเมืองหนึ่งๆ นั้น สามารถที่จะพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ในเขตทางเศรษฐกิจขนาดเล็กนี้ ประชาชนทุกคนในเขตจะได้รับการประกันในเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านอารมณ์และจิตวิญญาณ ในลักษณะที่มีความก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้เครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมช่วย สมานั้นแม้จะเกิดในเขตเล็กหรือกับกลุ่มบุคคลเพียงกลุ่มเดียว แต่เป้าหมายของสมานั้น ก็เพื่อที่จะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันเป็นสากล เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมนุษยชาติทั้งมวล สมานอกจากจะไม่สนับสนุนการเอารัดเอาเปรียบแล้ว ยังไม่สนับสนุนให้จิตใจของมนุษย์นั้นคับแคบด้วยการแบ่งแยกหมู่กลุ่มเลย การต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบจะหมดไปเมื่อน้ำที่ของมึนเสิร์ฟสั่งลงท้ายที่สุดสิ่งที่เหลืออยู่ ก็จะมีเพียงความรู้สึกที่ติงามต่อกัน มีความรัก ความสามัคคีเกื้อกูลกัน เพื่อให้สังคมสามารถประสานสอดคล้องกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกันได้ เป้าหมายเรื่องการต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบจึงเป็นเพียงเป้าหมายระยะสั้นของสมาน ส่วนเป้า

หมายที่แท้จริงนั้นจะเป็นความรู้สึกที่เป็นสากลภาพ ซึ่งจะเป็นความรู้สึกที่ดำรงอยู่ถาวร

สมาคมนั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีปัจจัยเกี่ยวข้องที่สำคัญ 4 ประการคือ ต้องมีความเป็นชนกลุ่มน้อยเหมือนกัน ความมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ต้องเป็นสิ่งคมที่มีความสัมพันธ์กัน หรือมีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงกัน

ความเป็นชนกลุ่มน้อยที่เหมือนกันนั้น จะนำมาซึ่งความรู้สึกใกล้ชิดเป็นกันเอง เช่น ชาวจีนไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทย ในอเมริกา ในยุโรปหรือในประเทศจีนก็ตาม ต่างก็ยังคงรู้สึกว่ามี ความผูกพันต่อกันและกันอยู่ และเมื่อใดก็ตามที่กลุ่มคนเหล่านี้ถูกโจมตี หรือเกิดเหตุการณ์ที่มีความกดดันขึ้น ก็จะต้องคิดถึงกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับตนที่สุด สมาคมจะใช้ธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะนี้ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้น และเมื่อมนุษย์รวมกันเป็นกลุ่มแล้ว ก็จะทำให้เกิดกิจกรรมของกลุ่มในลักษณะต่างๆขึ้น ทำให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกรักกลุ่ม และยอมเสียสละส่วนตนเพื่อกลุ่มได้มากขึ้น สมาคมจะนำให้สมาชิกรู้จักรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ไม่ให้ถูกเอาเปรียบได้ ทำให้สมาชิกรู้จักสร้างกลุ่มให้สามารถพึ่งตนเองทางด้านเศรษฐกิจได้ และท้ายที่สุดก็จะทำให้ การเคลื่อนไหวต่อต้านการเอาเปรียบในทุกรูปแบบนั้นเกิดขึ้นได้ สมาคมจะให้การศึกษแก่สมาชิก กระทั่งแรงจูงใจในเรื่องของผลกำไร และวัฒนธรรมแบบนิยมการบริโภควัตถุนั้นลดลง เมื่อสมาชิกมีความเห็นที่สอดคล้องกันมากขึ้น การเคลื่อนไหวต่างๆก็ย่อมมีพลังมากขึ้น สมาคมจะเริ่มด้วยเรื่องของท้องถิ่นใกล้ตัวก่อน แล้วจึงค่อยๆพัฒนาเป็นการต่อสู้ในเรื่องของอุดมคติที่เป็นสากลมากขึ้น ผู้นำสมาคมจะต้องเป็นบุคคลที่มีแนวความคิดที่ก้าวหน้า ไม่คับแคบอยู่เพียงแต่เรื่องผลประโยชน์ของกลุ่ม แต่จะต้องเป็นคนที่มีความรู้ และมีเป้าหมายอยู่ที่การรวมเป็นหนึ่งเดียวของครอบครัวมนุษยชาติ ที่จะรัก เกื้อกูล และไม่มี การเอาเปรียบซึ่งกันและกัน

ขบวนการเคลื่อนไหวแบบสมาคมนั้น จะเป็นเสมือนหนึ่งมาลัยดอกไม้ที่สวยงาม ดอกไม้ที่นำมาร้อยเป็นมาลัยนั้นมีสีสัน กลิ่นหอม และความสวยงามที่แตกต่างกัน ดอกไม้แต่ละดอกนั้นจะเป็นเหมือนกับหน่วยทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมหน่วยหนึ่ง ที่ถูกนำมาร้อยให้ เข้ากันด้วยเส้นด้ายแห่งความเป็นสากล ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมนุษยชาติ ความเป็นสากลในที่นี้หมายถึง การไปพ้นจากลักษณะการแบ่งแยกลัทธิ ศาสนา วัฒนธรรม และศาสนาต่างๆ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ทำให้มนุษย์เกิดความคับแคบในจิตใจขึ้น มนุษย์ที่พัฒนาทางด้านจิตใจแล้วนั้น ควรจะรู้สึกว่ามีมนุษย์ทุกคนนั้น ต่างก็เป็นพี่น้องทางธรรมด้วยกัน ต่างเป็นประชากรของจักรวาล และต่างก็มีทรัพย์สินอันมีค่าคือความสุขที่ล้ำลึกซ่อนอยู่ในส่วนลึกของจิตใจเหมือนกัน

สวนดอกไม้แห่งอารยธรรมของมนุษย์นั้น ไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ดอกไม้แต่ละดอกจึงถูกละทิ้ง จนอารยธรรมของมนุษย์เกิดความป่วยไข้ขึ้น ผู้ดูแลสวนดอกไม้นั้นก็ใช้แต่วิธีการทิ้งมรดก และเก่าแก่ล้ำสมัยในการ ैयाวยาอารยธรรมนี้ให้สดใสขึ้นมา

ใหม่ ซึ่งก็ไม่ได้ช่วยให้ส่วนดอกไม้นิ่งดงมากขึ้น

ขบวนการสมาคมน่าจะเป็นวิธีที่สามารถแก้ไข วิกฤตการณ์ของสังคมในปัจจุบันได้ สมาคมมีการเน้นคุณค่าในเรื่องเกี่ยวกับจิตวิญญาณและเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมของมนุษย์ไปพร้อมๆกัน อันจะช่วยทำให้อารยธรรมของมนุษย์นั้นสามารถฟื้นตัวขึ้นใหม่ได้ พร้อมทั้งสามารถที่จะช่วยลดความยากจนของคนในสังคมลง ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาด้านอื่นๆ เช่น ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโสเภณี ฯลฯ ลดลงได้ไปด้วย และสมาคมนำมาซึ่งสภาพสังคมที่มีความสงบสุขมากขึ้น ความสงบนี้เป็นความสงบสุขที่แท้จริงของสังคม ที่เกิดมาจากความก้าวหน้าและการประสานกลมกลืนกันของคนในสังคม ความสงบสุขชนิดนี้จะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ยาวนาน เพราะสมาชิกแต่ละคนในสังคมนั้นได้รับความสงบสุข มีความก้าวหน้าและมีโอกาสที่จะพัฒนาตนให้เกิดความสุขที่แท้จริงขึ้นได้ ซึ่งจะทำให้สังคมโดยรวมจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนกันทางวัฒนธรรมมากขึ้นด้วย ส่วนความสงบที่เป็นแบบเก็บกด เช่น ในสังคมที่เป็นสังคมแบบเผด็จการนั้น ประชาชนจะไม่กล้าแสดงการต่อต้าน แม้จะมีความขัดแย้งอยู่ภายในมากมายก็ตาม อย่างไรก็ตามลักษณะความเก็บกดแบบต่างๆนั้น จะไม่สามารถจะดำรงอยู่ได้ในเวลายาวนาน เมื่อความกดดันต่างๆสะสมจนถึงจุดอิ่มตัวขึ้น ก็จะต้องมีการระเบิดออกมาเป็นการปฏิวัติสังคมในรูปแบบต่างๆขึ้น

วัฒนธรรมของมนุษยชาตินั้น เป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะถ่ายทอดความคิด ความงาม และความจริงของชีวิตและสังคม ออกมาในรูปแบบของวิธีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งเดียวกัน แต่มีการแสดงออกในลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกัน สมาคมจะช่วยทำให้สังคมสามารถดำรงสืบเนื่องแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมไว้ได้ ในขณะที่ก็ไม่ได้เน้นให้เกิดความแบ่งแยกจนเกิดเป็นความแตกแยกทางวัฒนธรรมไป สมาคมจะช่วยรักษาภาษาถิ่นให้ดำรงอยู่ และเมื่อภาษาถิ่นยังคงดำรงอยู่ คุณค่าบางอย่างทางด้านจิตใจและการแสดงออกของกลุ่มชนนั้น ก็คงจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปได้ สมาคมจะไม่สนับสนุนให้มีการใช้ภาษากลางแทนภาษาถิ่นโดยสิ้นเชิง เพราะการเน้น ในลักษณะนั้นในระยะยาว ภาษาท้องถิ่นจะหมดคุณค่าไป ซึ่งก็จะทำให้ความลึกซึ้งทางวัฒนธรรมหนึ่งๆนั้นสูญหายไปด้วย แต่การฝึกใช้ภาษากลาง จะเป็นไปเพียงเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน การสื่อสารและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและวัฒนธรรมต่างๆ ให้คนในสังคมอื่นได้เข้าใจเท่านั้น ซึ่งการมีภาษากลางก็เป็นสิ่งที่จำเป็น แต่ก็ไม่จำเป็นมากเกินไปกว่าภาษาท้องถิ่นเลย มนุษย์ควรเข้าใจว่าภาษากลางนั้น เป็นภาษาที่ใช้กันระหว่างชุมชนที่ใช้ภาษาต่างกัน แต่ไม่ใช่ภาษาที่เด่นและมีคุณค่ามากกว่าภาษาถิ่น คนในสังคมควรที่จะเกิดความรู้สึกว่า ภาษากลางและภาษาถิ่นนั้นมีคุณค่าเท่าเทียมกัน แต่จะใช้ในโอกาสที่แตกต่างกันเท่านั้น

สมาคมนักวิจัยจะให้ปัญญาชนหรือผู้มีความสามารถในกลุ่มนั้น ไม่ร่ำ  
ไหล ไปสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลมากกว่า ดังเช่นที่ปัญญาชนในประ  
เทศโลกที่สามนั้น มักจะพากันอพยพไปอยู่ในประเทศที่มีความเจริญแล้ว เพียงเพื่อที่จะได้  
รับผลประโยชน์ทางวัตถุที่สูงกว่าเท่านั้น สมาคมนักวิจัยจะต้องให้คุณค่าและแรงจูงใจแก่ผู้ที่มีปัญญา  
มีความสามารถ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ เกิดความรักกลุ่มและรักที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตน  
และจัดสภาพให้พวกเขา มีความสุขที่อยู่ในท้องถิ่นของตนให้ได้

ทฤษฎีเหล่านี้จะค่อยๆเปลี่ยนแปลงสังคม โดยเริ่มด้วยขบวนการสมาคมนักวิจัย ให้  
เกิดมีกลุ่มที่แตกต่างกันหลายกลุ่มขึ้นในสังคม โดยผู้นำของกลุ่มจะต้องเข้าใจเป้าหมาย  
วิธีการและจุดประสงค์ของเพร่าท์และสมาคมนักวิจัย ขบวนการสมาคมนักวิจัย ประชาชนจะมีสำนึก  
ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และระบบวัฒนธรรม ตลอดจนตระหนักถึงคุณค่าของ  
ความมีคุณธรรมมากขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลให้วิถีชีวิต ความคิด และการปฏิบัติตนของสมาชิกใน  
สมาคมนักวิจัยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้สังคมโดยรวมสามารถพัฒนาขึ้น จนบรรลุถึงเป้าหมาย  
แห่งสังคมสากลภาพ ที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้านขึ้นได้

เพร่าท์นั้นมีเป้าหมายที่จะประสานให้มนุษย์ในโลกนี้ มีความรักและมิต  
ความเกื้อกูลกันประหนึ่งเป็นครอบครัวมนุษยชาติเดียวกัน แต่มนุษย์ในโลกนี้นั้น ก็มีความ  
แตกต่างที่ไม่เหมือนกันโดยธรรมชาติ ซึ่งเพร่าท์ก็ยอมรับความจริงในข้อนี้ และเห็นว่า  
มนุษย์ไม่ควรที่จะไปฝันหรือพยายามที่จะปรับให้ธรรมชาติเหล่านี้ ให้เกิดความเหมือน  
หรือความคล้ายคลึงกันขึ้น ซึ่งธรรมชาติที่มีความแตกต่างกันของมนุษย์นั้นมันตั้งนี้คือ

- เรื่องอาหาร ลักษณะการ กินอาหาร ความเคยชินต่อประเภท  
และรสชาติของอาหารที่ กิน ตลอดจนความเหมาะสมของอาหารแต่ละชนิดต่อสภาพภูมิ  
อากาศในแต่ละประเทศ ทำให้คนในโลกมีการ กินอาหารที่แตกต่างกันไป เช่น ชาว  
ตะวันตกจะนิยมขนมอบ ข้าวสาลี ฯลฯ ในขณะที่ชาวตะวันออกจะนิยม กินข้าว ทานก๋วย-  
เตี๋ยว ชาวกรุงเทพฯจะ กินข้าวเจ้า ในขณะที่ชาวอีสานจะ กินข้าวเหนียว เป็นต้น

- เรื่องการแต่งกาย คนประเทศต่างๆมีการแต่งกายที่แตกต่างกันไป  
ตามความเหมาะสมกับภูมิอากาศ และวัฒนธรรมที่สละสลวยของคนในแต่ละชาติ

- เรื่องศาสนา คนในสังคมต่างมีความเชื่อทางศาสนา และมีประ-  
เพณีพิธีกรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น

- เรื่องภาษา คนสังคมหนึ่งๆล้วนมีภาษา เฉพาะที่ใช้สื่อสารกัน ในสังคม  
นั้นๆ เพื่อความเข้าใจกันและกันขึ้น

แม้มนุษย์จะมีความแตกต่างกันในเรื่องเฉพาะเหล่านี้ แต่ก็ยังสามารถ  
ที่จะประสานเป็นหนึ่งเดียวกันได้โดย วิธีการต่างๆดังนี้คือ

- เน้นในเรื่องความรู้สึกที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างเกิดมาจากธรรมชาติ  
สรรพสิ่งทุกอย่าง เป็นพี่น้องในครอบครัวจักรวาลเดียวกัน

- เน้นในเรื่องที่ว่าแม้มนุษย์จะมีความแตกต่างกันก็ตาม แต่ความแตกต่างดังกล่าวก็สามารถที่จะประสานกันได้ เช่น อาจจะมีการสร้างภาษากลางขึ้น เพื่อเป็นภาษาที่มนุษย์ทุกคนในโลกจะสามารถพูดและเข้าใจกันได้ การไม่ก่อให้เกิดความแบ่งแยกในเรื่องของชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ และฐานะต่างๆ เป็นต้น

- การสร้างจิตวิทยาสังคมขึ้นเพื่อให้มนุษย์ มีความเห็น และมีความรู้สึกร่วมกันขึ้น เช่น คำขวัญเรื่องการต่อต้านความยากจน คำขวัญที่จะแบ่งปันความจำเป็นขั้นพื้นฐานแก่เพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ เป็นต้น

ความแตกต่างกันนั้นเป็นกฎของธรรมชาติ ความเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ มนุษย์ที่เกิดมานั้น มีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติ แต่ละคนมีจิตใจ มีความสนใจและวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป การพยายามที่จะทำให้นั้นในสังคมต้องอยู่ในข้อจำกัดที่เหมือนกัน ต้องให้ทุกคนเท่าเทียมกัน จึงเป็นการฝันธรรมชาติที่มีอยู่ในบุคคลแต่ละคน คำขวัญที่ว่า ให้ทุกคนมีความเท่าเทียมกันจึงเป็นเพียงคำขวัญที่ฟังดูดี แต่เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังที่จะเห็นได้จากการจัดระบบสังคมของประเทศรัสเซีย ประเทศคอมมิวนิสต์ ที่ถือคำขวัญในเรื่องของความเท่าเทียมกันเป็นหลักในการปฏิบัติ ในรัสเซียนั้นชนชั้นปกครอง จะสามารถมีร้านสรรพสินค้าพิเศษที่จะปรนเปรอตนด้วยสินค้าจากต่างประเทศและสินค้าเกรดหนึ่งในประเทศ ส่วนคนงานและผู้ถูกปกครองต่างๆก็จะได้ใช้เพียงสินค้าเกรดที่สามเท่านั้น ชนชั้นปกครองนั้น จะได้รับการบริการด้วยรถไฟและโรงพยาบาลชั้นหนึ่ง ส่วนชนชั้นแรงงานและผู้ถูกปกครองนั้น ก็จะใช้รถไฟและโรงพยาบาลของชนชั้นกรรมกรไป ในปัจจุบัน ความเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ห้ามพูดถึงในประเทศรัสเซีย จนตอลโตเยฟก็ที่ได้กล่าวไว้ว่า "ประชาชนทุกคนในรัสเซียล้วนมีความเท่าเทียมกันในเรื่องของความเป็นทาส" สังคมที่ไม่เปิดโอกาสให้คนในชาติ มีความแตกต่างกันในเรื่องของโอกาสทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเลย จึงควรจะเป็นสังคมที่ไม่มีชนชั้นได้

समाजจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่จะสามารถทำให้สมาชิกในสังคมยอมรับ ความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีทางเศรษฐกิจสังคมแบบเหว้าท์ได้ โดยจะต้องก่อให้เกิดมีการปฏิบัติทางปัญญา ทางจิตใจ ทางอุดมคติและทางด้านความรู้สึกต่างๆขึ้น ซึ่งเมื่อสมาชิกของสมากลุ่มต่างๆมีความคิด และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ก็ย่อมทำให้เกิดการปฏิบัติสังคมให้ดีขึ้นได้เอง วิธีการต่อไปนี้จะสามารถช่วยให้สังคมสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็วขึ้น

- การจัดให้เกิดองค์กรปัญญาชน และกลุ่มนิสิตนักศึกษา ตลอดจนช่วยในการจัดกิจกรรมต่างๆขององค์กร ให้มีทิศทางไปสู่ความก้าวหน้าโดยรอบด้าน ทั้งทางด้านกาย ใจ ปัญญา และจิตวิญญาณ

- ทำการต่อต้านกิจกรรมที่ถ่วงความเจริญของสังคม กิจกรรมที่เป็นอุปสรรคยั้งไม่ให้ปัญญาและความรับรู้ของคนในสังคมนั้น เป็นไปอย่างเต็มที่ ทั้งโดย



ทางตรงและโดยทางอ้อม

- ทำการต่อต้านความอ่อนลของรัฐ และเอกชนที่ส่งผลเบียดเบียน  
ต่อพัฒนาการในการดำเนินชีวิตของสมาชิก ในสังคมทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม

- จัดกิจกรรมที่สามารถช่วยให้รัฐบาลสามารถทำงาน เป็นรัฐบาลที่ดี  
และมีประสิทธิภาพในการจัดสังคมให้มีความเหมาะสมขึ้นได้

- การจัดกลุ่มศึกษา การจัดการอภิปรายทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องของ  
อุดมคติและเป้าหมายของชีวิตและสังคม ตลอดจนมีการขยายความรู้เหล่านี้ ไปสู่คนทั่ว  
ไปในสังคม

ทำการต่อสู้ตามระบบโครงสร้างของสังคม เช่นจัดการส่งผู้สมัคร  
เข้ารับการเลือกตั้ง ตามกระบวนการของสังคม เพื่อที่จะได้มีโอกาสโดยตรงที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้ เป็นต้น

ซึ่งหากสมารถต้องการที่จะทำให้ตนเกิดความเข้มแข็ง และทำงานได้  
อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ก็ควรที่จะกำหนดให้มีหลักการพื้นฐานของ 6 ประการดัง  
นี้คือ

1. สามารถพัฒนาความรู้ลึกกระตือรือร้นเพื่อความก้าวหน้า เพื่อการ  
เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ให้ดำรงอยู่ในจิตใจของสมาชิกของสมาคมนุ่มมือ

2. สามารถประสานความสามัคคีของสมาชิกสมาคมนุ่มมือ ให้มีความรักและ  
ความเข้าใจกันได้อยู่เสมอ

3. สามารถดำรงความมีวินัย และความเคารพในกฎเกณฑ์ของสังคม  
ของสมาคมนุ่มมือให้มีความมั่นคงขึ้น

4. สามารถปรับองค์กรให้มีความคล่องตัว และมีความรวดเร็วที่จะ  
เปลี่ยนแปลงได้

5. ต้องมีวิธีการทำงานที่มีความยืดหยุ่น และง่ายต่อการปรับเปลี่ยน

6. มีการคิดวางแผนการเปลี่ยนแปลงของสมาคมนุ่มมือ และผลที่ส่งต่อสังคม

ไว้อย่างรอบคอบแล้ว

### ทฤษฎีวิถีจักรสังคม

ทฤษฎีพบว่าที่ได้อธิบายว่าในสังคมโดยทั่วไปนั้น แม้ว่ามนุษย์จะมีเป้าหมายชีวิต และความทะเยอทะยานในเรื่องของความสุขสมหวังที่คล้ายคลึงกัน แต่วิธีการที่บุคคลแต่ละคนจะใช้เพื่อการบรรลุถึงเป้าหมายนั้นก็มีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและความสนใจของแต่ละบุคคลไป ตัวอย่างเช่น คนส่วนใหญ่ต้องการที่จะได้รับตำแหน่งหน้าที่และเกียรติยศในสังคม แต่คนบางคนจะแสวงหาความสุขโดยการพยายามเพิ่มศักยภาพทางด้านปัญญาของตน เพิ่มศักยภาพทางร่างกายเกี่ยวกับเรื่องความชำนาญเฉพาะด้าน ด้วยการเสาะแสวงหาความมั่งคั่งทางวัตถุต่างๆ และบางคนก็อาจจะมีความทะเยอ

ทยานเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ลักษณะที่มีความแตกต่างกันเหล่านี้ ทำให้ศรีพระบาทเรนจัน แบ่งมนุษย์ออกเป็น 4 ประเภท หรือ 4 ชั้น ตามคุณสมบัติและลักษณะที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติของมนุษย์ดังต่อไปนี้

บุคคลบางคนนั้น เกิดมาพร้อมกับร่างกายที่มีสุขภาพดี มีความแข็งแรง และสามารถใช้ร่างกายในการทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว มีความกล้าหาญ และมีความทรนง บุคคลกลุ่มนี้มักจะเลือกอาชีพที่จะต้องใช้สมรรถภาพทางร่างกาย เช่น บุคคลที่ชอบเป็นทหาร ตำรวจ นักกีฬา คนขับเพลิง หน่วยกู้ภัย ฯลฯ ศรีพระบาทเรนจัน เรียกบุคคลกลุ่มนี้ว่า "นักรบ" หรือ ซัตริยา (Ksatriya) ในภาษาสันสกฤต

กลุ่มนักรบจะเป็นบุคคลที่มีร่างกายแข็งแรง ชอบใช้สมรรถภาพทางกาย และชอบที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ของตน โดยใช้กำลังและอำนาจทางกายในการตัดสินใจ พฤติกรรมของกลุ่มนักรบ จะยังคงถูกกำหนดด้วยข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งนี้ เนื่องจากคนกลุ่มนี้ ไม่ได้มีปัญญาที่สูงส่งนัก แต่นักรบก็จะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง ไม่ต้องการให้ผู้อื่นใช้อำนาจในการควบคุมตน มีความเห็นอกเห็นใจต่อคนที่เบี่ยงพียง นักรบนั้นเป็นบุคคลที่มีความทรนง โกรธง่ายและรุนแรง ชอบที่จะปกป้องผู้อื่นโดยใช้กำลังกาย มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อครอบครัวสูง คำขวัญทางจิตวิทยาที่คนกลุ่มนี้ยึดมั่นก็คือ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน และอำนาจคืออาวุธ

บุคคลบางกลุ่มนั้น แม้จะไม่มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงเหมือนกลุ่มนักรบ แต่ก็ได้พัฒนาศักยภาพทางด้านการใช้สมองและสติปัญญาของตนให้มีความว่องไว และมีความเฉียบแหลมขึ้น บุคคลกลุ่มนี้จึงชอบแก้ปัญหาโดยใช้ปัญญามากกว่าการใช้กำลังกาย บุคคลกลุ่มนี้คือ "ปัญญาชน" หรือเรียกว่า "วิพระ" (Vipra) ในภาษาสันสกฤต กลุ่มปัญญาชนได้แก่บุคคลที่เป็นนักปรัชญา นักเขียน นักศึกษา นักกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์ กวี นักประดิษฐ์ นักก่อสร้าง นักการเมือง ตลอดจนนักวิชาชีพทั้งหลาย บุคคลเหล่านี้จะพยายามใช้สมองในการทำตามสิ่งที่ตนมุ่งหมาย มากกว่าการใช้ร่างกาย ปัญญาชนจะเป็นผู้ที่สามารถควบคุมผู้อื่นโดยใช้จิตและปัญญาที่มีหลักการและเหตุผล ชอบแสวงหาวิธีที่จะควบคุมธรรมชาติด้วยปัญญาของตนเอง และจะชอบช่วยเหลือสังคมโดยการเสนอความคิดใหม่ การคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ตลอดจนการสร้างสรรค์สร้างขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ขึ้น จะรับผิดชอบต่อพัฒนาการทางจิตใจและปัญญาของผู้อื่น โดยการพัฒนาศิลปกรรมต่างๆ และการปฏิรูปวัฒนธรรมขึ้น แต่ถ้าหากมีการพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้ว ก็จะมีเห็นว่า มีหลายครั้งในประวัติศาสตร์ที่ปัญญาชน ได้กลายเป็นกบฏและเป็นผู้เอาใจเอาเปรียบกลุ่มนักรบและกลุ่มผู้ใช้แรงงานไปเหมือนกัน

ส่วนบุคคลอีกประเภทหนึ่งนั้น ชอบที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่าง เพียงเพื่อการสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุ เพื่อให้ตนเองสามารถมีชีวิตความเป็นอยู่ที่สุขสบายอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด จิตใจของคนกลุ่มนี้จะจดจ่ออยู่กับการทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน บุค-

คลกลุ่มนี้คือ "พ่อค้า" หรือ ไวชา (Vaeshya) ในภาษาสันสกฤต พ่อค้าจะเป็นผู้ที่มั่งคั่งมากกว่านักรบแต่ก็ไม่สูงส่งเท่ากลุ่มปัญญาชน แต่พ่อค้าก็จะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความมั่งคั่งทางวัตถุมากยิ่งขึ้นกว่ากลุ่มบุคคลอื่นๆ พ่อค้าจะถือว่าเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด และเป็นทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับชีวิต กลุ่มพ่อค้าได้แก่บุคคลที่มีอาชีพเป็น พ่อค้า นายธนาคาร นายหน้าเงินกู้ นักธุรกิจ และเจ้าที่ดินต่างๆ พ่อค้านั้นจะแสวงหาเงินเพื่อการสะสม ในขณะที่บุคคลกลุ่มอื่นๆ จะแสวงหาเงินเพื่อที่จะใช้ในการดำรงชีวิต พ่อค้าจะเป็นผู้ที่มุ่งดำเนินชีวิตเพื่อการสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุ พ่อค้าจึงใช้พลังงานส่วนมากไปในเรื่องของ การพัฒนาการค้าและเศรษฐกิจ แรงจูงใจที่ทำให้พ่อค้าทำงานนั้น จะเป็นเรื่องของผลประโยชน์และกำไร พ่อค้ามีแนวโน้มที่จะกระทำการใดๆ เพียงเพื่อความพอใจส่วนตัวเท่านั้น พ่อค้าจึงสามารถที่จะเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่นทางเศรษฐกิจได้ เพื่อที่จะได้มาซึ่งผลกำไรที่สูงที่สุดจากทุกสิ่งสิ่งที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย และจิตวิทยาของคนกลุ่มพ่อค้านี้ก็คือ การซื้อมาและการขายไป

ท้ายที่สุด ยังมีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความแตกต่างไปจากบุคคลกลุ่มอื่นๆ อย่างสิ้นเชิง พวกเขาจะเป็นพวกแรงงานไร้ฝีมือหรือกรรมกรที่เรียกว่า ชุตรา (Shudra) ที่ขาดความกล้าหาญแบบนักรบ ขาดสติปัญญาแบบปัญญาชน และพวกเขาก็ไม่ได้มีสัญชาตญาณในเรื่องของการสะสมวัตถุอย่างกลุ่มพ่อค้า กลุ่มผู้ใช้แรงงานนี้ จะไม่ค่อยมีความทะเยอทะยานในชีวิต ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ ไม่ค่อยรู้จักเรื่องของตลาดและการค้า การขาดคุณสมบัติทั้งปวงทำให้ กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือมักถูกเอาวัดเอาเปรียบจากกลุ่มบุคคลอื่นๆ ในสังคม ผู้ใช้แรงงานจะทำงานที่กลุ่มบุคคลอื่นๆ ในสังคมไม่ต้องการจะทำ และจะเป็นผู้ที่มีความเป็นอยู่ที่ยากจนที่สุดในสังคม บุคคลที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ จะได้แก่บรรดาชาวนากรรมกร และผู้ใช้แรงงานต่างๆ คนกลุ่มนี้มีธรรมชาติที่ชอบดำเนินชีวิตไปตามสัญชาตญาณ จะอยู่ใต้อิทธิพลของจิตวิญญาณ และไม่ค่อยมีปัญหา พวกเขาจะคิดเพียงเรื่องของการกิน การนอนและการอยู่รอดเท่านั้น คนกลุ่มนี้ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ส่วนมากแล้ววิถีชีวิตของคนกลุ่มนี้จะถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อม

ในหมู่ของผู้ที่ใช้แรงงานในการดำเนินชีวิตทั้งหมด ยังอาจจะมีบุคคลบางคนที่มีสติปัญญาสูง แต่ก็ต้องทำงานเป็นผู้ใช้แรงงานด้วยความจำยอม เนื่องจากความจำเป็นและภาวะบีบคั้นทางเศรษฐกิจ บุคคลเหล่านี้จะไม่จัดว่าเป็นกลุ่มที่เป็นกรรมกร แต่เป็นกลุ่มที่เรียกว่า กรรมกรจำยอมหรือวิคูดา ชุตรา (Vikudha Shudra) ซึ่งได้แก่บุคคลที่มีธรรมชาติและมีคุณสมบัติเป็นปัญญาชนหรือนักรบ ที่จำเป็นต้องทำงานใช้แรงงานเพื่อความอยู่รอดในสังคมนั่นเอง เช่น ในยุคทาสนั้น ปัญญาชนและนักรบจำนวนมาก ถูกสถานการณ์บังคับให้จำเป็นต้องทำงานใช้แรงงานอย่างหนัก เป็นต้น

การแบ่งชนชั้นของคนในสังคม แบบเพร่าที่นั่นจะใช้เรื่องของคุณสมบัติ และลักษณะที่มีความแตกต่างกันตามธรรมชาติของมนุษย์ เป็นเกณฑ์ในการกำหนด ชาติ

ตระกูล เชื้อสาย อาชีพ หรือความแตกต่างกันทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจนั้น ไม่ได้เป็นเครื่องแสดงถึงคุณสมบัตินี้ของบุคคลเลย ดังนั้นการแบ่งชนชั้นแบบเพร่าท์ จึงเป็นการแบ่งที่มีความยืดหยุ่นสูง และสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ ถ้ามนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกและจิตใจของตนได้ การสร้างความพยายามอย่างไม่ลดละ จะยกระดับจิตใจและคุณสมบัตินี้ของคนชั้นหนึ่ง ให้มีการเลื่อนระดับเป็นคนอีกชั้นหนึ่งก็ได้ เช่น ผู้ใช้แรงงานนั้น หากสามารถพัฒนาศักยภาพในด้านความกล้าหาญ และความแข็งแกร่งทางกายภาพของตนให้มากยิ่งขึ้น ก็จะสามารถกลายเป็นนักรบได้ และหากเขามีการฝึกฝนทางด้านการศึกษาและผ่านขบวนการการฝึกฝนทางด้านปัญญา กรรมกรก็จะกลายเป็นปัญญาชนได้ ในทำนองเดียวกันปัญญาชนที่มีความสนใจและใช้ปัญญาของตนไปในด้านการสะสมวัตถุ ก็อาจจะกลายเป็นชนชั้นพ่อค้าไปได้ ส่วนลูกเศรษฐีที่ไม่เคยฝึกฝนศักยภาพในด้านต่างๆ ของตน ก็อาจจะต้องกลายเป็นชนชั้นผู้ใช้แรงงานได้ในระยะยาวเช่นกัน

แต่แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้สึกนึกคิด และจิตใจของคนในสังคมนั้น จะเกิดขึ้นได้จริง แต่โอกาสก็มีไม่มากนัก ดังเช่นที่บุคคลที่เป็นนักมวยจะรู้สึกว่า การเป็นนักวิทยาศาสตร์นั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยากลำบาก ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่เป็นพ่อค้าก็อาจจะรู้สึกว่า การเป็นนักรบหรือการเป็นปัญญาชนนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยากและไม่เหมาะสมกับตนเช่นกัน

กลุ่มคนทั้ง 4 ประเภทนี้ ปรากฏอยู่ในสังคมของมนุษย์มาในประวัติศาสตร์ทุกยุคสมัย และแม้ว่าบุคคลบางคนจะมีลักษณะพฤติกรรมเป็นคน สอง สามหรือสี่ชั้นก็ตาม แต่ก็จะมีบุคคลิกและลักษณะที่เด่นเพียงอย่างเดียว เช่นแม้ว่าคนในสังคมปัจจุบันนี้จะมีสัญชาตญาณแบบพ่อค้า ที่ทำงานเพื่อเงินกันแทบทั้งหมด แต่ก็จะมีบุคคลบางคนเท่านั้นที่ต้องการที่จะสะสมทรัพย์และหวังผลประโยชน์ จากทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนทำอย่างไม่มีที่สิ้นสุด คนบางคนก็จะทำงานหาเลี้ยงชีพโดยใช้แรงงาน และบางคนก็จะหาเลี้ยงชีพด้วยการใช้ความสามารถทางด้านสติปัญญา ส่วนคนกลุ่มใหญ่ในสังคมอีกกลุ่มหนึ่งก็จะถูกทอดทิ้งให้ล่าหลัง ให้ทำงานหนัก เนื่องจากการขาดความสามารถทางด้านปัญญาและความเชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ บุคคลบางคนนั้นอาจมีคุณสมบัตินี้ที่เด่นถึงสองด้านด้วยกัน แต่บุคคลเช่นนี้ก็มีอยู่ในสังคมจำนวนไม่มากนัก เช่น นายทหารบางรายอาจมีคุณสมบัตินี้ในการ เป็นนักเขียนด้วย หรือปัญญาชนบางรายก็อาจจะมีความสามารถของพ่อค้าด้วย เป็นต้น

ในสังคมทุกสมัย นักรบจะเป็นผู้ที่ดูแลและดำรงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม ปัญญาชนจะเป็นผู้ที่นำเสนองานวิจัยปัญหาแนวคิด และหลักปฏิบัติทางด้านคุณธรรม พ่อค้าจะเป็นผู้ที่พัฒนาสังคมทางด้านเศรษฐกิจ และกรรมกรจะเป็นผู้ที่ทำงานใช้แรงงานในสังคม

ศรีพระบาทเรณูจันยังได้แบ่งประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเป็น 4 ยุค คือ ยุคที่นักรบเป็นผู้นำสังคม ยุคที่ปัญญาชนเป็นผู้นำสังคม และยุคที่พ่อค้าเป็นผู้นำสังคม

ในจำนวนชนชั้นทั้ง 4 กรรมกรจะเป็นกลุ่มที่ไม่เคยที่จะนำสังคมได้เลย แต่ในยุคที่ชนชั้นผู้นำทำการปกครองอย่างไม่เหมาะสม และมุ่งทำงานเพียงเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น จนคนส่วนใหญ่ในสังคมต้องตกอยู่ในสภาพที่ยากจนขาดแคลน และมีชีวิตที่หม่นหมองอยู่กับเพียงกิจกรรมในด้านการหาเลี้ยงชีพให้อยู่รอด มีเวลาเหลือให้กับศิลปะ วิทยาการ กวี การปฏิบัติธรรม และการพญภัยต่างๆเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในชีวิต ในยุคที่เป็นเช่นนี้จะเรียกว่า เป็นยุคของกรรมกร

ในกลุ่มบุคคลทั้ง 4 ชั้นนี้ ไม่มีกลุ่มใดที่จะสามารถครองอำนาจในสังคมได้ตลอดกาล สิ่งที่น่าสนใจก็คือ การเปลี่ยนแปลงยุคสมัยของชนชั้นที่เป็นผู้นำในสังคมนั้น มีรูปแบบที่ค่อนข้างจะเฉพาะในสังคมทุกยุคคือ ยุคกรรมกรจะติดตามด้วยยุคนักรบ ยุคนักรบจะติดตามด้วยยุคปัญญาชน และยุคปัญญาชนจะติดตามด้วยยุคพ่อค้า เมื่อถึงยุคพ่อค้าก็จะเกิดมีการปฏิวัติสังคมขึ้น โดยการนำของกรรมกรจำยอม เป็นเสมือนกฎแห่งวัฏจักรสังคม การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของวิวัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อผู้นำสังคมมีการเปลี่ยนแปลงจกชนชั้นหนึ่งไปสู่อีกชนชั้นหนึ่ง คุณสมบัติเด่นและความรู้สึกร่วมของคนในสังคมเปลี่ยนจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่ง สภาพสังคมก็จะมี การเปลี่ยนแปลง เป็นวิวัฒนาการของสังคมไปด้วย สังคมในความหมายของศรีพระบาทเรนจันจึง เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ และลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนั้น ก็มีจังหวะและรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่เป็นวัฏจักรที่คล้ายกันเสมอด้วย เรียกว่ากฎแห่งวัฏจักรสังคม (Law of Social cycles) (P.R. Sarker, 1984, :1-134)

ยุคกรรมกร จะเป็นยุคที่สังคมขาดผู้นำและอำนาจที่แท้จริง เกิดขึ้นเมื่อผู้นำของสังคมมีความสนใจ แต่เพียงในเรื่องของความโลภเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น จนประชาชนส่วนใหญ่ได้ดำเนินรอยตามแนวของผู้นำ ปลดชีวิตให้ดำเนินไปตามสัญชาตญาณแห่งความโลภและความเห็นแก่ตัวเท่านั้น ในยุคกรรมกรนั้น สังคมจะมีลักษณะเหมือนกับสังคมที่ไม่มีผู้นำ จะขาดระเบียบวินัย ความผูกพันระหว่างคนในครอบครัวจะไม่แน่นแฟ้น ประชาชนจะไม่สนใจในเรื่องของคุณค่าและสิ่งที่ละเอียดอ่อนของชีวิต คนในสังคมจะขาดจริยธรรม อาชญากรรมจะมีมาก และวัตถุนิยมจะแพร่กระจายไปทั่วสังคมจนถึงที่สุด ยุคกรรมกรในอดีตนั้น ดำรงอยู่ในความล้าหลัง จนกระทั่งนักรบบางคนได้เกิดมีอำนาจขึ้นเป็นผู้นำของในสังคม แต่ยุคกรรมกรในสมัยต่อมานั้น ที่จริงแล้วจะถูกปกครองโดยชนชั้นพ่อค้า และสังคมจะอยู่ในสภาพแห่งความเสื่อมถอย สมาชิกในสังคมส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตไปตามสัญชาตญาณแบบชนชั้นแรงงานเท่านั้น สังคมจึงจมอยู่กับความโง่เขลา กรรมกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาและรู้เรื่องราวของสังคมรอบด้านคนน้อยมาก สังคมจึงไม่สามารถจะพัฒนาได้ละแอกนั้น นอกเสียจากจะเกิดมีกลุ่มบุคคลที่มีจิตใจกล้าหาญแบบเถร-ธม มีสติปัญญาที่เท่าทันความเป็นไปของสังคมอย่างพอประมาณแทนที่กรรม ได้ตั้งตัวขึ้นทำ การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคมให้เข้าสู่ยุคใหม่ขึ้น เมื่อนั้นวัฏจักรสังคมก็จะดำเนินต่อไป



ยุคกรรมกร ในอดีตเกิดขึ้นในยุคแรกเริ่มของมนุษยชาติ เช่นยุคมนุษย์  
 ชวา มนุษย์นีแอนเดอร์ทัล และมนุษย์โครมันยอง ฯลฯ เมื่อประมาณ 1,750,000 ปีก่อน  
 คริสต์กาลมาแล้ว เป็นยุคที่สถาบันครอบครัวยังไม่ได้มีการพัฒนาขึ้น กฎหมายหรือหลัก  
 เกณฑ์ทางด้านศีลธรรมต่างๆที่จะคุ้มครองเรื่องการอยู่ร่วมกันของชายหญิงนั้นก็ยังไม่มี มนุษย์  
 จะไม่ค่อยมีความผูกพันกัน ไม่มีความสนใจต่อเพื่อนร่วมกลุ่ม และมีความรักความรับผิดชอบ  
 ชอบต่อลูกน้อยมาก ระบบสังคมจะเป็นแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีรัฐบาลและไม่มีกฎระเบียบ  
 ใดๆทางสังคมเลย มนุษย์มักจะทำสิ่งต่างๆ โดยเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่มีความ  
 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และไม่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมหรือจริยธรรมใดๆ คนในยุคนี้  
 มีชีวิตอยู่ด้วยความกลัว อยู่กันอย่างไม่มีสังคม และไม่มีวัฒนธรรมที่เป็นของกลุ่มชน ส่วน  
 ใหญ่ จะมีการดำรงชีพด้วยการใช้แรงงาน การล่าสัตว์ และการหาของป่า มนุษย์ยัง  
 ไม่รู้จักเรื่องการเพาะปลูกพืชและการสร้างครอบครัว ตลอดจนชุมชนต่างๆของตนเอง

ส่วนยุคกรรมกรในปัจจุบันนี้ แม้จะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากอดีต แต่  
 ก็มีความคล้ายคลึงกันมากทีเดียว แม้ว่าสติปัญญาโดยรวมของชนชั้นกรรมกรในยุคปัจจุบัน  
 จะมีมากกว่าในสมัยที่อารยธรรมของมนุษย์เริ่มมีขึ้น แต่กลุ่มกรรมกรก็ยังคงไม่มีความคิดริ  
 เริ่มสร้างสรรค์ ไม่มีความสนใจที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยเหตุนี้กรรมกรจึงถูก  
 สังคมเอาเปรียบเรื่อยมา ลักษณะของยุคกรรมกรในปัจจุบันนี้ จะเห็นได้จาก ลักษณะ  
 ของความเสื่อมทางด้านอำนาจในการปกครองของรัฐบาล กฎหมายที่ใช้ไม่ได้ผล อาช  
 ญากรรมต่างๆ ล้มอยู่ทั่วไป ประชาชนมีชีวิตอยู่ด้วยความกลัว สมาชิกในครอบครัวจะ  
 มีความผูกพันกันน้อย พ่อแม่จะมีความรับผิดชอบต่อลูกน้อยมาก สกิดิการหย่าร้างจะมี  
 สูง และคนชราจะถูกขับไปอยู่ตามสถานพักฟื้นคนชรา ผู้หญิงจะมีสถานะภาพทางสังคมที่ต่ำ  
 ลง เหลือเป็นเพียงสินค้าหรือวัตถุทางเพศ เช่นเรื่องโสเภณี และภาพลามกอนาจาร  
 ต่างๆ ผู้คนจะมีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน เมื่อสภาพสังคมเริ่มมีลักษณะเช่นนี้ ก็จะ  
 เป็นยุคที่เรียกว่ายุคกรรมกร

ยุคนี้กรบ จะมีลักษณะโครงสร้างทางด้านสังคมและการเมือง ที่ตรง  
 ข้ามกับยุคกรรมกร สังคมจะมีกองทัพของนักรบที่นำโดยกษัตริย์ จักรพรรดิหรือประธานา  
 ธิบัตินี่มีอำนาจเผด็จการ ที่สามารถควบคุมรัฐบาลและสังคมไว้ได้ อำนาจทางการเมือง  
 จะได้รับการรวมอำนาจอยู่ในรูปของรัฐบาลที่ผูกขาดโดยสมบูรณแบบ ประชาชนในยุคนี้จะมี  
 ระเบียบวินัยสูง สถาบันครอบครัวจะผูกพันกันอย่างแน่นอนแน่นด้วยระบบจริยธรรม สตรีจะ  
 ได้รับการยกย่องให้มีเกียรติในสังคม กลุ่มปัญญาชนและพ่อค้าจะมีสถานะภาพที่ระดับหนึ่ง  
 แม้ว่าจะมีบทบาทเพียงเล็กน้อยในสังคมยุคนี้กรบ แต่ในยุคนี้กรรมกรจะทำงานอย่างหนักให้  
 แก่ชนชั้นนักรบ ซึ่งก็มักจะเกิดเป็นการเอาใจเอาเปรียบอย่างสูงขึ้นไป

ในสมัยที่นักรบเฟื่องเริ่มที่จะมีอำนาจในสังคมขึ้น นักรบจะมีความใส่ใจ  
 และมีความเมตตาสงสารต่อเหล่ากรรมกรผู้ซึ่งแม้จะมีร่างกายที่แข็งแรง แต่ก็ขาดความ

กล้าหาญและชาติจิตใจที่รักการเผชิญภัยแบบนักรบ ความรู้สึกแบบนักรบจะได้แก่ ความรู้สึกชนิดที่ทำให้โคลัมบัสออกเดินทะเลจนค้นพบอเมริกา ที่ทำให้โรเบิร์ต ฝอยรีย ค้นพบขั้วโลกเหนือ ที่ทำให้เอ็ดมันด์ ฮิลลารีและเท็นซิงส์ นอร์เกย์ได้พิชิตยอดเขาเอเวอเรสต์ และที่ทำให้ยานอวกาศสปุตนิกและอพอลโลของรัสเซียและอเมริกา ได้เดินทางไปผากระอຍเข้าไว้บนดวงจันทร์

นักรบจะมีวินัยสูง มีอำนาจต่อครอบครัวของตน และมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของสมาชิกทุกคนในสังคม นักรบจะเชื่อในระบอบการปกครองแบบรัฐบาลเผด็จการ ในอำนาจเด็ดขาด จึงทำให้ในยุคนักรบมีลักษณะรัฐบาลที่เป็นแบบรวมอำนาจการปกครอง ฯลฯ ยุคนักรบเริ่มเกิดขึ้นในยุคหินใหม่ เมื่อประมาณ 3000 ปีก่อนคริสตกาล หรือในยุคอียิปต์ซึ่งเกิดขึ้นในสมัย 5000 ปีก่อนคริสตกาล ยุคนี้เป็นยุคที่มนุษย์เริ่มมีการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ มนุษย์จะเริ่มควบคุมสภาพแวดล้อมของตนได้ จิตใจแบบนักรบได้ทำให้คนกลุ่มนี้ออกแสวงหาแหล่งอาหารที่ถาวร และนี่ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ ที่มนุษย์ได้เปลี่ยนจากผู้คอยแสวงหาและสะสมอาหารมาเป็นผู้ผลิตอาหาร ในยุคนี้จะมีสภาพต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย รัฐบาลจะเริ่มเกิดขึ้นในยุคนี้ สังคมจะเริ่มมีการจัดระบบเพื่อการอยู่รอด

ตัวอย่างสังคมยุคนักรบนั้น ได้แก่ ยุคอียิปต์โบราณ ยุคกรีก โรมัน ยุคกรีกเวตีกในอินเดีย และยุคเปอร์เซีย เป็นต้น ในยุคเหล่านี้เรื่องของวินัยและเรื่องความล้มพันธ์ของครอบครัวนั้น มีความเข้มแข็งเป็นพิเศษ สงครามในยุคนี้จึงมีสถานะภาพที่สูงส่งและได้รับการยกย่อง เป็นพิเศษพิศกับยุคอื่นๆ ในยุคที่มีนักรบผู้ยิ่งใหญ่เป็นผู้นำนี้ การรบพุ่งระหว่างกลุ่มชนต่างชนั้น กลายเป็นเรื่องที่มีขึ้นโดยทั่วไป เป้าหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมยุคนี้ จึงคือการขยายจำนวนประชากร ดังนั้นการแต่งงานและการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวจึงเริ่มเกิดขึ้นในยุคของนักรบ สภาพความเป็นสังคมทำให้ผู้ชายเริ่มมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและลูกของตนเองมากขึ้น ซึ่งต่างกับยุคของกรรมกรที่บุคคลแทบจะไม่มีใครเป็นพ่อของ ตน ในยุคนักรบ การต่อสู้กันระหว่างกลุ่มชนเพื่อความอยู่รอดของกลุ่มนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ กรรมกรจะต่อสู้เพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งอาหารและที่อยู่อาศัย ส่วนนักรบจะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและอำนาจ นักรบจะเป็นผู้นำที่มีความเอาใจใส่ และเห็นอกเห็นใจผู้ที่ได้การปกครองในยุคเริ่มแรก แต่ก็จะเริ่มที่จะเอาใจเอาเปรียบคนกลุ่มอื่นอย่างไร้ความปราณีในเวลาต่อมา และเมื่อมนุษย์ในสังคมต้องทำสงครามเอง เลือดกันครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อความเป็นใหญ่ของนักรบ จุดจบแห่งยุคนักรบจึงมาถึง พร้อมกับกำเนิดของยุคนักปราชญ์ที่จะนำโดยคณะนักบวชและนักการปกครอง ที่จะนำอารยธรรมแบบใหม่มาสู่สังคม

อำนาจที่อยู่บนพื้นฐานแห่งกองไฟ ปลายดาบและสงครามนั้น ไม่อาจทำให้ประชาชน เชื่องฟังได้ตลอดไป อำนาจของนักรบจึงเป็นอำนาจที่มีเสถียรภาพไม่มีคง

ด้วยเหตุนี้เกรงเปิดกิจการจึงรู้สึกว่าการมีคณะลูกขุน กลุ่มนักปราชญ์ต่างมาช่วยในการจัดระบบการปกครองนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ซึ่งอำนาจของตน ในระยะแรกเริ่ม นักปราชญ์ก็จะเริ่มเสนอปรัชญาและทฤษฎีการปกครองที่มีความซับซ้อนและเล่ห์กลต่างๆ เช่น เรื่องของเทวทศัตริย์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้อำนาจเผด็จการเหนือประชาชนโดยสมบูรณ์ของนักรบพึงดูมีเหตุผลและมีความยุติธรรมมากขึ้น ด้วยวิธีการเช่นนี้นักปราชญ์จะสามารถดำรงสถานะที่สูงส่งในสังคมได้รองจากนักรบ และเมื่ออำนาจเผด็จการโดยสมบูรณ์แบบของนักรบลดถอยลง จากสงครามอันยาวนานที่ไม่จบสิ้น ผู้ที่จะลุกขึ้นมาเป็นผู้นำของสังคมแทนนักรบก็คือบรรดานักปราชญ์ผู้มีความรู้ ผู้ที่ได้รับความยกย่องนับถือจากประชาชนอย่างพอเพียง และมีอำนาจอยู่บ้างในเวลานั้น ทุกๆ แห่งในประวัติศาสตร์จึงมักพบว่า ผู้ที่สามารถดำรงฐานะแห่งความเป็นผู้นำสังคมต่อจากนักรบก็คือ ปัญญาชน เช่นอำนาจของศาสนจักรนั้นเริ่มมีอิทธิพลขึ้น เมื่ออาณาจักรโรมันล่มสลายไป

ปัญญาชนจะเป็นผู้มองเห็นการณ์ไกล และมีปัญญาที่รอบคอบหลักแหลม ปัญญาชนจะปกครองและมีอิทธิพลต่อสังคมโดยทางอ้อม โดยผ่านโครงสร้างทางอำนาจของนักรบ แต่นักปัญญาชนจะปกครองสังคมโดยใช้ปัญญา และเอาชนะสงครามโดยใช้จิตวิทยา ปัญญาชนจึงสามารถอยู่เหนืออำนาจอันยิ่งใหญ่ของนักรบได้ ปัญญาชนจะจัดรูปของสังคมให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ และเมื่อใดที่ปัญญาชนเหล่านั้นเห็นว่าเวลาของตนมาถึง ปัญญาชนก็จะสร้างทฤษฎีความเชื่อใหม่ ที่ฝังดูมีเหตุผลขึ้น เพื่อให้ตนสามารถควบคุมคนในสังคมทั้งหมดไว้ได้

โครงสร้างการปกครองในยุคปัญญาชนนี้ จะมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากยุคนักรบเล็กน้อย เนื่องจากปัญญาชนนั้นไม่มีความแข็งแกร่งทางด้านกายภาพ ปัญญาชนจึงมักใช้อำนาจของตนชักใยอยู่หลังม่าน ปัญญาชนต้องการให้นักรบดำรงรูปแบบการเป็นผู้นำต่อสาธารณชนอยู่ อำนาจการปกครองในยุคนี้จึงมีการกระจายออกไปบ้าง และผู้ปกครองในยุคนี้ก็ได้มีลักษณะ เป็นแบบเผด็จการอีกต่อไป

สตรีในยุคปัญญาชนนั้น จะมีสถานภาพที่ลดต่ำลงไปจากในยุคนักรบ ปัญญาชนที่มีจิตใจกล้าหาญ เต็มเตี้ยน้อยกว่านักรบ มักจะระวางบุคคลทุกกลุ่มที่จะสามารถมีอำนาจขึ้นมาได้ จึงได้พยายามกดสถานภาพของบุคคลกลุ่มอื่นให้ตกต่ำลง สังคมหลายแห่งในโลก สตรีจะถูกกีดกันไม่ให้พัฒนาในหลายๆ เรื่อง เช่น ในเรื่องของการศึกษาดัชนีทางศาสนา ในเรื่องของการศึกษา และในบางแห่ง สตรีก็จะถูกกำหนดให้มีความรู้สึกด้อยและต้องรับใช้บุรุษอยู่เสมอ สตรีจะเริ่มลดสถานภาพลงมาเป็นเพียงของเล่นของบุรุษ และจะเริ่มมีความรู้สึกว่าคุณค่าต่ำกว่าบุรุษในยุคปัญญาชนนี้เอง ความเท่าเทียมกันระหว่างสตรีและบุรุษนั้น ก็เป็นเพียงเรื่องของทฤษฎีเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว สถานภาพของสตรีและบุรุษในสังคมนั้น จะมีความแตกต่างกันออกไปอย่างสิ้นเชิง ในยุคปัญญาชนนี้เองที่โสเภณีเริ่มเกิดขึ้นมาในสังคม ปัญญาชนจะพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้สตรี



รู้สึกว่าคุณต้องฟังพวกรุ่น เช่นหากสตรีไม่ได้แต่งงาน ก็จะมีงานแต่งงานทางด้านเศรษฐกิจไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้บรรดาหญิงหม้าย ผู้ที่ไม่ได้แต่งงาน และผู้ที่ไม่มีทางออกอื่นๆ ก็ จะเริ่มอุทิศตนเพื่อโบสถ์แห่งพระเจ้า ตามคำแนะนำของนักบวช ด้วยเหตุนี้สถานเจริญ-รมย์จึงได้เริ่มเกิดขึ้น ในชุมชนอียิปต์ กรีก และอินเดียโบราณ ปัญญาชนนั้นเองที่ได้ทำ ให้สถานภาพของสตรีในสังคมได้เสื่อมถอยลง ดังที่พอล ลาโครอิทซ์ ได้กล่าวไว้ว่า

" เมื่อศาสนาเริ่มเกิดขึ้นมาจากความกลัวในจิตใจของมนุษย์ ต่อภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ภูเขาไฟระเบิด น้ำท่วม แผ่นดินไหว และพายุต่างๆ ทำให้มนุษย์สร้างพระเจ้าขึ้นมา และพิธีกรรมการบูชาผู้ก็เริ่มเกิดขึ้น สตรีจะอุทิศตนให้แก่พระเจ้า เพื่อการหยุดยั้งภัยธรรมชาติดังกล่าว และผู้ที่จะเป็นตัวแทนของพระเจ้าที่รับการบูชาผู้ก็คือบรรดานักบวชโบราณนั่นเอง โสภณจึงได้เริ่มมีขึ้นในสังคมตั้งแต่นั้นมา"

ความไร้ตรรกะและเหตุผลนั้น ไม่สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ตลอดไป เมื่อภัยพิบัติที่นักปราชญ์ได้วางล่อให้บุคคลกลุ่มอื่นๆ ในสังคมหลงเชื่อ เริ่มจะมีจุดอ่อนมากขึ้น คนทั่วไปก็จะเริ่มเห็นในความล้อหล และกลลวงของบรรดานักบวช และบัณฑิตราชสถาน ปัญญาชนบางกลุ่มจะเริ่มตั้งคำถามกับความตั้งใจจริงของบรรดาผู้ปกครองเหล่านี้ ไม่เพียงแต่เรื่องของพิธีกรรม แต่เรื่องของการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและการฉ้อ-ราษฎร์บังหลวงด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้การต่อสู้กันเองระหว่างปัญญาชนก็จะเกิดขึ้น และฝ่ายที่ฝ่ายแพ้ก็จะเริ่มที่จะละสมทพันธ์เพื่อทดแทนความรู้สึกไม่มั่นคงที่เกิดขึ้นของตน ในทำนองเดียวกัน นักบวชบางกลุ่มก็จะเริ่มปฏิบัติตามเส้นทางที่คล้ายคลึงกัน จนความรู้สึกและจิตวิทยาแบบใหม่ก็ได้เกิดขึ้น เกิดเป็นชนชั้นพ่อค้าที่นิยมการละสมความมั่งคั่งทางวัตถุ

การปฏิรูปทางด้านปัญญาของคนในสังคม จะทำให้โครงสร้างอำนาจของนักบวชและปัญญาชนค่อยๆ หดคลู่แล้วลง ขณะเดียวกันพ่อค้าก็จะ เริ่มมีอำนาจในสังคมมากขึ้น โดยจะใช้ความชำนาญทางด้านเศรษฐกิจควบคุมสังคมเอาไว้ วิธีการใช้ปัญญาของกลุ่มพ่อค้าและปัญญาชนนั้น จะมีความแตกต่างกันไป คือปัญญาชนจะมีความสนใจในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงโลกและสภาพสังคมให้มีระเบียบมากขึ้น ในขณะที่พ่อค้าจะใช้ปัญญาเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่งคั่งทางวัตถุเท่านั้น ในยุคพ่อค้าอำนาจแห่งความมั่งคั่งของพ่อค้า จะทำให้นักบวช ธรรมกร ตลอดจนปัญญาชนต้องทำงานอย่างหนักในการสร้างความมั่งคั่งให้แก่พ่อค้า เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุในการดำรงชีพ คนทุกชั้นจะยอมจำนนต่อความมั่งคั่ง จนทำให้จิตใจความรู้สึกและความคิดแบบพ่อค้านั้น แพร่กระจายไปทั่วสังคม ซึ่งแม้ว่าอำนาจในยุคพ่อค้าจะมีลักษณะที่กระจาย ไม่อยู่ภายใต้การตัดสินใจของบุคคลคนเดียว หรือกลุ่มเดียว แต่อำนาจนี้ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม ได้กลายเป็นการค้าไปหมด แม้แต่เรื่องของศิลปะ การศึกษา การประดิษฐ์คิดค้น การกีฬา ฯลฯ เป็นต้น และในไม่ช้าความเสื่อมทางด้านศีลธรรมก็จะเริ่มแพร่กระจายไปทั่วสังคม

ทรัพย์สินจำนวนมากจะตกอยู่ในมือของพ่อค้าที่มั่งคั่งเพียงไม่กี่คน ใน

เวลาไม่นาน เวลาตัวเอง ที่กฎหมายในสังคมจะเริ่มไม่มีผลในการบังคับใช้ แล้วคุณ  
กรรมกรก็จะเริ่มเกิดขึ้น คนส่วนมากในสังคมจะใช้ชีวิตไปเพียงเพื่อให้เกิดความอยู่รอด  
เท่านั้น ศิลปะวัฒนธรรม และศาสตร์ที่มีความละเอียดอ่อนทั้งมวล จะไม่ได้รับการพัฒนา  
ขึ้น ศิลธรรมจะเสื่อมถอย และสภาพสังคมจะไม่มีความเป็นระเบียบ สภาพเช่นนี้เองที่  
ทำให้ปัญญาชนและนักรบหลายคน ที่จำต้องทนอยู่ในสภาพของกรรมกรจำยอม ทนต่อไปไม่  
ได้ จึงร่วมมือกันขึ้นก่อการปฏิวัติขึ้น ทำให้วัฏจักรสังคมเริ่มหมุนต่อไปอีก (Dr. Ravi  
Batra, 1988 : p.23-59)

วัฏจักรสังคมนั้น จะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนไป คนกลุ่มหนึ่งๆ จะ  
ผลัดกันเป็นผู้นำสังคม และเมื่อผู้นำในแต่ละยุคเริ่มที่จะเอาเปรียบและมีความเห็นแก่ตัวกัน  
มากขึ้น การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองก็จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การปฏิวัติของ  
ชนชั้นแรงงานนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อ กลุ่มนักรบและกลุ่มปัญญาชนเริ่มทนต่อสภาพของสังคมและ  
สถานการณ์ในการเป็นกรรมกรจำยอม ภายใต้ความบีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจของชนชั้นพ่อ-  
ค้าต่อไปไม่ได้ อำนาจของความมั่งคั่ง จะไม่สามารถสยบนักรบและปัญญาชนที่ไม่มี  
ธรรมชาติดแบบกรรมกรได้ตลอดไป เมื่อความขัดแย้งในใจของกลุ่มกรรมกรจำยอมเกิดขึ้น  
อย่างเต็มที่ ก็จะนำไปให้เกิดการปฏิวัติของชนชั้นกรรมาชีพขึ้น (Shudra Revolution)  
แล้ววัฏจักรสังคมก็จะเริ่มรอบใหม่ ยุคสมัยของสังคมนั้นมีการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไป  
เรื่อยในประวัติศาสตร์มนุษย์ ดังภาพต่อไปนี้คือ



ภาพแสดงวัฏจักรสังคม

แม้ว่าทฤษฎีเฟร์ว้าที่จะจำแนกประเภทของมนุษย์ออกเป็น 4 ชั้น และ  
ได้อธิบายถึงวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงไป ตามลักษณะธรรมชาติของสังคม ภายใต้การ  
นำของคนชั้นหนึ่งไปสู่ชั้นใหม่ แต่เฟร์ว้าก็ยังกล่าวถึงบุคคลอีกจำพวกหนึ่ง ซึ่งมีความ  
สำคัญมากต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ดีขึ้นมาโดยตลอด บุคคลจำพวกนี้ได้แก่กลุ่ม  
ปัญญาชนที่มีคฤศธรรม หรือ ชัดวิพระ ในภาษาสันสกฤต (Sad Vipra) คนกลุ่มนี้จะทำหน้าที่  
ที่เป็นผู้นำที่แท้จริงของสังคม และคนกลุ่มนี้จะมิอยู่ในสังคมทุกยุคสมัย โดยจะเป็นผู้ที่คอย  
เฝ้าดูความสงบเรียบร้อยของสังคม เฝ้าดูการเอาใจเอาเปรียบในสังคมโดยรวมไม่ให้

เกิดขึ้น ชัดวิพระจะเป็นผู้คอยควบคุมการหมุนเปลี่ยนอำนาจของวัฏจักรสังคม หากเมื่อใดที่กลุ่มผู้นำ ทำการปกครองสังคมอย่างไม่เหมาะสมถูกต้อง ก่อให้เกิดปัญหามากมาย ชัดวิพระก็จะให้การศึกษาและความรู้แก่ประชาชนโดยรวม ให้เข้าใจถึงความไม่เหมาะสมถูกต้องเหล่านั้น จนเกิดกระแสแห่งการต่อต้าน เพื่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้มีความเหมาะสมขึ้น ชัดวิพระจะทำเช่นนี้ด้วยอุดมคติที่พยายามจะช่วยให้สมาชิกทุกหน่วยในสังคมสามารถมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนให้บรรลุถึงสมบูรณ์ภาพได้

ปัญญาชนคุณธรรมในสังคมปัจจุบันนี้ จะได้แก่บุคคลที่มีอุดมคติ ที่จะใช้ความพยายามทั้งหมดของตน ในการแสวงหาความสมบูรณ์ให้แก่ชีวิตและสังคม จะเป็นผู้ที่ได้พยายามฝึกจิตใจของตน ให้เกิดความบริสุทธิ์ขึ้น เพื่อให้จิตสามารถตระหนักถึงสมบูรณ์ภาพที่อยู่ในแต่ละบุคคลได้ ชัดวิพระจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และพยายามที่จะสนับสนุนให้บุคคลอื่นนั้นมีคุณธรรมด้วย เป็นผู้ที่ยืนยันต่อสู่กับความชั่วร้ายและอธรรมในทุกรูปแบบ ชัดวิพระจะเป็นนักปฏิวัติจิตสำนึก และวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคม เพื่อที่จะพยายามจะเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในสังคมสามารถเรียนรู้และฝึกตนให้เป็นผู้ที่มีอิสรภาพที่แท้จริงได้ ชัดวิพระจะเป็นผู้ที่มีการวางแผนการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างแยบคาย เพื่อที่จะสามารถตอบปัญหาทั้งทางด้านวัตถุ ทางด้านอภิปราย ด้านจิตใจ และระบบคุณธรรม ได้โดยรอบด้าน ซึ่งจะนำสังคมไปสู่อุดมคติได้ ชัดวิพระจะต้องต่อสู่กับความชั่วร้ายและการเอาวัดเอาเปรียบทุกรูปแบบในสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะต่อต้านอำนาจอันไม่เป็นธรรมทั้งหมดของผู้ปกครองที่เห็นแก่ตัวได้ ชัดวิพระจะวางพื้นฐานแห่งคุณธรรมในสังคมเสียใหม่โดยจะ

- เสนอคุณค่าทางการศึกษาแบบใหม่ โดยใช้สื่อมวลชนช่วย
- วางแบบอย่างให้มวลชนสามารถปฏิบัติตามได้
- พยายามปลุกจิตสำนึกของมวลชน

ปัญญาชนคุณธรรมเหล่านี้ จะเป็นผู้ที่พยายามนำสังคมไปสู่ภาวะที่เหมาะสมมากขึ้น หากสังคมมีสภาพการเอาวัดเอาเปรียบสูง ชัดวิพระก็จะพยายามช่วยเร่งให้วัฏจักรสังคมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วขึ้น ชัดวิพระจะต้องไม่ประพฤติดนแบบหน้าไหว้หลังหลอก ไม่พูดอย่างทำอย่าง และจะต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพและความสุขของสมาชิกทุกคนในสังคม และจะต้องพยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในสังคมขึ้น เพื่อให้ประชาชนหันมานิยม ที่จะแสวงหาความสุขที่มีความสมบูรณ์ลึกซึ้งขึ้น ให้มนุษย์เกิดความรู้สึกที่ไม่แบ่งแยกในเรื่องของเผ่าพันธุ์ ฐานะ เชื้อชาติและความเชื่อต่างๆที่มีความคับแคบ แต่ให้ความรู้สึกที่เป็นสากล ที่ไม่แบ่งแยกนั้นสามารถพัฒนาขึ้นได้ ประหนึ่งว่า ทุกๆสิ่งที่มีอยู่ในจักรวาลนั้น เป็นเสมือนหนึ่งร่วมครอบครัวเดียวกัน ซึ่งในทีนี้อาจจะพอสรุปคุณสมบัติของ ชัดวิพระหรือปัญญาชนคุณธรรม ผู้นำในสังคมใหม่ว่ามีดังนี้คือ

จะต้องเป็นผู้ที่มีความเคร่งครัดในธรรม และมีความสามารถที่จะรู้

เท่าทันความล้นหลามชั่วร้าย ตลอดจนการเอาวัดเอาเปรียบทุกชนิดที่จะเกิดขึ้นในสังคม  
ที่รู้วิธีที่จะเอาชนะมันได้ เป็นผู้ที่เชื่อในพระนิพพานหรือความสุขสมบูรณ์ของมนุษย์ว่าเป็น  
สิ่งที่สามารถตระหนักถึงได้จริง ปัญญาชนคุณธรรมควรเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเข้าใจ  
ความรู้สึกของคนทุกชนชั้น ตลอดจนสามารถทำงานได้ทุกชนิด ทั้งงานทางด้านการใช้แรง  
งาน ทั้งมีจิตใจที่มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว เสียสละและมีความรับผิดชอบแบบนักรบ มี  
ปัญญาที่เฉียบคมที่สามารถเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ในสังคม สามารถจัดระบบให้มนุษย์มี  
พัฒนาการในทางที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น ได้โดยรอบด้าน และมีความสามารถที่จะเข้าใจ  
ใจเกี่ยวกับเรื่องการค้า การผลิต ฯลฯ เพื่อที่จะรู้เท่าทันจิตใจแบบพ่อค้า รู้เท่าทันการ  
เอาวัดเอาเปรียบของสังคมทุกรูปแบบ จนสามารถจัดระบบที่จะจำกัดผลของความโลภของ  
กลุ่มคนที่มีจิตใจแบบพ่อค้าลง เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่นในสังคมได้

ในยุคใดที่สังคมมีปัญญาชนคุณธรรมอยู่จำนวนมาก พัฒนาการของสังคม  
จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่มีความก้าวหน้าขึ้นได้ง่ายและเร็วขึ้น ทั้งในส่วนของปัจเจก-  
บุคคลและสังคมโดยรวม แต่ยุคใดที่ปัญญาชนคุณธรรมมีจำนวนน้อย สังคมก็จะมี การเอาวัด  
เอาเปรียบโดยคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จนความสงบสุขทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวมนั้นสูญหายไป  
ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สังคม จะต้องสร้างให้มีบุคคลที่เป็นปัญญาชนคุณธรรมจำนวนมาก  
ขึ้น เพื่อว่าสังคมจะได้ดำเนินไปสู่อุดมคติได้อย่างรวดเร็วขึ้น

ตามปรกติแล้วสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไป ในลักษณะของวิวัฒนาการ  
ซึ่งจะเป็นไปอย่างช้าๆ ตามธรรมชาติ ทีละขั้น โดยไม่มีการเสียเลือด และน้ำตา  
การเปลี่ยนแปลง จะเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งก็ทำให้สภาพของสังคมที่เป็นอยู่  
ดำรงอยู่ในสภาพเดิมต่อไปได้นาน แม้ว่า จะเป็นสภาพสังคมที่ยังไม่สมบูรณ์ก็ตาม แต่การ  
เปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ ที่เรียกว่าการปฏิวัติสังคมนั้น คือการเร่งให้วิวัฒนาการสังคม  
เปลี่ยนยุคไปอย่างรวดเร็วกลับพลัน โดยมากแล้วมันจะมีความรุนแรง และการสูญเสีย  
เลือดเนื้อกันมาก แต่เมื่อใดที่ในสังคมนั้นมีปัญญาชนคุณธรรมอยู่จำนวนมาก ปริมาณการ  
สูญเสียเลือดเนื้อก็จะลดลง การเปลี่ยนแปลงชนิดนี้ กลุ่มผู้ทำการปฏิวัติจะต้องเสนอความ  
คิดใหม่ให้แก่สังคม และมีการผลักดันให้แนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคมด้วยวิธีการ  
ต่างๆ การปฏิวัติที่ผู้เข้ามาในสังคมนั้นมี 2 ชนิดคือ

- การปฏิวัติแบบอนารักถอนโค่น จะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้มี  
ชีวิตของสมาชิกในสังคมมีการเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างมาก เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งลง  
ถึงราก ถึงแก่นสารและเนื้อหาในการเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างของการปฏิวัติแบบนี้ได้แก่  
การปฏิวัติฝรั่งเศส การปฏิวัติในประวัติศาสตร์อเมริกา และการปฏิวัติอุตสาหกรรม เป็นต้น  
การปฏิวัติเพียงบางส่วน จะเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง  
ของอำนาจทางการเมืองเท่านั้น เช่นการเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองประเทศ เป็นต้น ซึ่งการ  
เปลี่ยนแปลงเช่นนี้ จะไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม

ให้ดีขึ้นเลย เช่น การปฏิวัติขับไล่มาร์คอสในสังคมฟิลิปปินส์ ฯลฯ เป็นต้น เมื่อปฏิวัติ  
 เรียบร้อยแล้ว ความเห็นอยู่ของประชาชนในสังคมก็ยังคงทุกซั้วเหมือนเช่นเดิม เป็นต้น  
 เพราะที่ได้เสนอว่า ความสมบูรณ์และเหมาะสมของสังคมนั้น จะเกิด  
 ขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ สังคมมีองค์ประกอบครบ 6 ประการ (6 Spoke of social  
 cycle) ดังนี้คือ

1. จะต้องมียุคคติทางด้านการปฏิบัติตน ซึ่งได้แก่การรวมเป็นหนึ่ง  
 เดียวกับภาวะแห่งสิ่งที่มีคามบริสุทธิ์ ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งในจักรวาล ที่ศาสนาพุทธเรียกว่านิพพาน ศาสนาคริสต์และศาสนาอื่นที่มีความเชื่อกันในพระเจ้า เรียกว่า การรวม  
 เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า (ดูเรื่องอภิปราย)

2. จะต้องมียุทธวิธีการปฏิบัติตน เพื่อให้มนุษย์สามารถบรรลุถึงยุคคติแห่ง  
 ชีวิตที่ตั้งไว้ได้ เช่นการฝึกสมาธิภาวนา การฝึกอาสนะ ฯลฯ

3. จะต้องมียุทธวิธีสังคม ที่อธิบายถึงการพัฒนาและการจัดระบบสังคม  
 อย่างเหมาะสม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งก็หมายถึงยุทธวิธีเพื่อนั่นเอง

4. จะต้องมียุทธการมองสังคมที่ถูกต้อง เห็นว่ามนุษย์ทุกคนและ  
 สรรพสิ่งทั้งมวลนั้น ไม่แบ่งแยกกัน มีความประสานกลมกลืน เกี่ยวข้องกันประหนึ่งเป็น  
 สมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งควรจะต้องมีความสัมพันธ์กันโดยคำนึงถึงพัฒนาการและ  
 ความสุขสงบก้าวหน้าของกันและกันด้วย ซึ่งนั่นก็คือทัศนะ แบบนีโอฮิวแมนนิส

5. จะต้องมียุทธวิธีที่อธิบายเกี่ยวกับเรื่องราวในด้านต่างๆ ของมนุษย์  
 จิตใจและสังคม หนังสือที่สามารถแนะแนวทางในการฝึกตน และการจัดระบบสังคม ไว้  
 อย่างละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจยุคคติอย่างผิดพลาด  
 หรือไม่ถูกต้องไป นอกจากนั้นหนังสือยังสามารถรักษาเนื้อหา รายละเอียดและความเข้าใจ  
 ในเรื่องต่างๆ ได้ดี การถ่ายทอดต่อกันไปเรื่อยๆ อันอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่  
 บิดเบือนไปได้

6. จะต้องมียุทธวิธีคนพบ ผู้นำหรือผู้ที่เป็นตัวแทนแห่งการบรรลุถึงความสุข  
 อันสมบูรณ์ ผู้ที่สามารถเข้าใจสภาพของชีวิตและสังคมได้อย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะได้เป็นผู้  
 ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

ยุทธวิธีเหล่านี้และยุทธวิธีอื่นๆ นั้น มีความแตกต่างกันในหลายประเด็น  
 ดังนี้คือ

1. การผลิตในสังคมทุนนิยมนั้น จะมีเรื่องผลกำไรของผู้ลงทุนเป็นแรงจูงใจ  
 ในการผลิต ส่วนแนวคิดที่เน้นแรงจูงใจในการผลิต จะพิจารณาจากความต้องการในกา  
 บริโภคของคนในสังคม

2. ทุนนิยมเปิดโอกาสให้เกิดการเอาวัดเอาเปรียบในสังคม ได้อย่างเต็มที่  
 ในขณะที่เพราที่ พยายามที่จะต่อต้านการเอาวัดเอาเปรียบในทุกรูปแบบ

3. ทุนนิยมปล่อยให้เกิดการผูกขาดการค้า และอำนาจทางเศรษฐกิจได้ ในขณะที่เพร่าที่พยายามที่จะกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจออกไปด้วย ระบบอุตสาหกรรมสามประเภท

4. ในสังคมแบบทุนนิยมนั้น คนตกงานจะมีอยู่จำนวนมาก ในขณะที่สังคมแบบเพร่าที่ จะพยายามสร้างงานให้แก่สมาชิกทุกคนในสังคม เพื่อเป็นการประกันสังคมว่าทุกคนในสังคมจะได้รับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิตอย่างพอเพียง

5. การคอร์รัปชั่นมีอยู่ทั่วไปในสังคมแบบทุนนิยม ในขณะที่สังคมแบบเพร่าที่จะเปิดโอกาสให้มีการคอร์รัปชั่นได้น้อยมาก

6. จิตใจของมนุษย์ในสังคมแบบทุนนิยม จะจัดจ้านและมุ่งเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินและวัตถุ ทำให้ลักษณะความสัมพันธ์กันของมนุษย์ในสังคมนั้นเสื่อมเสียไป ส่วนจิตใจของมนุษย์ในสังคมแบบเพร่าที่นั้น มีการเน้นเพื่อการพัฒนาศักยภาพในด้านที่มีความลึกซึ้งขึ้นด้วย จึงทำให้มนุษย์ไม่ได้มองทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเงินและวัตถุไป

7. คุณค่าของชีวิตมนุษย์ในสังคมทุนนิยมนั้น มีความเสื่อมถอยลงอย่างมาก มนุษย์จะไม่ยอมกระทำการใดหากไม่ได้ผลตอบแทน แต่ในสังคมแบบเพร่าที่นั้น มนุษย์จะรู้สึกว่าการช่วยเหลือสังคมนั้น เป็นหน้าที่อันมีเกียรติของตน

8. ในสังคมแบบทุนนิยมนั้น ความยากจน ยาชญากรรม ความเสื่อมโทรมทางด้านคุณธรรมนั้น เกิดขึ้นทั่วไป แต่ในสังคมแบบเพร่าที่ จะพยายามขจัดปัญหาต่างๆ เหล่านี้ให้หมดไป

ส่วนความแตกต่างของทฤษฎีเพร่าที่กับทฤษฎีมาร์กซิสต์นั้น ก็มีความแตกต่างกันด้วย ดังนี้คือ

1. มาร์กซิสต์นั้น เชื่อในหลักการ เรื่อง การจำแนกแจกจ่ายอย่างเท่าเทียมกัน การไม่มีชนชั้น และการไม่มีการแบ่งแยกรัฐ ส่วนเพร่าที่นั้น เชื่อว่า ความแตกต่างกันของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่แน่นอนธรรมชาติ ดังนั้นเพร่าที่จึงได้เชื่อในเรื่องการแบ่งลักษณะชนชั้นตามคุณลักษณะของมนุษย์ และการจำแนกแจกจ่ายอย่างสมเหตุสมผล

2. มาร์กซิสต์เสนอว่าชนชั้นแรงงานควรจะเป็นผู้นำของประเทศ แต่เพร่าที่เสนอว่าปัญญาชนเคอเธอร์ควรที่จะเป็นผู้นำของสังคม

3. สังคมแบบมาร์กซิสต์นั้น จะมีคน 2 ประเภทคือ ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง ส่วนสังคมแบบเพร่าที่นั้น จะแบ่งคนออกเป็น 4 ประเภทคือ ภาวกรร นักรบ ปัญญาชน และพ่อค้า

4. มนุษย์ในสังคมแบบมาร์กซิสต์นั้น จะกลายเป็นมนุษย์ทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น มาร์กซิสต์ปฏิเสธในเรื่องการแสวงหาคคุณค่าของชีวิต แต่เพร่าที่นั้นถือว่าชีวิตมนุษย์นั้นเป็นเรื่องของการแสวงหาคคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต

5. สังคมแบบมาร์กซิสต์นั้น ปฏิเสธในเรื่องเสรีภาพทางความคิด แต่สังคม

แบบเพร่าที่จะจำกัดเฉพาะในเรื่องของการแบ่งปันวัตถุเท่านั้น ส่วนในเรื่องของความคิด และการปฏิบัติคนต่างชนั้น เพร่าที่ไม่ปฏิเสธ

6. บุคคลในสังคมมาร์กซิสต์นั้น ต้องเสียผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม แต่ในสังคมแบบเพร่าที่นั้น มนุษย์จะสามารถได้รับทั้งประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวม

7. มาร์กซิสต์นั้นเชื่อในวัตถุนิยม และเสนอว่าทุกสิ่งทุกอย่างล้วนพัฒนามาจาก วัตถุ มาร์กซิสต์ถือว่าวัตถุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด แต่เพร่าถือว่าจิตและวัตถุนั้นมีความสัมพันธ์กัน และต่างก็มีความสำคัญ ในคนละระดับ

8. มาร์กซิสต์นั้นจะยอมรับมีตรรกะที่เป็นสังคมนิยมเท่านั้น ส่วนเพร่าที่นั้นถือในหลักนักไอฮิวแมนนิสที่เห็นว่า สรรพสิ่งทุกอย่างในจักรวาลนั้นล้วนเป็นสมาชิกของครอบครัวเดียวกันหมด

9. การเปลี่ยนแปลงสังคมแบบมาร์กซิสต์นั้น จะมุ่งเพียงการกำจัดเอาไรต์เอาเปรียบของนายทุนในสังคมแบบเก่าเท่านั้น แต่เพร่าที่นั้น ถือว่าการกำจัดเอาไรต์เอาเปรียบ เป็นเพียงสิ่งที่ช่วยให้สังคมสามารถพัฒนาจนมีสภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนา ศักยภาพโดยรอบด้านของมนุษย์ได้

## สรุปประเด็นสำคัญ

1. ทฤษฎีเพร่าทเป็นทฤษฎีที่พยายามจะประยุกต์ ทฤษฎีเศรษฐกิจสังคมนิยม ทั้งแบบทุนนิยมและสังคมนิยมเข้าด้วยกัน และประยุกต์ปรัชญาทั้งแบบวัตถุนิยมและจิตนิยมเข้าด้วยกัน โดยพยายามที่จะดำรงส่วนที่ดี พร้อมกับกำจัดส่วนเสียของทฤษฎีเหล่านั้นเสีย
2. ทฤษฎีเพร่าทสามารถเสนอวิธีที่จะแก้ปัญหา เรื่องการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคมได้ โดยที่ไม่ทำให้เกิดความเฉื่อยในเรื่องความเจริญก้าวหน้าของสังคมด้วย
3. ทฤษฎีเพร่าทได้เสนอวิธีที่จะแก้ปัญหา เรื่องความแปลกแยกในชีวิตของคนในสังคมได้อย่างน่าสนใจ
4. ทฤษฎีเพร่าทได้เสนอระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์มากที่สุด ซึ่งระบบเช่นนี้จะเกื้อต่อพัฒนาการของมนุษย์ได้มากที่สุด
5. ทฤษฎีเพร่าทเปิดโอกาสให้เกิดการเอาใจเอาเปรียบ ทางเศรษฐกิจและการเมืองในสังคมได้น้อยกว่า ทฤษฎีทางเศรษฐกิจการเมืองแบบอื่น ๆ
6. ทฤษฎีเพร่าท ไม่ใช่ทฤษฎียูโทเปีย ที่เป็นเพียงอุดมคติในความฝัน แต่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมไปสู่ความสมบูรณ์ ที่เกิดขึ้นได้จริงอย่างเป็นขั้นตอน
7. ทฤษฎีเพร่าท ได้เสนอระบบเศรษฐกิจที่มีการบริหารใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อมนุษยชาติมากที่สุด
8. ทฤษฎีเพร่าทไม่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันรุนแรง โดยใช้พื้นฐานแห่งความเกลียดชังต่อกัน แต่เสนอว่าสังคมควรจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมีพื้นฐานอยู่บนความรักและความเข้าใจต่อกัน ของมนุษยชาติทั้งมวล
9. ทฤษฎีเพร่าทเกิดขึ้นโดยมีการศึกษาและวิเคราะห์ ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติอย่างรอบคอบ

### การวิเคราะห์แนวคิดเรื่องทฤษฎีเศรษฐกิจและสังคมการเมืองแบบเพร่าท

1. ทฤษฎีเพร่าทเป็นทฤษฎีที่พยายามจะประยุกต์ ทฤษฎีเศรษฐกิจสังคมนิยม ทั้งแบบทุนนิยมและสังคมนิยมเข้าด้วยกัน และประยุกต์ปรัชญาทั้งแบบวัตถุนิยมและจิตนิยมเข้าด้วยกัน โดยพยายามที่จะดำรงส่วนที่ดี พร้อมกับกำจัดส่วนเสียของทฤษฎีเหล่านั้นเสีย เช่น

ทุนนิยมมีข้อดีที่มีการให้เสรีภาพแก่ประชาชน แต่เสรีภาพที่ทุนนิยมให้แก่



ประชาชนนั้น เป็นเสรีภาพที่ไม่มีกำหนดขอบเขตเลย ทำให้บุคคลบางกลุ่มใช้เสรีภาพ และโอกาสที่มีอยู่เหนือกว่าผู้อื่นนั้นในการเอาเปรียบผู้อื่นได้ ส่วนสังคมนั้นก็ใช้ข้อ ก่อนของทุนนิยมในเรื่องนี้ สร้างระบบใหม่ที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพในหลายๆ ด้าน เช่นด้านการสะสมทุน ด้านการเลือกอาชีพ ด้านความเชื่อทางศาสนา เพื่อจัด ระบบสังคมไม่ให้ประชาชนมีการเอาวัดเอาเปรียบกันขึ้น ซึ่งสภาพเช่นนี้ประชาชนก็จะไม่มี ความสุข เพราะเสรีภาพแม้ในเรื่องการแสดงความคิดเห็น ก็จะถูกปิดกั้นไปด้วย และ ในทางปฏิบัติจริงแล้ว การจำกัดเสรีภาพของประชาชน ก็จะเท่ากับเป็นการเพิ่มเสรีภาพ และโอกาสทางสังคมให้แก่ชนชั้นผู้ปกครองมากขึ้น จนการเอาวัดเอาเปรียบโดยชนชั้นปก ครองนั้นสามารถเกิดขึ้นอีก ในประเด็นนี้เพราะที่นั่น สนับสนุนการให้เสรีภาพแก่ประชาชน แต่เสรีภาพที่บุคคลได้รับ จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น เช่น หากบุคคล สามารถสะสมทรัพย์สินมากกว่าที่มีอยู่อย่างจำกัดได้โดยไม่จำกัดจำนวนแล้ว ย่อมจะทำให้ผู้อื่นจำ- เป็นจะต้องขาดแคลนทรัพย์สินไปได้โดยทางอ้อมได้ เพราะที่จริงได้เสนอเรื่องการกำหนด เพดานรายได้ระดับสูง และการประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนไว้ เพื่อ เป็นเครื่องมือในการประกันสวัสดิภาพของคนในสังคมโดยรวม

ในระบบทุนนิยมนี้ มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ผู้บริหาร ประเทศนั้น จะได้มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ซึ่งหากการปกครองในความเป็น จริง มีลักษณะที่ประชาชนส่วนใหญ่สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างแท้จริง และประชาชนมีความรู้ในเรื่องของการจัดสังคมที่ดีอยู่พอสมควรแล้ว ระบอบประชาธิปไตย ก็น่าจะเป็นการปกครองที่ดีได้ แต่ความเป็นจริงนั้น ประชาชนในระบอบทุนนิยมจะมีส่วน ร่วมในการปกครอง ก็เพียงเฉพาะในเรื่องการร่วมออกเสียงเลือกตั้งเท่านั้น ส่วนใน เรื่องการบริหารประเทศอื่นนั้น ประชาชนส่วนมากไม่มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับความก้าว หน้าของสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างพอเพียง หรือไม่มีเลย ประกอบกับที่ประ- ชาชนมักจะกลัวที่จะรู้หรือยุ่งเกี่ยวกับการเมืองด้วย ดังนั้นประชาชนจึงไม่สามารถที่จะมี ส่วนร่วมในการปกครองตนเองได้อย่างแท้จริง การเลือกตั้งที่เป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้ ก็ยังไม่สามารถควบคุมในเรื่องของการทุจริต และความไม่เป็นธรรมในการเลือกตั้ง จึง ทำให้ผลการเลือกตั้งตกอยู่กับผู้มีทุนและอำนาจ ที่ต้องการแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง จากการบริหารมากกว่า ที่จะได้กับผู้ที่มีความจริงจังในการพัฒนาประเทศให้ดีขึ้น อย่างแท้จริง ประเทศทุนนิยมจำนวนมากจึงยังคงมีปัญหาในเรื่องของการปกครอง ดังที่ จะเห็นได้จากปัญหาเรื่องการก่อจลาจลประท้วง ปัญหาเรื่องอาชญากรรม ความยากจน ฯลฯ ที่รัฐไม่สามารถจะแก้ไขได้ ปัญหาเหล่านี้กลายเป็นความเคยชินของคนในสังคม ที่คนโดยทั่วไปเห็นว่า เป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้จริงๆ ซึ่งมีคนเพียงจำนวน น้อยเท่านั้นที่จะเข้าใจว่า ปัญหาเหล่านี้เกิดมาจากลักษณะของการบริหารประเทศที่ยังไม่ เหมาะสม



ส่วนในระบบแบบสังคมนิยมนั้น ประชาชนไม่มีทั้งส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้นำ ไม่มีทั้งส่วนร่วมในการบริหารประเทศ และไม่มีส่วนรู้เห็นในเรื่องของการเมือง การบริหารประเทศเลย แต่ในประเทศสังคมนิยมก็มีปัญหาในเรื่องของการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานต่างๆน้อย มีภารกิจอาชญากรรม หรือมีการยึดอาชีพที่ไม่เหมาะสมต่างๆ เพื่อพยายามทำให้ชีวิตอยู่รอดน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตามคนในสังคมนิยมก็ยังมีรู้สึกว่าชีวิตยังขาดความสุขหรือบางสิ่งบางอย่างในด้านอื่นไป ส่วนทฤษฎีเพร่าที่นั่นเห็นด้วยกับการมีการเลือกตั้ง โดยที่จะต้องพยายามทำให้เงื่อนไขที่สำคัญ เช่น การประกันความจำเป็นขั้นพื้นฐานของสมาชิกทุกคนในสังคมนิยม การทำให้ประชาชนมากกว่าครึ่งหนึ่งของสังคมนิยมเป็นคนที่มีความรู้ มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมนิยม เศรษฐกิจและการเมือง และมีความสนใจในการแสวงหาความสุขที่แท้จริง ซึ่งเป็นคุณค่าสำคัญของชีวิตทุกชีวิตเสียก่อน การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยจึงน่าจะเป็นที่ยอมรับได้ เพราะโดยเงื่อนไขเหล่านี้เท่านั้น ที่จะทำให้สามารถควบคุมการเลือกตั้ง ให้ได้คนดีมาบริหารประเทศได้ การขาดความจำเป็นขั้นพื้นฐาน จะทำให้เกิดการซื้อเสียงเลือกตั้ง การขาดความรู้และคุณธรรม จะทำให้ผลจากการเลือกตั้งได้คนที่ไม่เหมาะสมมาบริหารประเทศเป็นต้น ผลก็คือการเมืองจะกลายเป็นเรื่องของการใช้อำนาจบริหารในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งในกรณีนี้ การบริหารประเทศแบบเผด็จการโดยคนดี ที่มีความจริงจังในการพัฒนาประเทศก็อาจจะดีกว่า ดังนั้นทฤษฎีเพร่าที่จึงเสนอโครงสร้างการปกครองที่จะให้มีคณะผู้สวดส่องดูแลสังคมนิยม ที่แตกต่างไปจากคณะผู้บริหารประเทศ ซึ่งคณะผู้สวดส่องดูแลสังคมนิยมจะมีอิทธิพล ในการให้ความรู้ทางด้านสังคมนิยมแก่ประชาชนได้โดยตรง อย่างเต็มที่และไม่ถูกปิดกั้น เพื่อที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้อย่างแท้จริง และสามารถควบคุมการทำงานของคณะผู้บริหารประเทศได้มากขึ้น

ความก้าวหน้าทางด้านการผลิต ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี สินค้าที่อำนวยความสะดวกสบาย ฯลฯ ในสังคมนิยมมีอยู่มากมายไม่จำกัด แต่ผลแห่งความเจริญนั้น ก็สร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มน้อยเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ทิศทางแห่งความเจริญของวิทยาการบางเรื่อง ยังเป็นไปเพื่อการทำลายล้างกันมากขึ้นด้วย เช่น ทฤษฎีเปิดโอกาสให้มีการผลิตและค้าอาวุธสงคราม ทฤษฎีเปิดโอกาสให้มีการใช้ทรัพยากรโลกอย่างฟุ่มเฟือยในขณะที่ คนจำนวนมากส่วนใหญ่ในโลกยังคงขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการยังชีพให้อยู่รอด ทฤษฎีเปิดโอกาสให้เอกชนแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงเรื่องมลภาวะและผลข้างเคียงที่เอกชนจะมัดให้กับคนอื่นในสังคมนิยมเอง และสังคมนิยมที่เล็กกว่าและอ่อนแอกว่ารับผิดชอบแทน ในระบบสังคมนิยมก็เช่นกัน แม้ว่าสิทธิในการพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาการ จะอยู่ในมือของรัฐอย่างเต็มที่ แต่ก็ทิศทางการใช้ทรัพยากรต่างๆ ก็ยังมีส่วนที่จะสนับสนุนการทำลายล้างและสงครามอยู่ และผู้ปกครองก็ยังมีสิทธิในการรับประโยชน์จากการพัฒนามากกว่าผู้ถูกปกครองด้วย การขาด

ซึ่งผลประโยชน์นี้พิเศษที่บุคคลจะได้รับในการพัฒนาวิทยากร การสร้างงาน ฯลฯ ทำให้คนในระบบสังคมนิยมเกิดความเฉื่อย และไม่มีแรงจูงใจที่จะสร้างผลงานัก ส่วนทฤษฎีเพราะฉะนั้น สนับสนุนเฉพาะเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดการผ่อนคลาย และระบบวิถีชีวิตที่ดีขึ้นของคนส่วนรวม แต่ไม่สนับสนุนเทคโนโลยีที่พัฒนาไปในการทำลายล้าง และความฟุ่มเฟือยของคนกลุ่มเดียว โดยที่เชื่อว่าที่จะมีเรื่องหลักในการจัดอุตสาหกรรม 3 ชนิด และการใช้ระบบสหกรณ์ในการกระจายผลประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นจากเทคโนโลยีและวิทยาการ ฉะนั้นเชื่อว่าที่จึงยังคงเป็นระบบที่ไม่ทำให้เกิดความเฉื่อยในการผลิต และความก้าวหน้า เพราะผู้ที่สามารถสร้างประโยชน์แก่สังคม ก็จะได้รับส่วนเกินจากการแบ่งสรรผลประโยชน์ของสังคม เพื่อที่จะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้ดีขึ้น และเชื่อว่าที่ยังเสนอให้มีการ เกิดรัฐบาลโลก เพื่อป้องกันมิให้คนกลุ่มชนชาติหนึ่ง เอาเปรียบชนชาติอื่นทางด้านเศรษฐกิจการเมืองด้วย

ปรัชญาจิตนิยมนั้น จะเน้นในเรื่องการแสวงหาความสุขทางจิตใจ จนไม่สนใจเรื่องของการพัฒนาวัตถุเลย อันจะทำให้สังคมเกิดความล้าสมัย มีความไม่สะดวกสบายทางกายภาพ ไม่มีความเจริญทางเทคโนโลยีและวิชาการ ฯลฯ ส่วนปรัชญาวัตถุนิยมนั้น ก็จะเน้นแต่ในเรื่องของการพัฒนาเทคโนโลยีและวัตถุ การแบ่งสรรทางเศรษฐกิจและทรัพยากรทางวัตถุ การใช้ชีวิตให้อยู่รอดในเรื่องของปัจจัย 4 และการสะสมวัตถุต่างๆ จนละเลยเรื่องของคุณค่าของสิ่งที่เกิดขึ้นทางจิตใจของชีวิตไป ซึ่งแนวคิดที่สุดโต่งทั้งสอง ไม่ได้นำไปสู่ชีวิตที่มีความสมบูรณ์หรือดีขึ้นอย่างแท้จริง เพราะที่จึงได้สนับสนุนให้มีการใช้วัตถุนิยมเพื่อมาเสริมให้ชีวิต มีความสะดวกสบายมากขึ้น มีปัญหาทางกายภาพน้อยลง และมีเวลาว่างมากขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาจิตใจให้ไปสู่ความสุขที่สมบูรณ์ได้ดีขึ้น

2. ทฤษฎีเชื่อว่าที่สามารถเสนอวิธีที่จะแก้ปัญหา เรื่องการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคมได้ โดยที่ไม่ทำให้เกิดความเฉื่อยในเรื่องความเจริญก้าวหน้าของสังคมได้โดย การประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ในระบบทุนนิยมนั้น จะมีปัญหาในเรื่องความแตกต่างของรายได้ของคนในสังคมมาก และมีปัญหาในเรื่องความยากจน การขาดอาหาร ฯลฯ มาก ซึ่งระบบสังคมนิยมพยายามที่จะแก้ปัญหา นี้ โดยการควบคุมการผลิตและการแบ่งปันผลประโยชน์เสียทั้งหมด จริงอยู่ระบบสังคมนิยมนั้นสามารถแก้ปัญหาในเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนได้ โดยการปันส่วน ฯลฯ แต่การทำนั้นก็ทำให้เกิดความเฉื่อยในเรื่องความก้าวหน้าทางสังคมขึ้นได้ เพราะถึงแม้จะไม่พยายามทำงานหนัก ประชาชนก็สามารถอยู่รอด เพราะสังคมมีการประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว และถึงแม้ประชาชนจะพยายามทำงานอย่างหนัก สามารถสร้างผลงานให้แก่สังคมอย่างมากมาย แต่ระบบสังคมนิยมก็ไม่ได้มีการให้รางวัลพิเศษเพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้คนในสังคมเกิดความต้องการที่จะทำงานเพื่อสังคมมากขึ้นเลย ซึ่งเชื่อว่าที่นี้จะ

พยายามประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน โดยการสร้างงานให้แก่ประชาชน เมื่อประชาชนทำงาน ก็จะได้รับรายได้ที่พอเพียงกับการนำไปซื้อความจำเป็นขั้นพื้นฐานได้ ซึ่งการแบ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานเช่นนี้ บุคคลจะต้องทำงาน จึงจะได้รับรายได้ที่พอเพียงมาซื้อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน อนึ่งรายละเอียดของความต้องการของมนุษย์นั้นก็มีความแตกต่างกัน การแบ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยวิธีนี้ ก็จะทำให้เกิดความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการที่แตกต่างกันของมนุษย์นั้น ได้มากกว่าการแบ่งสรรโดยการปันส่วนด้วย

ระบบอุตสาหกรรมใหญ่ที่จะมีการควบคุมโดยระบบสหกรณ์ ก็จะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่คนส่วนใหญ่ได้มากกว่า การรวมอำนาจทางเศรษฐกิจให้อยู่ในมือของเอกชนเพียงไม่กี่คน และการที่รัฐผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งอย่างดีแล้ว ทำการควบคุมระบบอุตสาหกรรมหลัก บนพื้นฐานของการไม่มีกำไรและขาดทุน ก็จะช่วยให้ไม่เกิดการผูกขาดขึ้นในอุตสาหกรรมที่สำคัญ ส่วนอุตสาหกรรมเล็กหรือร้านค้า ซึ่งจะพัฒนาเป็นการผูกขาดได้ยากเท่า่นั้น ที่เอกชนจะมีโอกาสเป็นเจ้าของแต่ผู้เดียวได้ การจัดระบบเช่นนี้ จะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ขึ้น ในขณะที่ตัวกันประชาชนก็จะมีเสรีภาพภายใต้กติกาที่ได้กำหนดไว้ เพื่อป้องกันเกิดการเอาเปรียบของคนกลุ่มน้อยขึ้น

**ทฤษฎี** เพราะที่ยังมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนทำงานช่วยเหลือ หรือสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมโดย จะมีการแบ่งรายได้ส่วนเกินที่เหลือจากการแบ่งสรรความจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่คนเหล่านี้ โดยที่ส่วนเกินที่ได้รับ จะไม่ได้จำแนกเป็นรางวัลเพื่อความสะดวกสบายส่วนบุคคล แต่จะต้องสนับสนุนและ เยื่อให้บุคคลสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ของสังคมได้ดีขึ้นด้วย การแบ่งสรรเช่นนี้ จะเป็นแรงเสริมช่วยให้คนในสังคมมีแรงจูงใจที่จะทำงานเพื่อสร้างสรรค์สังคมมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สังคมเกิดความก้าวหน้าเพื่อส่วนรวมได้รวดเร็วยิ่งขึ้นได้

3. ความแปลกแยกเป็นจุดอ่อนสำคัญของคนในสังคมปัจจุบัน ทั้งในระบบทุนนิยม และระบบสังคมนิยม เพราะชีวิตของประชาชนจะมุ่งไปเพียงเพื่อการได้มาซึ่งความต้องการทางวัตถุ และขาดซึ่งเป้าหมายแห่งความสุขที่แท้จริงของชีวิตไป ในระบบทุนนิยม คนจนจะเป็นทุกข์เพราะชีวิตต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด และความขาดแคลนในเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ส่วนคนมั่งมีก็จะเป็นทุกข์ เพราะชีวิตขาดซึ่งเป้าหมายแห่งความสุขที่ลึกซึ้งของชีวิต ทำให้คนมั่งมีต่างแข่งกัน เพื่อที่จะสะสมวัตถุกันให้ได้มากขึ้นเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จริงอยู่เทคโนโลยีสามารถช่วยผ่อนแรงให้แก่มนุษย์เป็นอย่างมาก แต่ประโยชน์ส่วนใหญ่ของเทคโนโลยีนั้น ก็ตกอยู่กับคนกลุ่มน้อยเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น สำหรับคนส่วนใหญ่แล้ว จะกลับรู้สึกว่าการชีวิตของตนกลายเป็นสิ่งไร้ความหมาย และทำอะไรไม่ได้ไปเมื่อเทียบกับระบบอันยิ่งใหญ่ ซับซ้อน ส่วนคนในระบบสังคมนิยมนั้น ก็มีสภาพไม่แตกต่างจากกันนัก ประชาชนจะรู้สึกว่าเป็นเพียงสิ่งเล็กๆ ที่ไม่มีความหมายในสังคมอันยิ่งใหญ่ซับซ้อน แม้ว่าจะมีการประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐาน แต่ความ

ต้องการของมนุษย์ก็ไม่ได้หยุดอยู่เพียงแต่ความต้องการทางกายภาพเท่านั้น มนุษย์ยังมีความต้องการในเรื่องของความเข้าใจชีวิต ที่มีความละเอียดลึกซึ้งด้วย ทฤษฎีเพร่าทิงจึงได้เสนอวิธีที่จะแก้ปัญหา เรื่องความแปลกแยกในชีวิต โดยจะมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยผ่อนแรง เพื่อให้มนุษย์สามารถมีเวลาว่างได้มากขึ้น แต่จะต้องมีการจัดสรรในเรื่องการแบ่งปันผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการพัฒนาของเทคโนโลยีเสียใหม่ อย่างยุติธรรมมากขึ้น โดยที่จะใช้ระบบสหกรณ์มาช่วยให้การแบ่งสรรผลประโยชน์จากอุตสาหกรรม มีการกระจายตัวออกไป ซึ่งจะทำให้ไม่มีใครจะใช้เวลาทำงานน้อยลง เพราะมีเทคโนโลยีผ่อนแรง แต่ผลประโยชน์ที่จะได้จากอุตสาหกรรมก็ยิ่งเท่าเดิม คือเพียงพอต่อการได้มาซึ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต ส่วนเวลาที่เหลือมากขึ้นนั้น มนุษย์จะมีอิสระในการพัฒนาศักยภาพในด้านที่มีความละเอียดลึกซึ้งต่างๆของตนมากขึ้น เช่นการประดิษฐ์คิดค้น ศิลปดนตรี วรรณกรรม การปฏิบัติธรรมเพื่อการแสวงหาความสุขและความเข้าใจชีวิตที่แท้จริง เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ความแปลกแยกของคนในสังคมหมดไป เพราะการทำงานเพื่อความอยู่รอดจะกลายเป็นเพียงส่วนเล็กๆส่วนหนึ่งของชีวิต แต่เวลาส่วนใหญ่ นั้น มนุษย์ยังสามารถใช้ไปในการที่จะสร้างสรรค์ หรือค้นหาสิ่งที่ตนมีความสนใจเป็นพิเศษได้ ทฤษฎีเพร่าทิงน่าจะสามารรถแก้ปัญหา เรื่องความแปลกแยกที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้

การไม่ปฏิเสธในเรื่องของเทคโนโลยีและวิชาการของเพร่าทิงนั้น เป็นแนวคิดที่น่าสนใจอย่างมาก ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันนี้ ได้มีการถกเถียงในเรื่องของความเจริญ วิทยาการอย่างมาก ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยเร่งให้สังคมมนุษย์มีการเอารัดเอาเปรียบได้มากขึ้น มีความไม่เท่าเทียมกันมากขึ้น และทำให้มนุษย์นั้นก่อสงครามที่มีความรุนแรงได้มากขึ้นด้วย ในประเด็นนี้โออิวันแมนนิสได้แยกแยะไว้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ต้นเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้น อยู่ที่จิตใจของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ไม่สามารถควบคุมจิตใจและความต้องการของตนเองได้ เมื่อมนุษย์ไม่สามารถที่จะจัดระบบที่ไม่เปิดโอกาสให้การทำร้ายเอาเปรียบกันนั้นเกิดขึ้นได้ ปัญหาต่างๆก็จะยังคงดำรงอยู่ต่อไป แต่หากมนุษย์สามารถที่จะพัฒนาจิตใจของตนและคนในสังคมทั้งหมดให้ดีขึ้น และสามารถจัดระบบสังคมที่ไม่เปิดโอกาสให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบ และการทำร้ายกันนั้นเกิดขึ้นแล้ว ปัญหาต่างๆก็ย่อมหมดสิ้นไปเอง เทคโนโลยีนั้นเป็นแต่เพียงเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหากมีการใช้ไปในทางที่ถูกต้อก็จะสามารถช่วยให้เกิดคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่มาศาล แต่หากมีการใช้ไปในทางที่ไม่ถูกต้องแล้ว ก็จะสามารถทำให้เกิดโทษได้อย่างมากเช่นกัน เพร่าทิงไม่ปฏิเสธพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีระดับสูง เหมือนแนวคิดแบบซุมมากเกอร์ที่สนับสนุนให้ใช้แต่เพียง เทคโนโลยีระดับกลางเท่านั้น สังคมในปัจจุบันนี้ เป็นยุคที่เทคโนโลยีมีพัฒนาการขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็วมาก จนไม่สามารถที่จะหยุดกระแสแห่งพัฒนาการของเทคโนโลยีได้ ซึ่งหากกลุ่มผู้ที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสังคม หยุดความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและสนใจแต่เพียงเทคโนโลยีระดับกลาง ก็จะทำให้กลุ่มตามพัฒนาการของสังคม

ไม่ทัน ในระยะยาวไปสังคมที่ใช้แต่เทคโนโลยีระดับกลางนั้น อาจเกิดเป็นสภาพที่ล่าหลังขึ้นได้

ทฤษฎีเพร่าที่นั่นถือว่า เทคโนโลยีระดับสูงนั้น จะสามารถประหยัดแรงงาน และเวลาของมนุษย์ได้ ซึ่งประเด็นนี้ จะทำให้มนุษย์สามารถทุ่มเทความสนใจไปพัฒนาศักยภาพในด้านที่มีความละเอียดอ่อนของคนขึ้นได้ ปัญหาในปัจจุบันนั้นอยู่ที่ การจัดระบบสังคมและการแบ่งสรรผลประโยชน์ เทคโนโลยีระดับสูงที่อยู่ในมือของคนเพียงกลุ่มน้อยเท่านั้น จะทำให้เกิดการทำงานในลักษณะที่เป็นเครื่องจักรขึ้น และทำให้มนุษย์เกิดความแปลกแยกในจิตใจได้ แต่ถ้าหากมีการเปลี่ยนการจัดระบบสังคมเสียใหม่ ให้มีการแบ่งสรรผลประโยชน์และการทำงานอย่างเหมาะสมขึ้น ดังที่เพร่าที่ได้เสนอไว้ ปัญหาในเรื่องเทคโนโลยีระดับสูง ความแปลกแยก และพัฒนาการของมนุษยชาติก็จะหมดไป

แนวคิดในเรื่องของ เศรษฐศาสตร์เชิงพุทธนั้น เป็นแนวคิดที่มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดแบบเพร่าที่มากที่สุด ในแง่ของอุดมคติเรื่องชีวิตและสังคม แต่แนวคิดแบบเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธนั้น เป็นการเสนอเพียงอุดมคติและหลักคิดอย่างกว้างๆ โดยไม่ได้เสนอรายละเอียดในการจัดระบบสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ให้ออกมาเป็นรูปธรรมอย่างที่เพร่าที่ได้พยายามเสนอ ดังนั้นทฤษฎีเพร่าที่จึงมีคุณค่าในแง่ที่ เป็นการเสนอแบบจำลอง (Model) ของการจัดระบบสังคมการเมือง ให้มุ่งสู่อุดมคติทั้งทางด้านศาสนา ทางด้านบุคคลและทางด้านการจัดสังคมด้วย แนวคิดแบบเพร่าที่นั่น เป็นการเน้นให้มนุษย์มีการพัฒนาจิตสำนึกขึ้น ให้ทันการพัฒนาทางด้านวัตถุ ซึ่งจะทำให้พัฒนาการทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจนั้น สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างควบคู่กัน ในขณะที่แนวคิดแบบเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธนั้น เป็นการชลอความเจริญทางด้านวัตถุลง โดยจะมีการเร่งให้มนุษย์มีพัฒนาการทางด้านจิตใจให้มากขึ้นแทน ดังนั้นแนวคิดแบบเพร่าที่จึงเป็นแนวคิดที่มีคุณค่า น่าจะนำมาพิจารณารับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ให้มากขึ้น

4. ความต้องการของมนุษย์นั้น ไม่ได้มีอยู่เพียงเรื่องของการได้ครอบครองวัตถุ การได้มีความสะดวกสบายในชีวิต การมีชื่อเสียง การมีอำนาจ หรือการมีคนยอมรับเท่านั้น แต่มนุษย์ยังต้องการที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ที่ตนเห็นว่ามีความหมายในชีวิตได้สำเร็จ ต้องการที่จะเข้าใจชีวิตและต้องการที่จะบรรลุถึงความสมบูรณ์ของชีวิตด้วย ซึ่งระบอบการปกครองอันใดนั้น มุ่งเพียงเรื่องการจัดสรรทรัพยากรทางวัตถุเป็นเรื่องหลัก แต่ก็ยังไม่สามารถกระทำได้อย่างดี ดังที่จะเห็นได้ว่า คนในสังคมนั้น ยังมีความแปลกแยก ความไม่พอใจ ยังรู้สึกขาดและไม่สมบูรณ์อยู่ ซึ่งความต้องการทางด้านวัตถุของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด ดังนั้นไม่ว่าจะจัดระบบสังคมในลักษณะใด มนุษย์ก็ไม่อาจจะเกิดความพอใจได้ เพร่าที่จึงได้เสนอระบบการจัดสรรวัตถุที่มีอยู่อย่างจำกัดขึ้นใหม่ ให้มีความยุติธรรมมากขึ้น ไปพร้อมกับการพยายามที่จะเปลี่ยนความต้องการในเรื่องวัตถุของมนุษย์ ให้กลายเป็นความต้องการในสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนขึ้น ซึ่งสามารถตอบสนอง

มนุษย์ได้อย่างไม่จำกัด และสามารถทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกพอใจ มีความสุข ความสำเร็จ ความสงบที่สมบูรณ์และลึกซึ้งยิ่งกว่าได้

**ทฤษฎี** เพร้าท์ไม่ได้เน้นแต่เพียงเรื่องอุดมคติของชีวิตมนุษย์เท่านั้น แต่ยังได้นั้นถึง เรื่องอุดมคติของสังคมควบคู่กันไปด้วย การเน้นแต่เพียงเรื่องอุดมคติของชีวิตเพียงอย่างเดียว เช่นที่กลุ่มที่นิยมการปฏิบัติธรรมได้ถือปฏิบัติกันมานั้น จะทำให้มนุษย์หมกหมุ่นอยู่กับเพียงตนเอง จนละเลยพัฒนาการของสังคมไป และการเน้นแต่เพียงเรื่องของอุดมคติทางสังคมเพียงอย่างเดียว อย่างที่นักปฏิวัติสังคมได้พยายามต่อสู้กันนั้น ก็จะไม่สามารถที่จะทำให้ได้มาซึ่งสังคมที่เป็นอุดมคติ ที่มีความเหมาะสมกับความป็นมนุษย์อย่างแท้จริง การที่เพร้าท์คำนึงถึงพัฒนาการของสังคมควบคู่ไปกับพัฒนาการของบุคคลด้วยนั้น ทำให้ทฤษฎีเพร้าท์มีคุณค่าในแง่ที่เป็นการ เสนอวิธีการจัดระบบสังคม ที่มีความสอดคล้องกับความป็นมนุษย์อย่างมาก ซึ่งเมื่อระบบสังคมมีความสอดคล้องกับความป็นมนุษย์ และมีการเปิดโอกาสให้เกิดการ เอาวัดเอาเปรียบกันได้น้อย ระบบสังคมก็ย่อมสามารถที่จะคงอยู่ได้นาน ดังนั้นทฤษฎีเพร้าท์จึง เป็นทฤษฎีที่ได้เสนอระบบเศรษฐกิจสังคมการเมือง ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์มากที่สุด ซึ่งระบบเช่นนี้จะ เอื้อต่อพัฒนาการของมนุษย์ได้มาก

**5. ทฤษฎี** เพร้าท์ที่จะเปิดโอกาส ให้เกิดการเอาวัดเอาเปรียบในสังคมน้อยมาก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ระบบการเลือกตั้ง การคัดเลือกผู้มีสิทธิ์รับเลือกตั้ง การให้การศึกษาทางด้านสังคมการเมืองแก่ประชาชน และการมีคณะผู้สังเกตการณ์สังคม ที่ทำงานต่างหากออกจากรัฐบาล ที่มีสิทธิ์ที่จะไม่เห็นด้วยกับการทำงานของรัฐบาล ที่มีความใกล้ชิดกับราษฎร จะทำให้การปกครองแบบเผด็จการทหารหรือการปกครองแบบรวมอำนาจรูปแบบอื่นนั้น ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ และจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้นด้วย ระบบสหกรณ์ การตั้งเขตานรายได้ การประกันเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยการ สร้างงานให้แก่สมาชิกในสังคม และวิธีการปฏิรูปที่ดินต่างๆ จะทำให้การผูกขาดอำนาจทางด้านเศรษฐกิจนั้น ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้สะดวกนัก **จนเพร้าท์จึงเปิดโอกาส** ให้เกิดการเอาวัดเอาเปรียบ ทางเศรษฐกิจและการ เมืองในสังคมได้น้อยกว่า ทฤษฎีทางเศรษฐกิจการเมืองแบบอื่นๆ

**6. ทฤษฎี** เพร้าท์ ไม่ใช่ทฤษฎียูโทเปีย ที่เป็นเพียงอุดมคติในความฝัน แต่เป็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาสังคมไปสู่ความสมบูรณ์ ที่เกิดขึ้นได้จริงอย่างแท้จริง ตอน เพร้าท์เสนอให้มีการพัฒนาสังคมโดยการพัฒนาที่ตัวบุคคลก่อน ให้บุคคลพยายามที่จะพัฒนาจิตใจและศักยภาพโดยรอบด้านของตนขึ้น แล้วใช้ศักยภาพของตนเพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด ผู้ที่ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น จะต้องศึกษาทฤษฎีเพร้าท์และสภาพสังคมให้ชัดเจน จากนั้นก็ควรที่จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความเข้าใจในด้านต่างๆ ในหมู่ผู้ที่มีความสนใจร่วมกัน จัดเป็นการสัมมนา กลุ่มศึกษา กลุ่มอภิปราย กระทั่งได้แนวคิดที่ชัดเจน จึงเผยแพร่ความคิดให้แก่คนจำนวนมากขึ้น เมื่อคนจำ-

นวนมากขึ้นให้ความสนใจในแนวคิด ก็จะตั้งเป็นสมาจ ซึ่งเป็นหน่วยงานสังคมที่สามารถพึ่งพาตนเองทางด้านเศรษฐกิจได้ สมาจนั้นจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาจิตสำนึกทางด้านสังคมของสมาชิกในสังคมได้ และเมื่อสมาชิกในสังคมมีความพร้อมมากขึ้น เวิร์ทก็ที่จะเริ่มมีบทบาททางด้านการเมืองโดยใช้ขบวนการเลือกตั้ง และเตียวกันก็พยายาม ที่จะพัฒนาคุณภาพของระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งขึ้น โดยการให้การศึกษาด้านจิตสำนึกทางสังคมแก่ประชาชน และพยายามฟื้นฟูระบบคุณธรรมในสังคมขึ้น เมื่อผู้ที่มีความเชื่อในแนวคิดแบบเวิร์ทได้ทำการบริหารประเทศ ก็จะสามารถที่จะใช้ข้อเสนอทางการจัดระบบสังคมแบบเวิร์ท ในการบริหารสังคมขึ้นได้ เช่น เรื่องการปฏิรูปที่ดิน การประกันความจำเป็นขั้นพื้นฐาน การกำหนดเพดานรายได้ การจ่ายแจกแจกจ่ายอย่างเสมอภาค ผลวิธีการแบ่งส่วนเกินของผลผลิตในสังคม การจัดระบบอนุสาวกรรม การปฏิรูปเกษตรกรรม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้สังคมมีสภาพที่เหมาะสมกับความเป็นมนุษย์ขึ้นได้

แต่แม้ว่า ทฤษฎีเวิร์ทจะได้เสนอวิธีที่เป็นระบบ มีขั้นตอนและเหตุผลก็ตาม แต่ก็น่าสงสัยว่า วิธีการหลายอย่างที่เวิร์ทได้เสนอนั้น จะสามารถประสพผลได้จริงในทางปฏิบัติหรือไม่ เช่น ระบบสหกรณ์ การเลือกตั้ง และระบบประชาธิปไตย เป็นต้น ข้อเสนอเหล่านี้มีอยู่แล้วในสังคม แต่ไม่ประสพผลสำเร็จเท่าที่ควร ทฤษฎีนั้นเป็นสิ่งที่ฟังดูงดงามเสมอ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว มีทฤษฎีจำนวนน้อยเท่านั้น ที่จะสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ และหากผู้ที่เชื่อในทฤษฎีแบบเวิร์ท ไม่มีโอกาสที่จะบริหารประเทศ แนวความคิดที่น่าสนใจหลายเรื่อง ก็ไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้จริงในสังคมได้ อย่างไรก็ตาม เวิร์ทก็ได้ให้รายละเอียด เกี่ยวกับเรื่องของสหกรณ์ การเลือกตั้ง ฯลฯ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเป็นการเสนอที่พยายามจะปิดช่องว่าง และแก้ไขข้อผิดพลาดของระบบนั้นอย่างมีเหตุผล สมาชิกและผู้นำที่มีการปฏิบัติธรรม มีเป้าหมายของชีวิตที่เป็นเรื่องของจิตวิญญาณที่มีความละเอียดอ่อน จะทำให้ความสนใจในเรื่องของการละสมวัตถุ ที่เป็นต้นตอสำคัญของปัญหาจำนวนมากในสังคมปัจจุบันนั้น มีความเจือจางลงบ้าง และแม้ว่าผู้ที่เชื่อในทฤษฎีเวิร์ท จะไม่มีโอกาสได้บริหารประเทศ แต่ก็จะสามารถเสนอข้อคิดในเรื่องของการบริหารประเทศได้ สามารถให้การศึกษาด้านสังคมแก่ประชาชนได้มากขึ้น ซึ่งอย่างน้อยก็อาจจะมีส่วนที่ทำให้สังคมนั้น มีพัฒนาการไปในทางที่เหมาะสมขึ้นบ้าง ในทางปฏิบัตินั้น เป็นสิ่งที่ไม่อาจคาดเดาได้เลยว่าทฤษฎีแบบเวิร์ทนั้น จะประสพความสำเร็จในสังคมแบบหนึ่งๆ ได้มากเพียงใด เพราะเรื่องของสังคมนั้น เป็นเรื่องที่มีตัวแปรจำนวนมาก

7. ทฤษฎี เวิร์ทได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ เรื่องของการบริหารใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจว่า จะต้องมีการประยุกต์ใช้ประโยชน์ของสิ่งต่างๆ ให้สมกับคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดนั้นให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดคุณค่าแก่พัฒนาการของมนุษย์และสังคมได้อย่างมากที่สุด นี้ในระยะเวลาอันยาวนานที่สุด นอกจากนี้ยัง



ได้เสนอเกี่ยวกับเรื่องของการกระจายผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในสังคมอย่างทั่วถึงกัน โดยคำนึงถึงความพอใจที่จะเกิดขึ้นด้วย การไม่เปิดโอกาสให้คนบางกลุ่มทำการกักตุนสะสมวัตถุได้โดยไม่จำกัด และกำหนดเพดานรายได้ จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของคนในสังคมลงได้ วิธีการแบ่งส่วนเกินการผลิตให้แก่ผู้ที่ทำงานช่วยเหลือสังคมแบบเพรวัท จะ เป็นเครื่องจูงใจให้คนในสังคม มีความพยายามที่จะช่วยกันสร้างสรรคสังคมอย่างจริงจังมากขึ้น นอกจากนี้ยังเอื้อให้การบริการสังคมของคนเหล่านั้น เป็นไปได้อย่างสะดวกขึ้นด้วย ทฤษฎีเพรวัท มีการจำแนกทรัพยากรอย่างละเอียดว่า มีทั้งทรัพยากรที่หมดสิ้นได้ ทรัพยากรที่สามารถหมุนเวียนได้ ทรัพยากรที่เกี่ยวกับศักยภาพของมนุษย์ ฯลฯ ซึ่งการใช้ทรัพยากรทุกชนิดจะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมที่สุด โดยควรที่จะประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่หมุนเวียนได้ แทนทรัพยากรที่หมดสิ้นได้ เช่น การพยายามที่จะใช้พลังงานแสงอาทิตย์แทนพลังงานน้ำมัน ถ่านหิน การใช้แก๊สจุลชีวิตที่หมุนเวียนได้แทนแก๊สสูงดื่ม ฯลฯ ส่วนทรัพยากรมนุษย์นั้น ควรที่จะใช้ศักยภาพที่ซ่อนอยู่ในตัวของมนุษย์ให้เหมาะสมและให้มากที่สุด เช่นหากบุคคลใดมีศักยภาพทางด้านปัญญา หรือพลังจิตสูง แต่มีสุขภาพทางกายอ่อนแอ ก็ไม่ควรที่จะทำงานในด้านการใช้ร่างกาย แต่ควรทำงานใช้สมองหรือพลังจิตของตนเองให้เป็นประโยชน์ เป็นต้น เพรวัทไม่เห็นด้วยกับการใช้ทรัพยากรไปในลักษณะของการทำลายล้าง หรือในลักษณะที่เป็นการสร้างความฟุ่มเฟือยที่ไร้ประโยชน์แก่คนเพียงกลุ่มน้อยเท่านั้น เพรวัทจึงเป็นการเสนอระบบเศรษฐกิจที่มีการบริหารใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ได้อย่างละเอียด เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อมนุษยชาติมากที่สุด

8. ทฤษฎีเพรวัทไม่สนับสนุนการใช้พื้นฐานแห่งความเกลียดชังต่อกัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมให้เกิดการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงสังคม การใช้ความเกลียดชังที่ผู้ถูกกดขี่มีต่อผู้กดขี่ สามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมได้อย่างรวดเร็วก็จริง แต่การเปลี่ยนแปลง เช่นนั้น จะเกิดขึ้นในลักษณะของการทำลายล้างอย่างรุนแรง ซึ่งผู้กดขี่ก็ย่อมต้องมีการโต้ตอบ ทำให้เกิดเป็นลักษณะของสงครามการปฏิบัติ ซึ่งมนุษยชาติจะมีความเสียหายมากทั้งสองฝ่าย ซึ่งหากคนทั้งสองฝ่ายพยายามทำความเข้าใจกัน และมีการใช้ความพยายามเพื่อปรับสภาพสังคม ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขเรื่องชีวิตและความอยู่รอดของกันและกันบ้าง สังคมก็ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมีพื้นฐานอยู่บนความรักและความเอาใจใส่ต่อกัน ซึ่งจะนำมาซึ่งความสงบสุขของมนุษยชาติทั้งหมดได้

ผู้ที่มิได้สนใจสภาพสังคมมากกว่าควรที่จะเข้าไปผู้ตั้งโอกาสว่า... (ต่อ)  
เหล่านั้นมีความต้องการที่จะอยู่รอด ต้องการความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ต้องการที่จะมีชีวิตที่มีคุณค่า และต้องมีการให้สิทธิของตนมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้นบ้าง จึงควรที่จะยอมรับระบบที่เปิดโอกาสให้คนที่ตั้งโอกาสกว่ามีหนทางที่จะพัฒนาตนเองขึ้น อย่างสมศักดิ์ศรีของ

ความเป็นมนุษย์ โดยที่ตนเองก็ควรที่จะหันไปหาแสวงหาคคุณค่าของชีวิตในสิ่งที่เป็นความละเอียดอ่อน ไม่สร้างความคิดครุ่น เผลอไม่ เอาวัดเอาเปรียบ ผู้อื่น แทนการแสวงหาคคุณค่าของชีวิตด้วยปัญญา ซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัด ถ้าแค่ให้เกิดเป็นปัญหาอย่างมากมายในสังคมได้

ส่วนผู้ที่ถูกกดขี่ ก็ควรที่จะเข้าใจว่าชีวิตของผู้เอาวัดเอาเปรียบนั้น เคยชินอยู่กับความสะกดกลาย การที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างฉับพลัน แม้ว่าจะทำให้ชีวิตของคนสบายขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ก็อาจจะเป็นเหตุให้ผู้อื่นปรับตัวไม่ได้ ผลก็คืออาจจะเกิดลักษณะที่เป็นการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง จนเกิดเป็นสงครามอันก่อให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนยิ่งกว่าที่ตนเคยได้รับมา นอกจากนี้ยังอาจจะเห็นได้จากประวัติศาสตร์ว่า หลายครั้งก็ผู้ที่ต้องการอำนาจทางสังคมการเมืองบางกลุ่ม ได้พยายามใช้ความเกลียดชังต่อผู้กดขี่ของผู้ถูกกดขี่ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งที่จริงแล้วการเปลี่ยนแปลงนั้น จะเป็นแต่เพียงการเปลี่ยนแปลงผู้กดขี่ ผู้เอาวัดเอาเปรียบเท่านั้น โดยที่ชีวิตความเป็นอยู่ ของคนส่วนใหญ่ในสังคมก็ยังคงทุกข์ยากลำบากเหมือนเดิมอยู่

ทฤษฎี เพราะที่จริงเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงสังคมนั้น จะเกิดขึ้นอย่างแท้จริงได้ก็ต่อเมื่อ ได้เกิดมีการ เปลี่ยนแปลงจิตสำนึกของคนส่วนใหญ่ในสังคม ให้มีความรัก ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อกันมากขึ้นเท่านั้น สังคมจึงจะเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้อย่างแท้จริง ซึ่งนอกจากการนำเสนอในเชิงปรัชญาแล้ว เพราะก็ยังได้นำเสนอในลักษณะที่เป็นเชิงปฏิบัติด้วย เช่น เรื่องการปฏิรูปที่ดิน ที่จะมึลักษณะที่ค่อยๆ เปลี่ยนอำนาจในการครอบครองเป็นเจ้าของที่ดิน จากใจเจงเขมมาสู่ความเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางวัตถุมีโอกาสนี้จะค่อยๆปรับตัวได้ พร้อมกับมีการส่งเสริมกิจกรรมในด้านที่เป็นเรื่องของความละเอียดลึกซึ้งของชีวิต

ให้มนุษย์มีเป้าหมายที่จะมุ่งไปสู่แทนเป้าหมายทางการละสมวัตแบบเดิม ที่เคยมีอยู่ในสังคมด้วย ขณะเดียวกันก็ควรส่งเสริมศักยภาพในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ที่ถูกกดขี่ โดยใช้ขบวนการเจรจา ซึ่งจะเน้นเสมือนเช่น การการต่อสู้ร่วมกัน เพื่อป้องกันแกงถูกเอาวัดเอาเปรียบไปพร้อมกับพยายามสร้างครอบครัวมนุษยชาติขึ้นใหม่ด้วย

๖. ทฤษฎี เพราะที่มีการวิเคราะห์ถึงวิถีทางการของสังคม ที่ค่อยๆมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นโดยใช้ทฤษฎีวิถีจักรสังคม ที่มองเห็นว่าสังคมนุษยชาติมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเป็นรูปแบบ โดยที่อำนาจของการปกครองนั้น ค่อยๆเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มคนลักษณะหนึ่งไปสู่คนอีกลักษณะหนึ่ง คือจากยุคแรงงานไปสู่คนเฒ่า จากนักรบไปสู่คนนักปราชญ์ และจากนักปราชญ์ไปสู่คนพ่อค้า ซึ่งต่อมาจะเกิดมีความฉลาดในสังคมเป็นลักษณะของยุคกรรมกร ซึ่งคนในสังคมจะคิดแต่เพียงเรื่องของการอยู่รอดของชีวิตเท่านั้น จากนั้นก็จะเกิดมีการปฏิวัติสังคมขึ้น เพราะมนุษย์ไม่สามารถที่จะทนต่อสภาพชีวิตที่คิดเพียงแต่เรื่องของการอยู่รอดเท่านั้น เกิดเป็นยุคคนกรบขึ้นใหม่ ฯลฯ เว้นกันไปเรื่อย

การมองประวัติศาสตร์สังคมในลักษณะนี้ทำให้เรารู้เห็นว่า มนุษย์ในสังคมนั้นอาจสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 พวกตามลักษณะความคิดและการดำเนินชีวิต ซึ่งคนทั้ง 4 จำพวกนี้มีความต้องการในชีวิตที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสังคมที่เน้นในเรื่องของความเท่าเทียมและความยุติธรรม ในลักษณะที่พยายามจัดให้ชีวิตมนุษย์มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันไปหมด จึงไม่ใช่เป็นลักษณะการจัดสังคมที่สอดคล้องกับความเป็นมนุษย์ ในทำนองเดียวกัน การศึกษาจากประวัติศาสตร์ ก็ทำให้ทราบได้ว่า คนแต่ละจำพวกนั้นสามารถเป็นโทษและเป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะใด มีการเอาเปรียบสังคมได้ในลักษณะใด การศึกษาในเรื่องนี้ทำให้ เรารู้ที่สามารถวางรูปแบบการจัดสังคมโดยพยายามที่จะจำกัดการเอาเปรียบเอารัดเอาเปรียบในลักษณะที่เคยเกิดมาแล้ว ไม่ให้เกิดขึ้นได้

**นอกจากนี้ทฤษฎี** เวิร์ทยังได้วิเคราะห์ระบบการปกครองแบบทุนนิยม และระบบสังคมนิยมแบบต่างๆ ตลอดจนปรัชญาชีวิตของมนุษย์ทางด้านจิตนิยมและจิตนิยมที่เคยมีมาต่ออดีต ว่ามีข้อดีและข้อเสียอย่างไร แล้วนำเอามาสังเคราะห์สร้างเป็นแบบจำลองของการจัดสังคมขึ้นใหม่ โดยพยายามที่จะดำรงส่วนดีที่มีในระบบแบบต่างๆ ไว้ และขจัดส่วนที่มีลักษณะที่ไม่เหมาะสม หละหลวมและไม่เอื้อต่อพัฒนาการของมนุษยชาติโดยส่วนรวมออกไป ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเวิร์ทที่เกิดขึ้นโดยมีการศึกษาและวิเคราะห์ ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติอย่างรอบคอบ ซึ่งเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ทฤษฎีเวิร์ทมีความน่าสนใจกว่าทฤษฎีอื่น ด้วยเหตุผลทั้งหมดผู้วิจัยจึงเห็นว่าทฤษฎีเวิร์ทนั้น เป็นแนวคิดที่เสนอขึ้นเพื่อการจัดระบบสังคม ให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้าน เวิร์ทดำเนินถึงภาวะระจกผลจากการพัฒนาไปยังคนส่วนใหญ่ในสังคม มีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของสังคมในประวัติศาสตร์อย่างละเอียด และมีการศึกษาถึงระบบคุณธรรมความเชื่อแบบต่างๆ เพื่อนำมาปรับประยุกต์เป็นแนวคิดใหม่ ที่มีข้อผิดพลาดน้อยลง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น วิธีการเสนอแนวคิดนั้น สามารถเห็นถึงรูปธรรมในทางปฏิบัติได้ว่า เวิร์ทนี้สามารถจะเปลี่ยนแปลงสังคม ให้เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเป็นขั้นตอนอย่างไร ผู้วิจัยเห็นว่า ทฤษฎีเวิร์ทที่เป็นแนวคิดที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพราะเวิร์ทนั้นจะเสนอให้มีการให้การศึกษาแก่คนทั่วไปในระดับต่างๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะต้องใช้การศึกษานอกโรงเรียน ในการให้ความรู้ทางด้านสังคมการเมือง ในการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกเกี่ยวกับชีวิตและสังคม จนกระทั่งสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้



### 2.2 หลักศีลธรรมแบบนีโอฮิวแมนนิส ยามะนิยามะ

นีโอฮิวแมนนิสนอกจากจะเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เรียกว่าเพร่าที่ซึ้น เพื่อการจัดระบบสังคมให้เกิดความเหมาะสมแก่พัฒนาการของมนุษย์โดยรอบด้านแล้ว นีโอฮิวแมนนิสยังได้เสนอระบบคุณธรรมที่เรียกว่า ยามะ และนิยามะ (Yama and Niyama) เพื่อให้สมาชิกทุกคนในสังคมได้ปฏิบัติตามด้วยเป้าหมายของหลักยามะและนิยามะนั้น มีขึ้นเพื่อช่วยให้มนุษย์สามารถสัมพันธ์กับผู้อื่น สิ่งอื่น ๆ และความรูสึกของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อที่จะให้บุคคลเกิดความก้าวหน้าทางด้านอารมณ์ และจิตวิญญาณ อย่างมีความละเอียดลึกซึ้งขึ้น จนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายแห่งความสุขที่แท้จริงของชีวิตได้

นีโอฮิวแมนนิสได้ให้คุณค่าแก่ระบบจริยธรรมว่าเป็นพื้นฐานแห่งการบรรลุธรรม การเป็นคนที่ดีมีคุณธรรมนั้นไม่ใช่เป้าหมายของชีวิตมนุษย์ แต่เป็นเพียงพื้นฐานที่จะทำให้ชีวิตมนุษย์นั้น มีการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ให้มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งขึ้น จนสามารถค้นพบความสุขที่แท้จริงอันเต็มเปี่ยม ที่เป็นคุณค่าที่แท้จริงของชีวิตได้ การมีคุณธรรมจะทำให้ชีวิตของมนุษย์มีความสุขสงบราบรื่น มีพลังชีวิตและมีความสร้างสรรค์ที่จะกระทำการสิ่งที่ดีงามให้แก่ตนเองและสังคมได้มากกว่าเดิม การมีคุณธรรมนั้นจะเป็นพื้นฐานที่ทำให้บุคคลมีจิตใจที่มีความสมดุลย์ จนสามารถผ่านพ้นอุปสรรคและความกดดันต่างๆ ของชีวิตไปได้ แต่คุณธรรมอย่างเดียวนั้น ก็อาจจะไม่เป็นสิ่งที่เพียงพอสำหรับชีวิต เพราะภายใต้สถานการณ์ที่มีความบีบคั้นกดดันต่างๆ ความมีคุณธรรมของบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี ก็อาจจะเสื่อมถอยลงได้เช่นกัน คุณธรรมจึงเป็นเพียงพื้นฐานที่จะช่วยให้บุคคลเป็นคนดี และเป็นจุดเริ่มต้นสู่เส้นทางแห่งการปฏิบัติธรรมเท่านั้น

คุณธรรมนั้นได้แก่ ความพยายามที่จะดำรงสภาพความสมดุลย์ของจิตใจไว้ให้ได้ ไม่ว่าจะกาล บุคคล สถานที่และสภาพแวดล้อมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นใดก็ตาม เป้าหมายสูงสุดของคุณธรรมจะอยู่ที่การได้บรรลุถึงความสุขสูงสุดอันมีคุณค่าของชีวิตถึงภาวะของจิตที่ไตรามเป็นหนึ่งเดียวกับจิตสำนึกที่บริสุทธิ์ในจักรวาล ซึ่งเมื่อบุคคลได้บรรลุถึงภาวะนั้นแล้ว ความปรารถนาและแนวโน้มของจิตในทางที่ไม่ดี ก็จะหมดสิ้นไปเอง

การปฏิบัติภาวนาที่ปราศจากระบบคุณธรรมควบคุม จะค่อยๆ เปลี่ยนบุคคลให้เฟลิดเฟลีนอยู่เพียงกับการบริโภควัตถุ และบุคคลก็อาจจะใช้พลังจิตที่ได้มาจากความพยายามฝึกฝนจิตใจตน ไปในทางที่จะแสวงหาความสุขทางวัตถุได้ ดังนั้นบุคคลที่ต้องการจะปฏิบัติภาวนา จึงควรจะต้องปฏิบัติตามหลักของคุณธรรมอย่างเคร่งครัดด้วย มิฉะนั้นแล้วก็นำทุกข์โทษภัยมาสู่บุคคลอื่นได้ ผู้ที่เห็นแก่ตัวนั้น จึงมักจะกล่าวการปฏิบัติธรรม เพราะการปฏิบัติธรรมนั้น จะทำให้บุคคลเกิดความขัดแย้งภายในกับสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ ซึ่งในระยะเวลายาวนาน ความพยายามที่จะปกปิดความไม่ซื่อสัตย์ ตลอดจนการอำพรางความอ่อนแอของจิตใจตน ด้วยการพุดคุยโอ้อวดต่างๆ ก็จะเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก (Shrii Shrii, AnandaMurti, 1985, :1-44)

### หลักยามะ (Yama)

ได้แก่หลักในการสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งอื่นในสังคม เพื่อให้ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันนั้นมีปัญหาน้อยลง และเพื่อให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตไปได้อย่างก้าวหน้า จนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายของชีวิตและสังคมได้เร็วที่สุด หลักยามะนั้นมีอยู่ 5 ประการดังนี้คือ

1: อหิงสา (Ahimsa) หมายถึงการไม่ทำร้าย หรือทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกเจ็บปวด ด้วยความคิด คำพูด และการกระทำ

ในสังคมนั้น มีผู้ตีความหมายของคำว่าอหิงสาออกเป็นหลายประการ ในบางความหมายนั้น อหิงสามีหมายถึงการไม่ทำลายชีวิตของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ เลย ซึ่งการตีความเช่นนี้ ทำให้การใช้ชีวิตแบบอหิงสา ดูเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ที่จะปฏิบัติตาม อหิงสาในความหมายนี้ จะไม่ยอมรับในเรื่องการต่อสู้ เพื่อการป้องกันชีวิตของตนให้สามารถอยู่รอดต่อไปได้ด้วย ซึ่งถ้าจะพิจารณาให้คิดแล้ว แม้แต่การหายใจเพื่อที่จะรักษาชีวิตให้อยู่รอดต่อไป ก็จะต้องทำลายชีวิตของเชื้อโรคจำนวนมากมาย การทานยาเพื่อการรักษาโรคต่างๆ ก็จะต้องทำลายชีวิตของเซลล์อหิงสา เพราะจะทำให้ชีวิตเล็ก ๆ ของเชื้อโรคจำนวนมากมายต้องตายไปด้วย การตีความหมายของอหิงสาเช่นนี้ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนสับสนในสังคมขึ้น เช่นผู้ที่ถือปฏิบัติตามอหิงสา แนวนี้อย่างเคร่งครัด จะไม่สามารถใช้ขอบเสียมในการขุดดินได้ เพราะการขุดดินจะทำให้สัตว์และแมลงเล็ก ๆ ในดินต้องเสียชีวิตลง แต่การเพาะปลูกนั้น ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพ ผู้ที่ปฏิบัติเคร่งในสมัยหลังจึงได้มีการว่าจ้างให้บุคคลที่เกิดมาในวรรณะต่ำ หรือมีฐานะยากจน ทำการขุดดินและทำบาป ทำผิดกฎของอหิงสาแทนตนด้วย การปฏิบัติตามหลักของอหิงสาในลักษณะนี้ยึดถือกันมากในสังคมก่อนยุคเวดิก ซึ่งทำให้การดำเนินชีวิตของคนสามัญในสังคมนั้น มีความเป็นอยู่ที่ลำบากมาก ด้วยความกลัวที่จะกระทำผิดกฎของศาสนาไป

ในยุคต่อมาจึงได้มีการตีความหมายของคำว่าอหิงสากันใหม่ ที่มีความหมายหละหลวมจนแม้กระทั่งการฆ่าสัตว์เพื่อเป็นอาหาร ก็จะไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดต่ออหิงสาไป แนวคิดเช่นนี้มีความผิดผลาดอยู่มาก เพราะหากว่าการทำร้ายหรือการทำให้เกิดความเจ็บปวดเป็นการกระทำที่ผิดอหิงสาแล้ว การฆ่าสัตว์ก็ย่อมเป็นการกระทำที่ผิดหลักของอหิงสาด้วย ทั้งนี้เพราะสัตว์ทั้งหลายนั้น มิได้เต็มใจที่จะอุทิศชีวิตของตนเพื่อเป็นอาหารของมนุษย์เลย

อหิงสาในยุคต่อมาได้รับการตีความ ให้เป็นเพียงการไม่ใช้ความรุนแรง ล้นทิวีติ หรือการไม่ใช้กำลังในการต่อสู้กันเท่านั้น ซึ่งการตีความคำว่าอหิงสาตามความหมายเช่นนี้ จะเป็นการตีความในลักษณะที่มีความบิดเบือนออกไปมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการกระทำที่ดูไม่รุนแรง ที่ดูไม่ใช่เป็นการใช้กำลังต่อสู้กัน ก็สามารถทำให้ฝ่ายตรงข้ามนั้นเกิดความรู้สึกเจ็บปวดขึ้นได้เช่นกัน ซึ่งความเจ็บปวดนี้อาจจะมากยิ่งขึ้นไปกว่า

การใช้กำลังในการต่อสู้ก็ได้ การไม่ใช้กำลังทางกายเข้าทำร้ายผู้อื่น แต่ ใช้วิธีการทางอ้อมทำให้ผู้อื่นเกิดความเดือดร้อนหรือความเจ็บปวดขึ้นมา ไม่อาจถือ ว่าเป็นการกระทำแบบอหิงสาได้ สิ่งที่สำคัญในที่นี้จึงคือเรื่องของเป้าหมายในการใช้กำลังในการต่อสู้ นั้น จะต้องเป็นไปเพื่อความถูกต้อง ความยุติธรรม และความก้าวหน้าโดยรอบด้านของสังคมเท่านั้น

ชีวิตทุกชีวิตนั้น จะประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าได้ต่อเมื่อสามารถที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆของชีวิตได้ ชีวิตที่ไม่สามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆจะเป็นชีวิตที่หยุคนึงและมีความเฉื่อยโดยสมบูรณ์ ซึ่งจะไม่มีคนฉลาดคนใดที่จะปฏิบัติเช่นนี้ เพราะมันเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับธรรมชาติของชีวิต ดังนั้นการใช้กำลังและศักยภาพด้านต่างๆของคนเพื่อต่อสู้กับอุปสรรคที่มาขัดขวางความก้าวหน้าของชีวิตและสังคม จึงเป็นสิ่งจำเป็น แม้ว่ามันจะดูเป็นการใช้ความรุนแรงก็ตาม เช่น หากมีประเทศอื่นใช้กำลังทหารเข้ารุกรานประเทศของเรา การใช้กำลังทหารเพื่อป้องกันและรักษาไว้ซึ่งอิสรภาพของประเทศก็จะเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องทำ แม้ว่าจะดูเป็นการใช้ความรุนแรงก็ตาม และหากมีการเอารัดเอาเปรียบในสังคมขึ้น ผู้ที่ต้องการจะให้สังคมมีความก้าวหน้าขึ้น ก็ควรจะพยายามกระทำสิ่งต่างๆเพื่อต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้องนั้นให้หมดไป แม้ว่าจะจำเป็นต้องใช้ความรุนแรงก็ตาม แม้ว่าจะต้องมีการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้อง และอำนาจในการปกครอง เพื่อที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้อย่างรวดเร็วราบรื่นขึ้นก็ตาม

การขาดความกล้าหาญ และการขาดความพยายามที่จะเอาชนะความฉ้อฉลและความชั่วร้ายทั้งปวง ทำให้คนหลายอย่างถึงการไม่ใช้ความรุนแรง เพื่อที่จะเปิดปิดความอ่อนแอของตนเองไว้ นอกจากนั้นก็ยังมีคนบางจำพวกในสังคม ที่ใช้การอ้างเรื่องของการไม่ใช้ความรุนแรงนี้ เป็นเครื่องมือในการเอาเปรียบคนจำนวนมากในสังคม ให้อยู่หมทนอยู่กับสภาพของความไม่ถูกต้องเหมาะสมต่างๆในสังคมมา เป็นเวลายาวนานอีกหลาย

ความหมายที่แท้จริงของอหิงสา ตามแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิสึนั้นจึงหมายถึง การที่บุคคลได้ระงับความคิด วาจาและการกระทำของตน ไม่ให้สร้างความเจ็บปวด เดือดร้อน หรือความอยุติธรรมแก่ผู้อื่น ซึ่งการตีความในลักษณะนี้จะไม่ถือว่าการกระทำสิ่งต่างๆเพื่อให้ชีวิตสามารถอยู่รอดต่อไปได้นั้น เป็นการกระทำที่ขัดกับหลักการของอหิงสา แม้ว่าการดำรงอยู่ของชีวิตนั้น จะต้องทำให้ชีวิตเล็ดๆจำนวนมาต้องเสียชีวิตไปก็ตาม ทั้งนี้เพราะการกระทำเหล่านี้เป็นไปโดยไม่มีเจตนาที่จะทำร้ายผู้อื่น เป็นเพียงแต่การพยายามทำให้ชีวิตสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้เท่านั้น ดังนั้นการชุกดินปลูกข้าว การหายใจ และการทานพืชผักชนิดต่างๆเป็นอาหาร ก็จะไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดหลักการของอหิงสา ทั้งนี้เพราะการกระทำเช่นนั้น เป็นการทำไปเพื่อให้ชีวิตสามารถอยู่รอดต่อไปเท่านั้น โดยไม่มีเจตนาที่จะทำร้ายชีวิตของสัตว์ เล็กๆในดินเลย เรื่องที่

เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของสิ่งอื่น ๆ เป็นอาหารนั้น นีโอฮิวแมนนิสได้เห็นว่า จะต้องคำนึงถึงหลักการสองประการคือ 1. จะต้องเลือก กินอาหารที่มีพัฒนาการของจิตสำนึกที่ต่ำกว่า เช่นหากมีพืชและผักต่างๆอย่างพอเพียง ก็ไม่ควรที่จะต้องฆ่าสัตว์ ที่มีพัฒนาการของจิตอย่างมากแล้วเพื่อเป็นอาหาร และ 2. จะต้องมีการพิจารณาโดยละเอียดแล้วว่า หากขาดเสียซึ่งอาหารประเภทเนื้อสัตว์ชนิดหนึ่งๆแล้ว ชีวิตจะไม่สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างแข็งแรง จึงควรที่จะทำการฆ่าสัตว์ตัวนั้นเพื่อเป็นอาหารได้

การใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นในบางกรณีนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการทำผิดหลักการของอหิงสาด้วย เช่น การที่พ่อแม่ตีลูกเพื่อเป็นการทำโทษนั้น จะไม่จัดว่าเป็นการกระทำที่ขัดกับหลักการอหิงสา ทั้งนี้เพราะการทำโทษลูกนั้น เจตนาอยู่ที่การสอนให้ลูกเป็นคนที่ดีขึ้น ไม่ใช่อยู่ที่ความต้องการที่จะสร้างความเจ็บปวดให้เกิดขึ้น และการใช้กำลังในการปกป้องทรัพย์สินของตน ในการป้องกันชีวิตและคนในครอบครัวของตน การใช้กำลังต่อสู้กับผู้ที่จะมาเผาบ้าน ทำลายชีวิต และทรัพย์สินของตน การใช้อาวุธต่อต้านผู้ที่เข้ามารุกรานต่างๆ การป้องกันตนเองในลักษณะนี้ จะไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดหลักการของอหิงสา .. การตายอย่างวีรบุรุษเพื่อปกป้องไว้ซึ่งความถูกต้องนั้น เป็นสิ่งที่น่ากระทำยิ่งกว่า การกล่าวอ้างถึงหลักของอหิงสา แล้วยอมปล่อยให้ผู้อื่นสามารถกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องต่อไปได้ การให้อภัยและการยอมพ่ายแพ้ต่อผู้ที่กระทำผิดอย่างง่าย ๆ นั้น จะเท่ากับเป็นการเสริมให้ความอยุติธรรมและความไม่ถูกต้องต่าง ๆ นั้น ดำรงอยู่ในสังคมต่อไปได้เรื่อยๆ การสูญเสียเลือกเฉยเฉยนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นอยู่แล้ว ไม่ว่าจะมีการต่อสู้เพื่อต่อต้านการรุกรานหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นการที่จะต้องเสี่ยงต่อสู้กับความไม่ถูกต้อง ก็จะเป็นการสูญเสียที่มีคุณค่ามากกว่า การปล่อยให้ความไม่ถูกต้องสามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย การกระทำเช่นนี้ ย่อมสามารถจะแสดงจุดยืนให้ผู้รุกรานเห็นถึงความไม่ถูกต้องของตนได้บ้าง การตีความอหิงสาอย่างไม่ถูกต้อง ในเรื่องของการต่อสู้เพื่อความ เป็นธรรม จะทำให้คุณธรรมดลามาถึงในสังคมนั้น ต้องทนทุกข์ทรมาน จากการสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สิน ชีวิตและความสุขได้

ในหลายๆกรณี เช่นกันที่ การทำลายศิลปะ และปฏิมากรรมต่างๆตามโบสถ์วิหารนั้น จะนำมาซึ่งความเจ็บปวดอย่างมหาดศาลแก่ผู้ที่สร้างและเห็นคุณค่าของศิลปะทางสถาปัตยกรรมเหล่านั้น ซึ่งแม้ว่าผู้กระทำ อาจจะทำไปโดยความคิดที่จะพยายามทำลายความเชื่อและความมั่งงายของผู้ที่ทำการบูชารูปปั้นต่างๆ แต่การกระทำเช่นนั้น ก็เป็นการกระทำที่แสดงถึงความรุนแรงอย่างถึงที่สุด ที่นอกจากจะไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องของความมั่งงายได้แล้ว ยังทำให้ความก้าวหน้าของสังคมต้องเสื่อมถอยหรือหยุดชะงักลงด้วย เพราะการทำลายผลงานทางศิลปะ จะเป็นการทำลายความรู้สึกชื่นชมต่อความละเอียดอ่อนที่ลึกซึ้งของมนุษย์ที่มีต่อศิลปะไปได้ การทำลายความมั่งงายและความผูกพันซึ่งของจิตที่มีต่อความเชื่อ และพิธีกรรมต่างๆที่ไม่ถูกต้องนั้น จะทำได้โดยการฝึกจิตของตนให้

สามารถล้มล้างถึง สิ่งที่มีความลึกซึ้งและละเอียดอ่อนยิ่งกว่าเท่านั้น การฝึกจิตจะทำให้  
ความตติยัคิในรูปปั้นและพิธีกรรมต่างขนั้น หมดสิ้นไปได้เอง

2. สัตยา (Satya) คือการคิด การพูดและการกระทำในสิ่งทีถูกต้อง  
เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนส่วนรวม ผู้ที่ปฏิบัติธรรมควรจะต้องมีคุณธรรมในข้อนี้ ใน  
การล้มพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งต่างขรอบตัว เป้าหมายของหลักสัตยานั้น อยู่ที่การทีบุคคลสามารถ  
บรรลุสู่ความสุขที่แท้จริง และสังคมเกิดความสงบสันติขึ้นได้

ความจริงในภาษาสันสกฤตนั้นเรียกว่า ริตา (Rta) การปฏิบัติตาม  
หลักของริตา อาจจะไม่เป็นการปฏิบัติตามหลักของสัตยาก็ได้ การพูดแต่ความจริง จึง  
อาจจะไม่เป็นการปฏิบัติตามหลักของสัตยาก็ได้ ดังนั้นผู้ปฏิบัติธรรมจึงไม่ควรจะกล่าวความ  
จริง ถ้าความจริงนั้นจะส่งผลให้เกิดโทษภัยต่อผู้อื่น เช่น การบอกความจริงเรื่องทีซ่อน  
ตัวของผู็เคือคร้อน ให้แก่คนที่กำลังตามฆ่าเขาอยู่ การกล่าวความจริงในกรณีนี้ จะเป็น  
การช่วยให้เกิดฆาตกรรมโดยทางอ้อมได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นผลเสียแก่ผู้ตายแล้ว ยังก่อ  
ให้เกิดผลเสียแก่ผู้ฆ่าด้วย ผู้ฆ่าอาจจะกระทำสิ่งที่ผิดไปเพียงเพราะอารมณ์โกรธเพียงชั่ว  
วูบเท่านั้น แต่หลังจากทีการกระทำผิดได้จบสิ้นไปแล้ว ผู้นั้นก็อาจจะเกิดความเสียใจและ  
ความไม่สบายใจขึ้นภายหลัง หรืออาจจะต้องถูกจับกุมเพราะได้กระทำความผิดไป ผู้ตาย  
ก็จะต้องเสียชีวิต และผู้ที่กล่าวความจริงในกรณีนี้ ก็จะทำให้เกิดความไม่สบายใจขึ้น เพราะ  
ตนก็เป็นเหตุหนึ่งทีเอื้อให้เกิดความไม่ถูกต้องขึ้น เป็นต้น การกล่าวเท็จหรือการอำพราง  
ความจริงในกรณีดังกล่าวจะเป็นการกระทำทีเป็นไปตามหลักสัตยา ทีจะป้องกันทั้งชีวิตของ  
ผู้ถูกตามล่า และจะเป็นทั้งการป้องกันจิตใจและการกระทำในทางทีไม่ถูกต้องของผู้ทีต้อง  
การทีจะประทุษร้ายแก่ผู้อื่นไม่ให้เกิดขึ้นด้วย การบอกข่าวร้ายทีเป็นความจริงในขณะที่ผู้ฟัง  
ยังไม่สามารถทำใจให้ยอมรับได้ ก็ย่อมผิดกับหลักของสัตยา เพราะอาจจะเป็นการทำให้  
เกิดความตกใจหรือเสียใจจนถึงแก่ชีวิตได้ การปฏิบัติตามหลักสัตยาจึงเป็นสิ่งทีกระทำได้  
ยาก เพราะจะต้องมีการคิดถึงผลของการใช้คำพูดและการกระทำอยู่เสมอ โดยคำนึงให้  
เกิดประโยชน์ในทางทีจะช่วยพัฒนาสภาพของสังคมโดยรอบด้านให้ดีขึ้น

3. อสเทยา (Asteya) ได้แก่การไม่ถือเอาสิ่งทีเป็นสิทธิ์ของผู้อื่นมา  
เป็นของตน ซึ่งก็หมายถึงการไม่ลักขโมยนั่นเอง

การลักขโมยนั้นอาจแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. การขโมยวัตถุสิ่งของ ไม่เพียงแต่อาการทีริยาทีหยิบฉวยเอาสิ่งที  
เป็นของผู้อื่นมา เป็นของตนเท่านั้น ทีจะเรียกว่าเป็นการขโมย แต่การยึดแย่งเอาด้วย  
กำลังทางกาย หรือด้วยชั้นเชิงของความเจ้าเล่ห์ทางปัญญาทีตาม จะต้องถือว่าเป็นการ  
กระทำผิดหลักอสเทยาด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ว่าบุคคลจะขโมยสิ่งของเครื่องใช้ เงินทอง หรือ  
สิ่งทีผู้อื่นหวงแหนก็ตาม ก็จะต้องถือว่าเป็นการขโมยทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะการกระทำเหล่านี้ทำ  
ด้วยความตั้งใจทีจะยึดเอาสิ่งซึ่งเป็นของผู้อื่นมา เป็นของตนด้วยความคดโกง



2. การขโมยในลักษณะที่สองนั้น ได้แก่การที่แม้บุคคลไม่ได้ลงมือกระทำ การขโมยในความเป็นจริง แต่ก็ได้มีการวางแผนไว้ในใจที่จะขโมยสิ่งต่างๆไว้แล้ว เพียงแต่กลัวคำครหาในทาง หรือกลัวบทลงโทษของกฎหมายเท่านั้น จึงได้ระงับการกระทำดังกล่าวไว้

3. การขโมยในลักษณะที่สามนั้น แม้บุคคลจะไม่ได้ยึดหรือคิดที่จะเอา สิ่งที่เป็นของผู้อื่นมาเป็นของตน แต่ก็ได้คิดกันให้คนอื่นไม่ได้รับในสิ่งที่ควรจะเป็นของเขา เสีย การกระทำในลักษณะนี้จะจัดว่าเป็นการขโมยตามหลักออสเตยาได้

4. แม้ว่าบุคคลจะไม่ได้คิดกันผู้อื่น ให้ไม่ได้รับในสิ่งที่เขาควรจะได้ในการกระทำ แต่ก็ได้คิดวางแผนที่จะกระทำเช่นนั้นไว้ในจิตใจของตนแล้ว

การคิดไว้ในใจที่จะยึดเอาสิ่งของของผู้อื่น หรือการคิดกีดกันไม่ให้ผู้อื่นได้รับในสิ่งที่เขาควรจะได้รับนั้น แม้จะยังไม่เป็นการขโมย แต่ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจนั้น ก็เป็น สิ่ง ที่ทำลายความบริสุทธิ์และสงบของจิตใจของบุคคลลงได้ และหากบุคคลมีการคิดวางแผนที่จะขโมยเช่นนี้อยู่เสมอ ก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะเกิดเป็นการกระทำที่เป็นจริงขึ้นได้

การไม่ยอมจ่ายค่าโดยสารรถไฟ และรถประจำทางต่างๆ จะจัดว่าเป็นการขโมยในลักษณะที่ 3 และ 4 ไป เพราะจะเป็นการทำให้ ผู้ที่ให้บริการไม่ได้รับสิ่งที่ตนควรจะมีสิทธิ์ได้รับไป การคิดสินบนเจ้าพนักงานให้ช่วยลดค่าภาษีต่างๆ ก็จัดว่าเป็นการขโมยด้วยเช่นกัน เพราะจะทำให้รัฐ ไม่สามารถได้รับสิ่งที่ควรจะเป็นสิทธิ์ของรัฐไป การกดค่าแรงงานลูกจ้าง จะเป็นการขโมยด้วย เพราะทำให้กรรมกรไม่ได้รับในสิทธิ์ที่เขาควรได้รับ เป็นต้น ซึ่งบุคคลในสังคม ควรจะได้รับการสั่งสอนให้มีความมั่นคงในหลักของออสเตยา ทั้งในด้านความคิดและความประพฤติ

4. บรามมาจาริยา (Bramacarya) ได้แก่การดำรงไว้ซึ่งความรู้สึกที่ผูกพันกับเป้าหมายสูงสุดของชีวิต อันเป็นความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนที่จะช่วยให้จิตมีพัฒนาการไปในทางที่ก้าวหน้าได้ การสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในโลกที่มีแต่วัตถุและสิ่งล่อใจอยู่เสมอ ย่อมทำให้จิตใจและจิตสำนึกของมนุษย์มีความหยาบลง ดังนั้นหลักบรามมาจาริยาที่กำหนดให้บุคคลสัมพันธ์กับทุกสิ่งทุกอย่างในโลกโดยถือว่า สิ่งเหล่านั้นจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาตน ให้มุ่งไปสู่เป้าหมายแห่งการบรรลุถึงความสุขและการเข้าใจชีวิตที่แท้จริงได้ จึงเป็นสิ่งที่มีค่ามหาศาล

ได้มีการตีความหมายของคำว่าบรามมาจาริยาอย่างไม่ถูกต้องว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาตนเองให้บริสุทธิ์ จากการสูญเสียน้ำกามไป ซึ่งการตีความในลักษณะนี้ทำให้บรามมาจาริเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะปฏิบัติตามได้ นอกจากว่าบุคคลจะเกิดโรคเกี่ยวกับระบบต่อมไร้ท่อ เกิดโรคเกี่ยวกับอวัยวะเฉพาะอย่างขึ้น หรือเป็นคนพิการเท่านั้น จึงจะสามารถปฏิบัติตามหลักบรามมาจาริยาได้

ความหมายที่แท้จริงของบรมาจารย์ยานั้นหมายถึง การรู้สึกถึงภาวะของสำนักที่บริสุทธิ์ ในวัตถุทุกอย่างที่ตนไปสัมผัสด้วย ซึ่งการจะรู้สึกเช่นนี้ได้ บุคคลจำเป็นต้องมีการควบคุมตนเอง แต่การควบคุมตนเองในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการฝืนธรรมชาติ ไม่ให้ร่างกายถ่ายเทน้ำกามส่วนเกินที่เกิดขึ้นแล้วนั้นออกมา แต่จะหมายถึงการปฏิบัติตนเพื่อไม่ให้เกิดน้ำกามส่วนเกินขึ้นในร่างกาย โดยการอดอาหารเดือนละ 2-4 วัน (ดูเรื่องหลัก 16 ประการ) เมื่อร่างกายไม่ได้ผลิตน้ำกามส่วนเกินแล้ว ความรู้สึกทางเพศของบุคคลก็จะลดลงไปได้เอง

วิธีการที่จะกดดันบีบคั้นไม่ให้ น้ำกามที่เกิดขึ้นแล้วตามธรรมชาตินั้น สูญเสียไป จะเป็นการฝืนธรรมชาติ ซึ่งจะทำให้ร่างกายเกิดความหยาบกว่านและแห้งเหี่ยว การกดดันความรู้สึกทางเพศไม่ให้เกิดขึ้น จะทำให้ความรู้สึกในด้านอื่นเด่นขึ้น เช่นความรู้สึกโกรธจะมีความรุนแรงมากขึ้น อันที่จริงแล้วการปฏิบัติที่จะยอมรับได้ว่าเป็นการกระทำตามหลักของบรมาจารย์ยานยุคโบราณก็คือ การตระหนักรู้ ถึงสำนักสูงสุด ว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกสิ่งเท่านั้น แต่ในเวลาต่อมา เมื่อสังคมได้ปกครองโดยปัญญาชน นักบวชนักปราชญ์ที่เอารัตเอาเปรียบสังคมอยู่ ก็เกิดความคิดเห็นขึ้นว่า หากมีการอนุญาตให้ประชาชนมีการปฏิบัติธรรมอย่างจริงจังเช่นตนแล้ว ตนอาจจะต้องสูญเสียกลไกแห่งการเอารัตเอาเปรียบไป ทั้งนี้เพราะการใช้เหตุผลของบุคคลจะสามารถพัฒนาขึ้นได้เรื่อยๆ หากบุคคลเกิดความสนใจในเรื่องของอุดมคติทางจิตวิญญาณขึ้น ดังนั้นนักบวชจึงพยายามที่จะทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ตกอยู่ในภาวะที่พิการและช่วยตนเองไม่ได้ในทางธรรม นักบวชจึงได้ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกกลัวบาป และเกิดความรู้สึกค้อยขึ้นในใจของตน

นักบวชพบว่าคนธรรมดาทั่วไปในสังคมส่วนใหญ่นั้น จะใช้ชีวิตค้อยกันเป็นครอบครัว ดังนั้นหากสามารถทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการสูญเสีย น้ำกามไป เป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ผิดอย่างมหันต์ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุธรรมได้ เป็นสิ่งที่ผิดต่อหลักของบรมาจารย์ยาน ฯลฯ ได้ ก็จะทำให้คนในสังคมเกิดความนับถือตน ทำให้ตนสามารถดำรงตนอยู่ในอำนาจได้ยาวนานขึ้นได้อย่างง่ายดาย ซึ่งความเป็นจริงในกรณีเช่นนี้ ก็น่าสงสัยอยู่ว่านักบวชจำนวนมากจะสามารถผ่านการทดลองทางการแพทย์ ในเรื่องการไม่สูญเสีย น้ำกามตามธรรมชาติได้หรือไม่

ความจริงการแต่งงานนั้น เป็นกิจกรรมตามธรรมชาติของมนุษย์เช่นเดียวกับการอาบน้ำ การทานอาหารและการนอน การแต่งงานจึงไม่เป็นสิ่งที่น่าตำหนิหรือเป็นสิ่งที่ต่อต้านธรรมะ ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลใดที่ควรจะห้ามมนุษย์ไม่ให้แต่งงาน แต่การควบคุมตนเองอย่างเหมาะสมในเรื่องของการกินอาหาร การนอน และกิจกรรมทุกชนิดนั้น เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น การขาดการควบคุมตนเอง จะทำให้มนุษย์เกิดโรคชนิดต่างๆได้ อาหารเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อชีวิต แต่การไม่ควบคุมตนเองในเรื่องการกินอาหาร จะทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหารได้ การอาบน้ำจะทำให้ร่างกายเกิดความสดชื่น

ขึ้น แต่การอาบน้ำที่นานหรือบ่อยจนเกินไปก็อาจทำให้บุคคลเป็นหวัดขึ้นได้ เช่นเดียวกัน การแต่งงานเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ แต่การขาดการควบคุมตนเองในชีวิตสมรส ก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

การแต่งงานนั้น เป็นกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากกิจกรรมตามธรรมชาติชนิดอื่นของมนุษย์อยู่เล็กน้อย ตรงที่การแต่งงานนั้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตเช่นอาหารและการนอน ความจำเป็นในการแต่งงานนั้น มีความแตกต่างกันไปตามแต่สภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้นแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิสจึงเปิดโอกาสให้มนุษย์มีอิสระในการเลือกที่จะแต่งงานหรือไม่ก็ได้ แต่กรณีการแต่งงานที่ไม่สามารถจะทำให้บุคคลเกิดความสุขในชีวิตได้ อันได้แก่ การแต่งงานกันของบุคคลที่มีปัญหาทางกายหรือทางจิตบางประการ การแต่งงานกันของผู้ที่มีปัญหาเรื่องการเงิน ที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ตลอดวันในการหาเลี้ยงชีพ การแต่งงานกันของผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงอุดมคติที่สูงสุดของชีวิต ฯลฯ คนเหล่านี้ไม่ควรจะแต่งงาน เพราะจะไม่สามารถที่จะทำให้ข้อตกลงของการเป็นครอบครัวนั้น เป็นไปอย่างราบรื่นเหมาะสม การแต่งงานของคนเหล่านี้จึงอาจส่งผลเสียแก่สังคมได้ในหลายกรณี

บุคคลที่ไม่ได้ใช้ชีวิตครอบครัวนั้น ความกดดันตามธรรมชาติ อาจทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะไปข้องเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นความเสี่ยงของสังคมได้ ดังนั้นเพื่อที่จะสามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงแนวโน้มดังกล่าวให้ได้ บุคคลจึงควรที่จะทำงาน และมีจิตใจจดจ่อเพื่อการบรรลุอุดมคติที่ละเอียดอ่อนบางอย่าง หรือมีละอายที่ควรที่จะต้องมีการปฏิบัติธรรม หรือมุ่งไปกับการใช้แรงงานด้วยบ้าง เพื่อที่จะสามารถควบคุมความต้องการตามธรรมชาติของตนไว้ได้ การควบคุมความรู้สึกไม่ให้เกิดขึ้นนั้น มีความหมายที่แตกต่างไปจากการฝืนความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้นแล้วตามธรรมชาติมิให้แสดงออกมา ทั้งนี้เพราะการควบคุมตนเองไม่ให้เกิดความรู้สึกทางเพศนั้น เป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้ แต่การฝืนความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้นแล้วมิให้แสดงออกนั้น จะทำให้เกิดผลเสียทางด้านอื่นติดตามมา การควบคุมไม่ให้ความรู้สึกในด้านลบเกิดขึ้น จะช่วยให้บุคคลสามารถรู้สึกถึงความบริสุทธิ์และความสุขสงบแห่งการตระหนักถึงลัทธิที่บริสุทธิ์ได้ การควบคุมตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการปฏิบัติตามหลักบราฮฺมาจารียา เพื่อการบรรลุถึงเป้าหมายของชีวิตได้

5. อปาริกาหา (Aparigraha) การควบคุมอุดมคติของชีวิตนั้น เรียกว่าบราฮฺมาจารียา แต่การควบคุมเกี่ยวกับเรื่องของการต้องการทางวัตถุของบุคคลนั้น เรียกว่า อปาริกาหา

การไม่เข้าเกี่ยวข้องกับความสุขสนทนานเพลิดเพลินทางวัตถุ และการไม่ยอมข้องเกี่ยวกับความสะดักสลายนุ่มนวลที่เป็นส่วนเกินของการดำรงชีวิตนั้น เป็นการกระทำที่เรียกว่า อปาริกาหา

ความต้องการของบุคคลสองคนนั้น อาจจะมี ความแตกต่างกัน การ

กำหนดความจำเป็นในเรื่องต่างๆของบุคคลจึงเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะมันเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลมาก แต่การกำหนดในเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนโดยรวมในสังคมนั้น อาจจะเป็นสิ่งที่กระทำได้โดยการกำหนดว่าบุคคลไม่มีสิทธิ์ที่จะครอบครองทรัพย์สิน บ้าน ที่ดิน ฯลฯ ได้เกินกว่าปริมาณที่ได้กำหนดไว้ เป็นต้น แต่การกำหนดอย่างตายตัวในทุกๆเรื่องนั้น เป็นสิ่งที่สังคมไม่สามารถกระทำได้ บุคคลบางคนมีความสามารถในการกินอาหารอย่างมาก ในขณะที่บุคคลบางคนสามารถกินอาหารได้เพียงนิดเดียว บุคคลบางคนไม่จำเป็นต้องอาศัยยารักษาโรคเท่าใดนัก แต่บางคนนั้นแทบจะไม่สามารถชวยรักษาโรคได้เลย บุคคลบางคนมีร่างกายที่แข็งแรงสามารถทนต่อสภาวะบีบคั้นทางกายภาพ และงานหนักได้นาน แต่คนบางคนนั้นไม่สามารถที่จะกระทำในสิ่งเดียวกันได้ ดังนั้นในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกส่วนตัวปลีกย่อยต่างๆ จึงมักจะขึ้นอยู่กับพื้นฐานแนวคิดในเรื่องของความสุขและความสะดวกของแต่ละบุคคล การกำหนดเรื่องความจำเป็นขั้นพื้นฐานในลักษณะนี้ จึงควรที่จะให้บุคคลมีหลักในเรื่องอุปาริภาหาในการควบคุมตนเอง

บุคคลแต่ละคนนั้นมีศักยภาพที่ไม่เท่ากันและไม่เหมือนกัน บางคนนั้นสามารถที่จะทำงานในสภาวะการณ์หนึ่งๆ ได้นานและมีความอดทนมากกว่าคนอื่นฯ และคนบางคนก็มีความเปราะบาง ที่ต้องการความสะดวกสบายมากกว่าคนอื่นฯตามธรรมชาติ บุคคลที่อยู่ในสถานที่ที่ต่างๆกัน ก็มีความต้องการในสิ่งที่มีความแตกต่างกัน เช่น เลื่อนหนาว อาจจะเป็นสิ่งที่ผมเฝอยสำหรับคนที่อยู่ในเมืองร้อน แต่เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับคนที่อยู่ในเมืองหนาว และบุคคลในยุคต่างๆนั้นก็มีความต้องการพื้นฐานที่ต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน ซึ่งในกรณีเช่นนี้สิ่งทวมจะสามารถช่วยปัจเจกบุคคล ในการปฏิบัติตามหลักของอุปาริภาหาได้ โดยการกำหนดมาตรฐานบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลในการปรับตนให้เข้ากับหลักอุปาริภาหาเอง

เรื่องของอุปาริภาหานั้น จะเป็นเรื่องของ การต่อสู้กับตนเองอย่างไม่มีการลั่นศศ เป็นการต่อสู้ที่จะลดความสะดวกสบายส่วนตนเองลง เพื่อที่จะสามารถช่วยผู้อื่นให้สามารถมีสิ่งที่จะดำรงชีวิตของเขาต่อไปได้มากขึ้น

### หลักนียามะ (Niyama)

ได้แก่ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการลั่นศศกับตนเอง และการใช้ชีวิตที่มณษย์ควรปฏิบัติตาม หลักนียามะนั้นเป็นหลักที่มณษย์ควรปฏิบัติในยามที่เกี่ยวของกับสิ่งภายนอก แต่หลักนียามะนี้ จะเป็นหลักปฏิบัติที่มณษย์จะใช้ในยามที่เกี่ยวของกับเรื่องทางด้านจิตใจภายในตนเอง หลักนียามะมีอยู่ 5 ข้อดังนี้คือ

1. เซาชา (Shaucha) หมายถึงการรักษาความบริสุทธิ์ ความสะอาดของทั้งกายใจและสภานแวดล้อมไว้ ซึ่งอาจจะแบ่งออกได้เป็นสองส่วนคือ ความสะอาด

## บริสุทธิ์ภายนอกและความสะอาดบริสุทธิ์ภายใน

มนุษย์ควรที่จะใช้ดิน น้ำหรือสิ่งต่างๆ เพื่อชำระความสกปรกของร่างกาย เสื้อผ้าและสภาพแวดล้อมโดยรอบให้สะอาดขึ้น จิตใจที่หมกหมุ่นอยู่กับความสนุกสนานเพลิดเพลินทางวัตถุโดยไม่รู้ตัวก็เช่นกัน วิถีชีวิตที่ดำเนินไปโดยการนำของสัญชาตญาณอย่างลึกลับ จะทำให้จิตใจ เกิดความหยาบลงเรื่อยๆ และในที่สุดจิตก็จะมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น จิตใจก็จะมี การเปลี่ยนแปลงไปจนมีความลับสนซับซ้อนมากขึ้น ความลับสนซับซ้อนนี้เอง ที่เป็นสิ่งสกปรกที่ตกค้างอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น หากมีเพื่อนคนใดเกิดได้รับชื่อเสียง ได้รับทรัพย์สินหรือความรู้ที่เหนือกว่าตนขึ้น คนหลายคนก็จะเกิดความรู้สึกริษยาขึ้น ซึ่งจะทำให้จิตใจเกิดความทุกข์ในความสำเร็จของผู้อื่น และแม้ว่าคนโศกคนนั้น จะไม่ได้ทำ ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตน บุคคลก็จะคิดร้ายและพยายามก่อความลำบากให้แก่ผู้อื่นได้ เมื่อความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้น จิตใจของคนที่มีความซื่อสัตย์ ก็อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปได้ในระยะเวลาอันสั้น

เสื้อผ้าและบ้านเรือนนั้นสกปรกได้โดยพายุฝุ่นอันใด จิตใจก็จะมีมลทินได้ด้วยพายุแห่งกิเลสได้มากกว่า ในเวลาที่รวดเร็วกว่านั้น ดังนั้น การดำรงไว้ซึ่งความสะอาดบริสุทธิ์ของร่างกาย เสื้อผ้าและบ้านเรือนนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น แต่ความจำเป็นที่จะต้องรักษาจิตใจของตนให้บริสุทธิ์นั้น ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่า การทำให้จิตใจเกิดความบริสุทธิ์นั้น ยากยิ่งไปกว่าการทำความสะอาดร่างกายและสิ่งแวดลอมเสียอีก คนที่ฉลาดจะไม่ปล่อยให้จิตใจของตนเกิดความไม่บริสุทธิ์ขึ้นได้ แม้เพียงชั่วขณะหนึ่ง บุคคลจึงควรระวังไม่ให้แม้แต่กิเลสน้อยๆ เกิดขึ้นในใจของตน

ความแตกต่างระหว่างการทำมาสะอาดภายนอก และการทำความสะอาดภายในร่างกายของมนุษย์นั้นอยู่ที่ ในการทำความสะอาดภายนอกนั้น บุคคลจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งของที่สกปรกบ้างเป็นบางเวลา แต่การทำความสะอาดภายในจิตนั้น บุคคลจะสามารถชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ได้โดยไม่จำเป็นต้องไปสัมผัสกับสิ่งที่ทำให้จิตเกิดความมัวหมองเลย จิตมนุษย์นั้นก็เช่นเดียวกับทอง หากขจัดสิ่งปลอมปนต่างๆ ออกไปจากทองได้มากขึ้นเท่าใด ทองก็就会有ความบริสุทธิ์มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นเมื่อบุคคลเกิดความเห็นแก่ตัวหรือความรู้สึกไม่สบายใจต่างๆขึ้น บุคคลก็ควรที่จะขจัดความรู้สึกต่างๆเหล่านี้ ให้หมดไปด้วยการปฏิบัติภาวนา การละอิตตา และสร้างความรู้สึกรู้สึกที่บริสุทธิ์สงบของจิตสำนึกที่เป็นสากลขึ้น การภาวนานั้นจะเป็นยาที่วิเศษที่สุดที่จะสามารถ ชำระจิตใจให้เกิดความบริสุทธิ์ขึ้นได้ ผู้ที่มีความโลภในเงินทอง ควรจะฝึกตนให้มีนิสัยในการบริจาคทานให้มากขึ้น และควรจะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยการบริจาคทาน เพื่อให้จิตในของตนมีความบริสุทธิ์มากขึ้น ส่วนผู้ที่มักจะมี ความทงตนและมีอิตตาสง ก็ควรที่จะฝึกสัมผัสกับผู้อื่นด้วยความสุภาพอ่อนโยน ด้วยการกระทำเช่นนี้ บุคคลจะสามารถช่วยเหลือสังคมได้ พร้อมทั้งการชำระจิตใจตนเอง การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้โดยไม่เห็น



แก้ตัว และการพยายามที่จะมองโลกด้วยทัศนะแห่งความสำนึกที่บริสุทธิ์ จะทำให้บุคคล  
สามารถตั้งมั่นอยู่ในดวงจิตที่มีความบริสุทธิ์ได้

ความปรารถนาในการที่จะได้รับสิ่งต่างๆจากคนอื่นนั้น เป็นความรู้สึก  
ที่มนุษย์มีอยู่โดยไม่จำกัด มนุษย์นั้นมีความกระหายที่จะได้ประสบกับความสมหวังอยู่ตลอดเวลา  
แต่กลับมีจิตที่คิดจะให้ผู้อื่นอยู่เพียงนึกคนเดียวเท่านั้น โดยปรกติแล้วบุคคลที่บริจาคละ-  
ของต่างๆให้แก่ผู้อื่น มักจะคิดถึงแต่เรื่องของผลพลอยได้ว่าจะได้อะไรเป็นการตอบแทน  
การบริจาครัตน์ของบุคคลบางคนนั้น จะคิดถึงเรื่องของกำไรที่ได้มาซึ่งชื่อเสียงด้วย ดังนั้น  
ผู้ปฏิบัติธรรมจึงจะต้องพัฒนาความรู้สึกในการที่จะให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนขึ้น และ  
จะต้องลดอัตตาในความเป็นผู้ให้ ในความเป็นผู้กระทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ ลงด้วย ส่วนปัญหา  
ในเรื่องของปริมาณการบริจาค ที่จะเพียงพอต่อการชำระจิตให้เกิดความบริสุทธิ์ได้นั้น จะ  
ต้องใช้หลักในเรื่องของอุปาริภากาเข้ามาช่วยในการอธิบาย

ตามหลักของเราแล้ว บุคคลที่มีอุทิศตนที่จะสามารถสละทุกสิ่ง  
ทุกอย่างแม้แต่ชีวิตของตน เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมได้ และบางครั้งแม้ว่าบุคคลจะ  
มีทรัพย์และสิ่งต่างๆน้อย แต่ก็ควรที่จะคิดเมื่อแบ่งแก่ผู้ที่มีทรัพย์น้อยกว่าตนด้วย

๒. สันโดษ (Santosa) หมายถึงสภาวะแห่งความสบายหรือความพอ  
ใจของจิต จิตของมนุษย์ที่วิ่งตามความสนุกเพลิดเพลินทางวัตถุอยู่เสมอ นั้น ย่อมไม่อาจที่  
จะเกิดความพอใจที่แท้จริงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะวัตถุจำนวนมาก จะเร้าให้จิตเกิดความตื่น  
เต้นพอใจและผิดหวัง จนจิตนั้นไม่สามารถที่จะพักผ่อนได้ ในสภาวะการนี้เช่นนี้จิตจะไม่  
สามารถบรรลุถึงความสุขสงบอันสมบูรณ์ได้ การได้มาซึ่งสิ่งที่จิตใจต้องการ อาจจะทำให้  
จิตเกิดความพอใจได้ ในช่วงระยะเวลาเพียงสั้นๆ แต่ความพอใจเช่นนั้น ก็จะไม่ยืนยาว  
จิตจะวุ่นวายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งใหม่มาอีกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และแม้ว่ามนุษย์จะได้รับสิ่งต่าง  
จำนวนมากมายแล้วก็ตาม ความพอใจที่แท้จริงก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ตามกฎของ  
ธรรมชาติของจิต

ความปรารถนาในเรื่องของความต้องการทางวัตถุของมนุษย์นั้น เป็น  
ความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีความสิ้นสุด ด้วยความไม่พอใจในสิ่งที่มีอยู่ เศรษฐีเงิน  
ล้าน จะปรารถนาที่จะเป็นเศรษฐีร้อยล้าน แต่ความสุขที่แท้จริงของมนุษย์นั้น จะไม่  
สามารถได้มาโดยการวิ่งตามวัตถุ ตรงข้ามการวิ่งตามวัตถุในลักษณะที่ไม่รู้จักจบสิ้นนี้ กลับ  
จะส่งผลทางลบให้จิตใจของมนุษย์วุ่นวาย ไม่อาจเกิดความสงบขึ้นได้ และจะส่งผลทำให้  
ร่างกายของมนุษย์ต้องทำงานหนัก มีอารมณ์ไม่ปรกติจนเกิดเป็นความเจ็บไข้ต่างๆขึ้น ตัง-  
นั้นหลักสันโดษจึงสอนให้มนุษย์เกิดความพอใจ ในรายได้ระดับธรรมดาที่ตนเองหามาได้  
จากแรงงานของตน แต่สันโดษไม่ได้หมายถึงการอดทนไปอย่างเงิบๆ ปล่อยให้ผู้อื่นถือ  
โอกาสเอาเปรียบในความเรียบง่ายของตน แต่ผู้ที่รักสันโดษจะต้องต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ์  
และความถูกต้องต่างๆขึ้น โดยไม่กระทำด้วยจิตใจที่ตกเป็นทาสแห่งความละโมภ

3. ทบะ (Tepah) หมายถึงการฝึกความอดทนของตน เพื่อให้ผู้ฝึกสามารถจะบรรลุถึงเป้าหมายของชีวิตได้ ทบะหมายถึงการช่วยเหลือผู้อื่น โดยที่บุคคลจะต้องเสียสละความสุขส่วนตนไปด้วย การที่คนหนึ่งมีบริจจาคทรัพย์ด้วยความจริงใจนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการบำเพ็ญทบะ แต่จะเป็นเพียงการฝึกใจของตนให้มีความบริสุทธิ์มากขึ้นเท่านั้น การบำเพ็ญทบะที่แท้จริง จะต้องหมายถึงการยอมแบกรับภาระ แห่งความเศร้าโศกและความทุกข์ยากลำบากต่างๆไว้ เพื่อช่วยให้ผู้อื่นเกิดความสบายใจและคลายทุกข์โศกลงได้ การบำเพ็ญทบะนั้นต้องกระทำด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ และไม่หวังผลตอบแทน เมื่อใดก็ตามที่การยอมลำบากเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นนั้น เป็นไปด้วยจิตใจที่ไม่บริสุทธิ์ เมื่อนั้นบุคคลก็มิได้ปฏิบัติตามหลักของทบะ

การบำเพ็ญทบะนั้น จะทำให้ผู้ฝึกมีจิตใจกว้างขึ้น ผู้บำเพ็ญทบะจะรู้สึกว่าการช่วยเหลือผู้อื่นของคนนั้นเป็นการปฏิบัติธรรม ผู้ฝึกทบะจึงสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้โดยไม่จำกัดเรื่องเชื้อชาติ ชนชั้น ฐานะและศาสนา ผู้ที่ตั้งใจที่จะเสียสละความสุขของตนเองเพื่ออุทิศในการบรรลุถึงเป้าหมายของชีวิตและสังคมนั้น จึงเป็นผู้ที่บำเพ็ญทบะอย่างแท้จริง การบำเพ็ญทบะนั้นจะต้องกระทำโดยมีปัญญากำกับ มิฉะนั้นแล้วกิจกรรมที่กระทำขึ้นอย่างยากลำบากนั้น ก็จะกลายเป็นการกระทำที่สูญเปล่าไป การช่วยเหลือคนฉ้อฉลในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องนั้น นอกจากจะเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นแล้ว ยังจะเป็นการเสริมให้คนฉ้อฉลนั้น มีความชั่วร้ายมากขึ้นกว่าเดิม ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ได้ใช้ปัญญากำกับ อาจจะต้องเกิดความเสียหายหรือเกิดความกระทบกระเทือนใจภายหลัง อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติธรรมได้ ดังนั้นก่อนที่จะช่วยเหลือผู้ใด บุคคลพึงต้องให้แน่ชัดเสียก่อนว่า ผู้นั้นต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริงหรือไม่ การบำเพ็ญทบะนั้นบุคคลควรที่จะต้องคำนึงถึงการที่จะช่วยเหลือผู้ที่มีความด้อยกว่าตน มากกว่าผู้ที่เหนือกว่าตน ไม่ว่าจะในทางด้านความแข็งแรงทางกายภาพ ฐานะ การศึกษา สติ ปัญญา ฯลฯ ก็ตาม

4. สวัตติยายา (Svadhayaya) หมายถึงการพยายามทำความเข้าใจหลักธรรมในเรื่องต่างๆ อย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง นักบวชโบราณได้ใช้เวลาของตนส่วนมากในการอ่านคัมภีร์เพื่อความเข้าใจหลักธรรม แต่ในปัจจุบันความหมายของคำว่าสวัตติยายานั้น เริ่มจะมีความบิดเบือนไปจนแม้แต่การอ่านคัมภีร์ ในลักษณะที่เป็นแบบนกแก้วนกขุนทอง โดยไม่มีการจับความหมายและสาระที่แท้จริงจากคัมภีร์ ก็สามารถเรียกว่าเป็นสวัตติยายาได้

สวัตติยายาที่แท้จริงนั้นหมายถึง การอ่าน การฟังและการไตร่ตรองในเรื่องของธรรมะ จนสามารถเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ขึ้นได้ การพยายามทำความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของธรรมะข้อต่างๆ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีพัฒนาการได้มากขึ้น จนสามารถบรรลุ

ถึงเป้าหมายของชีวิตได้

ธรรมะในปัจจุบันนั้น ได้รับการตีความจากบุคคลกลุ่มต่างๆ เป็นจำนวนมาก จนธรรมะในปัจจุบันนี้ มีความหมายที่แตกต่างกันไปหลายแนว กลุ่มบุคคลบางกลุ่มนั้นมีการตีความหมายของธรรมะอย่างไม่ถูกต้อง เนื่องจากการขาดประสบการณ์ในด้าน การปฏิบัติหรือการถ่ายทอดความเข้าใจ และการตีความธรรมะของบุคคลบางกลุ่มนั้น ก็มี การเคลือบแฝงให้เกิดการเข้าใจธรรมะผิดไปจากความหมายที่แท้จริง เพื่อให้เกิดผลประโยชน์บางอย่างขึ้นแก่กลุ่มของตนได้ เป็นต้น ดังนั้นการพยายามเข้าใจความหมายที่แท้จริงของธรรมะ ไม่ว่าจะโดยการอ่าน การฟัง หรือการคิดไตร่ตรองพิจารณา จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับชีวิต

5. อิชชวราปราณิดาน (Ishvaraprenidhana) หมายถึงการยึดถือเอาอุดมคติเกี่ยวกับเรื่องของกษัตริย์หรือกษัตริย์ที่บริสุทธิ์ของจักรวาล (พระนิพนธ์ในพุทธศาสนา หรือการรวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าในศาสนาที่เชื่อในเรื่องพระเจ้า) ว่าเป็นที่พึ่ง ว่าเป็นเป้าหมายของชีวิต หลักข้อนี้เป็นหลักการที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน ความรู้สึกที่เอาจริงเอาจัง และความเชื่อมั่นว่าลัทธิที่บริสุทธิ์นั้นมีอยู่จริง สามารถที่จะรู้สึกถึง และฝึกให้เกิดขึ้นในจิตอยู่ได้ตลอดเวลา ความรู้สึกเชื่อมั่นในอำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และอำนาจแห่งความดีงามถูกต้องนั้น จะเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างถูกต้องได้

ที่จริงแล้วอิชชวราปราณิดานเป็นบทเรียนแห่งการปฏิบัติภาวนาบทที่หนึ่งในแนวคิดแบบนีโอฮิวแมนนิส ดังนั้นในขณะที่ฝึกภาวนา บุคคลจะไม่คิดถึงสิ่งใดๆทางโลกเลย จิตใจจะระลึกรู้ถึงแต่เพียงภาวะของจิตที่ สุขสงบปลื้มล้ำสมบูรณ์ ว่าเป็นอุดมคติของชีวิต เมื่อมนุษย์ฝึกตน จนจิตมีพัฒนาการขึ้น มนุษย์จะสามารถยกจิตใจให้ไปพ้นจากอดีต ที่มีแต่ความคับแค้นเกี่ยวกับตัวตน ให้กลายเป็นจิตที่มีความบริสุทธิ์สุขสงบ เหมือนหนึ่งความสงบของจักรวาล เมื่อนั้นจิตก็จะสามารถรวมเป็นหนึ่งเดียวกับภาวะแห่งลัทธิบริสุทธิ์ อันเป็นอุดมคติของชีวิตได้

เมื่อมนุษย์สามารถยกระดับจิตของตน ให้มีความละเอียดอ่อนขึ้นได้ ต่อมาไร้ท้อที่ละเอียดอ่อนในร่างกายมนุษย์ จะได้รับการกระตุ้นจากความสุขอันประณีต ให้ผลิตฮอร์โมนชนิดพิเศษขึ้น กระจายเข้าสู่ระบบประสาทในร่างกายของผู้ฝึก ให้มีการกระจายความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนนี้ไปสู่ทั่วร่างกายมนุษย์ แต่ในกรณีนี้บุคคลที่ยังไม่ได้พัฒนาร่างกายให้มี ความเหมาะสมขึ้นด้วยการฝึกอาสนะ หรือการทานอาหารที่ถูกต้อง ก็อาจจะไม่สามารถรับกระแสแห่งพลังจิตชนิดพิเศษนี้ได้ จึงอาจจะเกิดเป็นอาการบางอย่างขึ้นได้ เช่นอาการสั่น เหงื่อออก เสียงแหบ น้ำตาไหล เปลี่ยนสีผิว เกิดความมึนงงหรือเป็นลมได้ นอกจากนี้บางคนอาจจะแสดงอาการต่อเนื่องบางประการออกมา เช่น การเต้นรำ การร้องเพลง การกลิ้ง การสะอึกสะอื้น คำราม น้ำลายไหล หัวร่อ



เสียงดัง สะอึก หายใจลึกและยาวขึ้น หรือเกิดความรู้สึกผ่อนคลายทางด้านร่างกายขึ้นได้ เป็นต้น อาการเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันไป ตามแต่สภาพทางร่างกายของแต่ละบุคคล อาการเหล่านี้เป็นลักษณะของบิถี ไม่ใช่อาการของความทุกข์ อาการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขึ้นได้เป็นปรกติ สำหรับผู้ที่ปฏิบัติภาวนาอย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติภาวนาจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตกใจกลัว หรือคิดพยายามที่จะระงับไม่ให้อาการเหล่านี้เกิดขึ้น เพราะการการพยายามที่จะระงับอาการเหล่านี้ จะทำให้กระแสแห่งอุคมคติ ที่บุคคลสร้างขึ้นในจิตของตนนั้นหยุดชะงักไปได้ อันจะไม่เป็นผลดีต่อการฝึกภาวนา อาการต่างๆเหล่านี้จะหายไปเอง เมื่อจิตใจและร่างกายของมนุษย์ เริ่มมีความรู้สึกคุ้นเคยต่อความรู้สึกบิถีที่เกิดขึ้น (Shrii Shrii Ananda Murti, 1967, :1-44)

สังคัมแบบอุคมคตินั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกของสังคัมส่วนใหญ่ ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆของตน การปฏิบัติตามหลัก"ยามะและนิยามะ"นั้น จะเป็นพื้นฐาน สำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถไปถึงอุคมคติของชีวิตได้ และช่วยให้มนุษย์สามารถสร้างสังคัมอุคมคติขึ้นได้ นักปฏิบัติธรรมในกลุ่มนีโอฮิวแมนนิสจึงมักจะเตือนกันเสมอ เมื่อเห็นการปฏิบัติตนที่ผิดไปจากหลักของยามะนิยามะขึ้น โดยใช้เหตุผลพูดตักเตือนกันตีมิกการว่ากล่าวที่ค่อนข้างแรงหรือโดยการแสดงปฏิกริยาโต้ตอบที่เคร่งครัดก็ตาม ความพยายามที่จะปฏิบัติตามหลักยามะและนิยามะ และการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามหลักยามะนิยามะ จะเป็นสิ่งที่ทำให้สังคัมมีความมั่นคงขึ้นได้

### สรุปประเด็นสำคัญ

1. หลักคุณธรรมบางอย่างในยามะและนิยามะของนีโอฮิวแมนนิส แม้จะเป็นหลักการที่เป็นที่รู้จักกันดี แต่ความหมายและเนื้อหาของหลักการเหล่านั้นก็มีรายละเอียดการตีความและแง่คิด ที่มีความหมายที่ลึกซึ้ง มากกว่าความหมายที่มีการเข้าใจกันในสังคัม
2. หลักคุณธรรมยามะนิยามะ จะส่งผลทำให้ผู้ปฏิบัติตามสามารถรักษาจิตใจของตนให้มีความบริสุทธิ์ และมีความรู้สึกเกี่ยวกับชีวิตที่ละเอียดอ่อนมากขึ้นได้
3. การอธิบายความหมายและประโยชน์ของหลักคุณธรรมอย่างแจ่มชัด จะทำให้คนในสังคัม ยอมรับและปฏิบัติตามหลักศีลธรรมได้อย่างมีความเข้าใจ ซึ่งจะเอื้อให้เกิดการพัฒนาสังคัมได้
4. หลักคุณธรรมยามะนิยามะ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีเพราร์ท และเอื้อให้ทฤษฎีเพราร์ทสามารถเกิดขึ้นได้จริงมากขึ้น ในทางการปฏิบัติ

### การวิเคราะห์เรื่องหลักศีลธรรมของนีโอฮิวแมนนิส

1. หลักคุณธรรมบางอย่างในยามะและนิยามะของนีโอฮิวแมนนิส เช่น

หลักเรื่อง อหิงสา เรื่องลัทธิหรือความลัทธิ เรื่องตบะ เรื่องอสเทยาหรือการไม่ลัก-  
 ทรัพย์ เรื่องบรามาจารย์า<sup>๑</sup>หรือพรหมจารี ฯลฯ แม้จะเป็นหลักการที่เป็นที่รู้จักกันดี แต่  
 ความหมายและเนื้อหาของหลักการเหล่านั้น ก็มีรายละเอียดการตีความและแนวคิด ที่มี  
 ความลึกซึ้ง มากกว่าความหมายที่มีการเข้าใจกันในสังคม เช่น หลักเรื่องการลักขโมย  
 โดยทั่วไปนั้น จะหมายเฉพาะการที่บุคคลได้หยิบฉวยเอาสิ่งของในครอบครองของผู้อื่นมา  
 เป็นของตนเท่านั้น แต่หลักการไม่ลักขโมยของนีโอฮิวแมนนิสึนั้น จะหมายรวมถึงการที่จิต  
 ใจเกิดความไม่บริสุทธิ์ ต้องการที่จะได้สิ่งของที่ไม่ควรจะเป็นของตนมาครอบครอง ซึ่ง  
 การตีความเช่นนี้ จะมีการกินความหมายที่กว้างกว่า แม้การยกยอก อำพราง การกด  
 ค่าแรง การรับสินบน การค้ากำไรเกินควร แม้แต่การคิดอยากจะได้สิ่งต่างๆที่ไม่ใช่  
 ของตน ฯลฯ ก็จะเป็นการวางจิตในลักษณะที่ไม่ถูกต้องแล้ว การที่จิตใจเกิดความอยาก  
 ที่ไม่ถูกต้องขึ้น ทำให้จิตเกิดความไม่บริสุทธิ์ และไม่สงบ กระทั่งในที่สุดจะส่งผลต่อการ  
 กระทำ ทำให้บุคคลสามารถกระทำในสิ่งที่ไม่ชอบธรรมได้ อีกประการหนึ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัย  
 เห็นว่าการตีความเรื่องอหิงสาไม่ลักขโมยแบบนี้โอฮิวแมนนิสึมีความสำคัญก็คือ หากจิตเกิด  
 ความไม่บริสุทธิ์ขึ้นแล้ว ก็ย่อมจะต้องหาหนทางที่จะได้ทรัพย์ที่ควรจะเป็นสิทธิ์ของผู้อื่นมาเป็น  
 ของตน ซึ่งหากสังคมไม่ยอมรับในเรื่องของการขโมย หรือการหยิบฉวยเอามาเฉยๆแล้ว  
 บุคคลก็ย่อมจะหาวิธีการอย่างอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นมา ในรูปแบบที่ยังไม่เป็นที่  
 ปฏิเสธของสังคม แต่การกระทำเช่นนั้น ก็สามารถที่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นได้  
 อาจจะมีมากกว่าการขโมยเสียอีก สังคมที่มีความซับซ้อนเช่นในปัจจุบัน รูปแบบของ  
 ความฉ้อฉลมีอยู่มากมาย แต่ความผิดที่สังคมมีการประนามกันมาก กลับเป็นเพียงการลัก  
 ขโมย จี้ ปล้น ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น น้อยกว่าการ  
 กระทำอื่นๆที่มีความซับซ้อนมากกว่าได้ เช่น การค้ายาเสพติด การรับสินบน การคด  
 โกง การเอาเปรียบค่าแรงงาน การกดและผูกขาดราคาสินค้า ฯลฯ เป็นต้น

หลักเรื่องตบะที่เข้าใจกันในสังคม อาจหมายถึงการบำเพ็ญเพียรด้วยการ  
 การทรมานตนแบบต่างๆ การบูชาพิธีกรรม ฯลฯ แต่สำหรับนีโอฮิวแมนนิสึแล้ว ตบะหมายถึง  
 การพยายามช่วยเหลือผู้อื่น โดยที่ตนเองจะต้องทนรับภาระแห่งความยากลำบากเอา  
 ไว้เอง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การตีความเช่นนี้ ทำให้การบำเพ็ญตบะมีความหมายที่ลึกซึ้ง และ  
 มีเหตุผลที่น่าจะปฏิบัติตามได้มากกว่า การตีความแบบเดิม ทำให้บุคคลสามารถที่จะนำ  
 หลักการมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยไม่ต้องแยกตัวไปประกอบพิธีกรรมตามป่า  
 เขา ซึ่งผลแห่งการบำเพ็ญตบะ นอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นแล้ว ยังมีความ  
 สำคัญในด้านการสร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจ ให้แก่ผู้ที่ฝึกบำเพ็ญตบะอีกด้วย นีโอฮิว  
 แมนนิสึยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ความกรุณาหรือการช่วยเหลือผู้อื่นนั้น เป็นสิ่งที่ดี แต่ตบะ  
 นั้นจะเป็นสิ่งที่ดีไปยิ่งกว่าความกรุณาเสียอีก เพราะความกรุณานั้น บุคคลอาจจะช่วยเหลือ  
 ได้โดยที่ตนไม่ต้องเดือดร้อน ซัดแย้งเลย ผลของความกรุณา ก็จะเกิดเป็นความสบายใจ

แก่ผู้ปฏิบัติ และเกิดเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ แต่หากบุคคลบำเพ็ญตบะ จะ  
 ผลิตประโยชน์ในด้านการสร้างจิตใจที่เสียสละ เข้มแข็งให้แก่ผู้ฝึกอีกประการหนึ่งด้วย ทำ  
 ให้จิตของผู้ฝึกมีพัฒนาการที่มุ่งไปสู่ความสมบูรณ์มากขึ้นได้

หลักเรื่องลัทธิหรือความลัทธินั้น คนโดยทั่วไปเข้าใจว่า หมายถึง  
 การพูดความจริง การมีความเชื่อ ฯลฯ แต่นิโอบิอิวแมนนิสตีความว่าลัทธิหมายถึงการคิด  
 พูดและกระทำ สิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของคนส่วนรวมเป็นหลัก ซึ่งการตีความ  
 เช่นนี้ เป็นการยึดเอาอุดมคติที่แตกต่างกันเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ การยึดเอาความ  
 จริงเป็นอุดมคติ อาจจะไม่ใช่เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆก็ได้ เพราะ  
 บางครั้งการพูดความจริงก็อาจเกิดโทษต่อคนส่วนใหญ่ก็ได้ เช่นในกรณีการบอกความจริง  
 เรื่องที่ซ่อนตัวของผู้เคราะห์ร้าย ต่อฆาตกร นอกจากอาจจะทำให้ผู้ที่ถูกตามล่าต้องเสีย  
 ชีวิตแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ฆาตกรฆ่าคนได้สำเร็จด้วย เป็นต้น ซึ่งการบอกความ  
 จริงเช่นนั้น จะไม่ทำให้เกิดผลดีแก่ฝ่ายใดๆเลย เป็นต้น ตรงข้ามหากบุคคลใช้อุดมคติ  
 ในเรื่องของลัทธิตามหลักของนิโอบิอิวแมนนิส ก็จะหาวิธีกระทำเพื่อสวัสดิภาพของคนทั้ง  
 สองฝ่าย คือผู้ถูกตามล่าก็จะรักษาชีวิตไว้ได้ และฆาตกรก็จะต้องฆ่าคน ทำให้จิตใจ  
 ของคนต้องหม่นหมองมากขึ้น เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การตีความหลักลัทธิตามแบบนิโอบิ  
 อิวแมนนิส จะทำให้ความขัดแย้งในเรื่องของคณาธรรม ในทางปฏิบัติลดน้อยลงได้ แต่คน  
 ที่ฉ้อฉลก็อาจจะใช้การตีความลัทธิตามหลักของนิโอบิอิวแมนนิสนั้น ในการฉวยโอกาสโกหก  
 เพื่อผลประโยชน์ของตนเองได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับคนที่ฉ้อฉลแล้ว ไม่ว่าหลักการที่  
 เป็นอุดมคติจะดีเช่นไร ก็ย่อมสามารถที่จะบิดเบือนหลักการนั้น เพื่อผลประโยชน์ของตน  
 เองได้เสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาแบบนิโอบิอิวแมนนิส จะช่วยให้ผู้ที่มีความ  
 จริงใจในการทำมาตย์ เกิดความสับสนน้อยลงได้

แนวคิดแบบนิโอบิอิวแมนนิสนั้นได้เสนอรายละเอียดการตีความ และ  
 แง่คิดในเรื่องต่างๆไว้อย่างน่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง  
 ไปแล้ว ลักษณะการตีความนั้น มีความเป็นเหตุผล ทำให้สามารถเข้าใจถึงผลเสีย  
 ของการตีความหมายของหลักธรรมต่างๆไปในทางที่ไม่ถูกต้องอย่างมาก ดังนั้นแนวคิดใน  
 เรื่องศีลธรรมของนิโอบิอิวแมนนิสจึงเป็นเหมือนหนึ่งการปฏิบัติระบบคณาธรรม หรือความเชื่อ  
 ที่มีอยู่ในสังคมแบบเดิม ให้มีการมาพิจารณาถึงความเหมาะสมของหลักการปฏิบัติตน เกี่ยว  
 กับเรื่องความสัมพันธ์กับผู้อื่นและความรู้สึกต่างๆของตนเองเสียใหม่ เพื่อให้ปัญหาต่างๆใน  
 สังคม ในยุคที่ศีลธรรมกำลังเสื่อมโทรมนี้ มีการพัฒนาขึ้นได้บ้าง ข้อศีลธรรมที่มีการตี  
 ความกันอย่างไม่ถูกต้อง จะทำให้คนในสังคมไม่สามารถปฏิบัติตามได้ และจะทำให้เกิด  
 เป็นการปฏิเสธศีลธรรมไปเลย ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้กลุ่มคนบางกลุ่ม  
 ยังใช้ความผิดพลาดในเรื่องการตีความหลักศีลธรรมต่างๆ ทำให้ตนสามารถทำสิ่งที่ไม่  
 เหมาะสมถูกต้อง ได้อย่างชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมด้วย

2. หลักคุณธรรมยามะนิยามะ เป็นหลักการที่เสนออย่างมีรายละเอียด ในแง่ของจิตใจเป็นอย่างมาก เช่น ผู้ที่มีจิตใจโลภอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่น นอกจากใจ จะต้องร้อนรุ่มด้วยความอยากได้แล้ว ไม่สามารถที่จะควบคุมความรู้สึกนั้นได้ ในที่สุด ก็จะต้องขโมย หรือหาวิถีทางล้อฉลอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น ก่อให้เกิดเป็นความ เตือดร้อนแก่ผู้อื่นได้ ซึ่งเป็นการที่กระทำผิดหลักออสเตยา และหากบุคคลไม่สามารถควบคุมความอยากที่เกิดขึ้นในใจของตนได้อีก แม้ว่าตนจะมีและได้รับสิ่งของมากมายอยู่แล้ว ก็จะเป็นการสะสมขึ้น ทำให้กระทำผิดหลักการของอุปาริการหาขึ้น การคิดหรือการวางแผนที่จะยึดเอาสิ่งของของผู้อื่นในใจ แม้จะยังไม่ใช่เป็นการกระทำที่ออกมาเป็นรูปธรรม ก็จะเป็นการกระทำผิดแล้ว เพราะจะทำให้จิตใจเกิดความไม่บริสุทธิ์ขึ้น และยัง เป็นแนวโน้มทำให้เกิดเป็นการกระทำ ในระยะยาวได้ด้วย นอกจากนี้ยังเป็นเหตุให้เกิด การอำพราง หรือใช้เล่ห์เหลี่ยมต่างๆ ในการคดโกงผู้อื่น ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เช่นกัน ในสังคมปัจจุบันนี้ เน้นแต่ในเรื่องของการขโมยสิ่งของ ที่เห็นเป็นการกระทำที่เด่นชัด แต่ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องของการใช้ปัญญา หรือกำลังอำนาจที่เหนือกว่าทำการ หลอกหรือยึดเอา สิ่งที่ควรจะเป็นสิทธิ์ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง จึงทำให้เกิดเป็นการ เอารัดเอาเปรียบขึ้นในสังคมอย่างมากหลายรูปแบบ ซึ่งนี่เป็นต้นเหตุหลักของปัญหาหลาย เรื่องในสังคมปัจจุบันที่เดียว หลักยามะนิยามะนอกจากจะเสนอขึ้น เพื่อเป็นหลักในการ จัดระบบของสังคมให้มีปัญหาน้อยลงแล้ว ยังเป็นหลักเพื่อการเตรียมจิตใจให้มีความบริสุทธิ์ สงบ และมีปัญญาที่ลึกซึ้ง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติธรรมต่อไปได้ด้วย หลักยามะ และนิยามะส่วนใหญ่จะคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อจิตใจของผู้ปฏิบัติ เพราะความรู้สึกในจิตใจ จะเป็นพื้นฐานของการกระทำทั้งหมดของมนุษย์ ผู้ที่มีจิตใจโกรธเคียดประทุษร้ายผู้อื่น ก็จะทำให้เกิดความเร่าร้อนขึ้น และหากไม่สามารถควบคุมความรู้สึกนั้นได้ ในที่สุดก็จะเกิด เป็นการกระทำที่ทำร้ายผู้อื่น โดยเจตนาซึ่งผิดหลักการของอหิงสาไป เป็นต้น

การตีความหลักคุณธรรมตามแบบนีโอฮิวแมนนิส ทำให้เห็นได้ว่าการ กระทำต่างวานั้น จะเกิดขึ้นที่จิตใจของบุคคลก่อน ดังนั้นบุคคลจึงควรที่จะต้องระวังจิตใจ ภายในของตนโดยการปฏิบัติตามหลักนิยามะคือ การชำระจิตใจของตนให้บริสุทธิ์ การคิด และกระทำสิ่งต่างๆโดยมีการคำนึงถึงอุดมคติของชีวิต การอ่านหนังสือที่ช่วยให้สามารถ เข้าใจชีวิตและจิตใจของตนเองได้ดีขึ้น การฝึกสมาธิเพื่อฝึกให้จิตใจมีความรัก ความ สงบและความปรารถนาดีต่อผู้อื่นเป็นพื้นฐาน ตลอดจนฝึกให้จิตใจเกิดความเสียสละขึ้นโดย ใช้หลักเรื่องตบะ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า หลักยามะนิยามะคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นใน ใจของผู้ปฏิบัติตามเป็นหลัก โดยที่การปฏิบัติตามหลักยามะนิยามะจะส่งผลทำให้ผู้ปฏิบัติ ตามสามารถรักษา ใจของตนเองให้มีความบริสุทธิ์ และมีความรู้สึกเกี่ยวกับชีวิตที่ละเอียดอ่อนมากขึ้นได้

3. การอธิบายความหมายของหลักคุณธรรม ของแนวคิดแบบนีโอฮิว

แมนนิส ที่มีการอธิบายถึงผลกระทบของการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม ที่มีต่อจิตใจ การกระทำ และสังคมอย่างมีความแจ่มชัด จะทำให้คนในสังคมสามารถปฏิบัติตามหลักศีลธรรมได้อย่างมีความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ นอกจากนี้หากการตีความหลักคุณธรรมแบบนีโอฮิวแมนนิส ได้รับการยอมรับ ก็จะทำให้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยใช้ช่องว่างของหลักศีลธรรมเป็นข้ออ้างนั้น ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ง่ายนัก แนวทางของยามะนิยามะ นอกจากจะช่วยเป็นแนวให้มนุษย์ สามารถรักษาจิตใจให้มีความบริสุทธิ์ขึ้นแล้ว จึงยังช่วยเป็นแนวให้ไม่เกิดการเบียดเบียน สร้างความเดือดร้อนแก่กันในสังคม เป็นแนวให้เกิดมีการเอื้อเพื่อเกื้อกูลต่อกันในสังคมได้ด้วย เช่นหลักการเรื่องเซาซาที่เน้นให้บุคคลชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ โดยการกระทำสิ่งตรงข้ามเพื่อลดความไม่บริสุทธิ์ชนิดต่างๆ ของจิตใจของตนลง เช่นการให้ทาน เพื่อลดความโลภ การสร้างนิสัยให้มีความอ่อนโยนอ่อนน้อม เพื่อลดความโกรธลง เป็นต้น หลักการเรื่องสตัยา จะทำให้บุคคลฝึกที่จะคิดถึงสวัสดิภาพของส่วนรวมอยู่เสมอ หลักเรื่องตบะจะฝึกให้บุคคลรู้จักที่จะเสียสละความสุขของตนเพื่อส่วนรวม ขณะเดียวกันก็จะฝึกปัญญาและความคิด ให้รู้จักพิจารณาโดยรอบคอบด้วยว่า ความช่วยเหลือที่ตนให้แก่ผู้อื่นนั้น จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นให้มีพัฒนาการทางด้านต่างๆ ขึ้นอย่างแท้จริง ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นเกิดการพึ่งตนเองไม่ได้ เกิดความเกียจคร้านหรือนิสัยในทางที่ไม่ดีอื่นๆ

การอธิบายความหมายและประโยชน์ของหลักคุณธรรมอย่างแจ่มชัดของนีโอฮิวแมนนิส จึงย่อมทำให้คนในสังคม ยอมรับและปฏิบัติตามหลักศีลธรรมได้อย่างมีความเข้าใจ ซึ่งจะเอื้อให้เกิดการพัฒนาสังคมขึ้นได้

4. ทฤษฎีเนร่าท์และหลักยามะนิยามะ ที่เสนอเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมแบบนีโอฮิวแมนนิสนั้น เป็นหลักการที่มีความสอดคล้องเอื้อต่อกันได้ดี หลักการใดที่เนร่าท์ไม่สามารถกำหนดให้มนุษย์ในสังคมปฏิบัติตามได้ หลักยามะนิยามะก็จะเป็นหลักที่ช่วยเสริมให้หลักการจากระบบสังคมการเมืองนั้น สามารถเป็นจริงขึ้นได้ในทางปฏิบัติ เช่นเรื่องของการจำแนกแจกจ่ายความจำเป็นขั้นพื้นฐานแบบสมเหตุผล จะมีการแบ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงความแตกต่างกันระหว่างบุคคล ซึ่งจะทำให้เพียงในระดับเดียว เช่นการกำหนดว่าบุคคลไม่มีสิทธิ์ครอบครองที่ดิน ที่อยู่อาศัย รถยนต์ ฯลฯ เกินกว่าปริมาณเท่าใด ส่วนเรื่องรายละเอียดปลีกย่อยของชีวิตนั้น เป็นสิ่งที่ยากที่จะใช้บังคับฐานใด เป็นเครื่องวัดว่าบุคคลแต่ละคนควรได้รับสิ่งต่างๆ จำนวนเท่าใด จึงจะเป็นการพอเพียงสำหรับการอยู่อาศัย เพราะบุคคลแต่ละคนล้วนมีความต้องการตามธรรมชาติที่แตกต่างกัน เช่นบุคคลบางคนอาจจะจะต้องได้รับอาหารวันละ 3 มื้อ จึงจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นปรกติได้ แต่บางคนได้รับอาหารเพียง 1 มื้อ ก็รู้สึกว่าการดำรงชีวิตเป็นปรกติแล้ว เป็นต้น การใช้หลักอุปาริกหา จึงเป็นหลักการที่เน้นให้บุคคลแต่ละคนควบคุมตนเอง ไม่ให้มีการสะสมสิ่งที่มีมากเกินไปกว่าความต้องการที่แท้จริงของตนได้ ซึ่งจะช่วย

ให้รายละเอียดปลีกย่อยของทฤษฎีเพร่าท์ สามารถเกิดขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ

หลักเรื่องสวัสดียายา หรือการอ่าน การพยายามทำความเข้าใจ เรื่องเกี่ยวกับชีวิตและจิตใจให้ละเอียดลึกซึ้งขึ้น หลักเรื่องการฝึกสมาธิ และการคิดในสิ่งที่ เป็นอุดมคติ ฯลฯ จะช่วยให้บุคคลสามารถแปรความต้องการทางด้านวัตถุ ไปสู่ความต้องการ ในเรื่องที่จะนำบุคคลไปสู่ความสุขที่สมบูรณ์ของชีวิตได้ ซึ่งการที่มนุษย์ลดความต้องการ ทางวัตถุที่มีอยู่อย่างไม่จำกัดลง จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหา เรื่องการแบ่งสรรทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัดได้ดีขึ้น การที่บุคคลปฏิบัติตามหลักอหิงสา หลักอสุเตยา ก็จะทำให้บุคคลไม่ สามารถที่จะทำการเอาวัดเอาเปรียบ หรือฉ้อโกงผู้อื่น เป็นต้น

หากมนุษย์ในสังคม มีการปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมยามะนิยามะแล้ว สังคมก็จะมีสภาพที่ดีขึ้น ส่วนทฤษฎีเพร่าท์ก็จะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันความฉ้อฉลที่ อาจจะมีขึ้นได้ ทำให้การเอาวัดเอาเปรียบในรูปแบบที่เคยมีมาแต่เดิมในประวัติศาสตร์ มนุษย์ มีโอกาสที่จะเกิดได้ยากขึ้น สังคมมนุษย์ในปัจจุบัน เป็นช่วงที่เรื่องของความ ลับสนและความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมกำลังเกิดขึ้นอย่างสูง เหตุของปัญหาอาจจะเป็น เพราะว่ามี การตีความหมายและการยึดหลักศีลธรรม ในลักษณะที่ไม่มีความเหมาะสม กับสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ได้ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ที่ควรจะมี การแก้ไขให้หมดไปโดยเร็ว ซึ่งหลักของเพร่าท์และยามะและนิยามะ ก็ได้เสนอแง่คิดที่ น่าจะนำมาประกอบการพิจารณาาระบบการจัดสังคม ระบบคุณธรรมและระบบความสัมพันธ์ กันในสังคมขึ้นใหม่ได้